

GULDBORGSUND

BUDGET REDEGØRELSE 2025

INDHOLD

VORES BØRN OG UNGE SKAL HAVE	
BEDRE VILKÅR.....	3
INDLEDNING	4
BUDGETFORUDSÆTNINGER.....	6
BUDGETAFTALE	11
RESULTATOVERSIGT	22
BEVILLINGSOVERSIGT	23
OVERSIGT OVER ANLÆGSINVESTERINGER.....	24
FINANSIERINGSOVERSIGT	26
ØKONOMIUDVALG	28
Politikområde: Finans.....	28
Politikområde: Politik og erhverv	29
Politikområde: ØKU - administration	30
ERHVERV OG UDVIKLINGSUDVALG	34
Politikområde: Erhverv og udvikling	34
SOCIALUDVALG	37
Politikområde: Familierådgivning	37
Politikområde: Socialområdet	46
Politikområde: SU - administration	58
ÆLDRE OG OMSORGSUDVALG	63
Politikområde: Ældre og Omsorg	63
Politikområde: Folkesundhed	73
Politikområde: ÆOU - administration	75
BØRN OG SKOLEUDVALG	77
Politikområde: Børn og Læring	77
Politikområde: BSU - administration	92
LANDDISTRIKTER, KULTUR OG	
FRTIDSUDVALG	95
Politikområde: Kultur og Turisme.....	95
Politikområde: Fritid	103
Politikområde: LKFU – administration.....	109
TEKNIK, KLIMA OG MILJØUDVALG	113
Politikområde: Drift	113
Politikområde: Myndighed	116
Politikområde: TKMU – administration.....	119
BESKÆFTIGELSESUUDVALG	122
Politikområde: Arbejdsmarkedscenter	122
Politikområde: AM-projekt	128
Politikområde: BEU - administration.....	129

VORES BØRN OG UNGE SKAL HAVE BEDRE VILKÅR

Det er ingen hemmelighed, at kernevelfærden i Danmark er under pres. Kommunerne landet over mangler både penge og medarbejdere, borgernes forventninger til den offentlige service stiger, og samtidig er det blevet dyrere at hjælpe de svageste borgere i vores samfund. Sådan er det også i Guldborgsund Kommune.

Situationen kalder derfor på en tydelig politisk prioritering, når vi lægger det kommunale budget. Med budgetaftalen for 2025 har vi i byrådet lavet en meget klar prioritering: Vores børn og unge.

Varigt løft til skoler og dagtilbud

Samlet set investerer vi 27 millioner kroner om året, så vi kan løfte sundhedsplejen, de kommunale dagtilbud og vores skoler.

For eksempel får skoleområdet et varigt løft på 20 millioner kroner om året, der skal bruges til at styrke skolerne. Formålet er, at alle unge – uanset baggrund og forudsætninger – skal have det bedste afsæt til deres videre vej i livet mod uddannelse og job.

Som et andet eksempel får dagtilbuddene et samlet løft på over fire millioner kroner om året, så der bliver flere voksne til at understøtte indsatsen for det gode børneliv.

Fortsat stigende udgifter på beskæftigelses- og socialområdet

Ligesom i landets øvrige kommuner presser udgiftsniveauet på både social- og beskæftigelsesområdet den samlede kommunale økonomi.

Derfor tilføres de to områder tilsammen 50 millioner kroner i 2025 for at tilgodese udsatte familier, anbragte børn, borgere på sygedagpenge og andre grupper, der har brug for særlig støtte og hjælp. Det betyder ikke, at serviceniveauet stiger, men at de to områder ikke skal finde lige så store besparelser, som ellers havde været tilfældet.

Vi skal have gode steder til vores stærke fællesskaber

Vi har også prioriteret udviklingen af vores kommune i både byer og landdistrikter. Vores fokus har været på de steder, bygninger og faciliteter, hvor vi som borgere er sammen i stærke fællesskaber.

Det betyder, at vi har afsat penge til den del af havneudviklingen i Nykøbing, som bliver til fremtidens mødesteder og kulturinstitutioner. Vi kommer også til at få flere grønne byrum rundt om i kommunens byer. Og vi giver bedre forhold for vores mange foreninger i alle dele af kommunen.

Et samlet byråd står bag budgettet

På trods af en stram økonomi, synes jeg, at vi med budget 2025 har lavet en tydelig politisk prioritering, hvor børnene og de unge er i fokus, og hvor vores stærke fællesskaber som borgere på kryds og tværs er helt centrale.

Jeg vil gerne sende en stor tak til hele byrådet for det gode samarbejde, for at have mod til at lave en tydelig prioritering og for at tage ansvar for kommunens samlede økonomi.

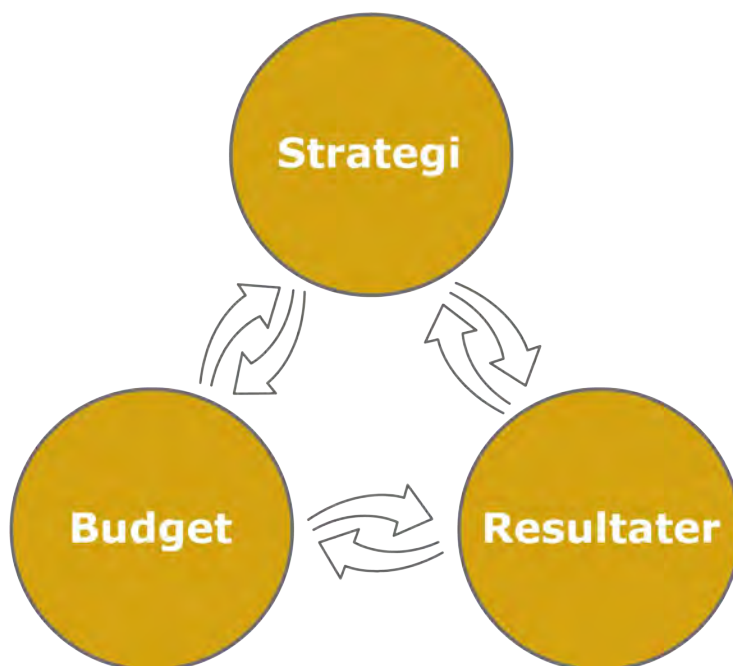
A handwritten signature in black ink, consisting of stylized initials 'SH'.

Simon Hansen
Borgmester

BUDGET 2025 - 2028

Indledning

Guldborgsund Kommune har sit styringsmæssige fokus på at skabe tydelig sammenhæng mellem strategi, budget og resultater, som der er vist i denne figur:

Planstrategi 2022 samt fagudvalgsstrategierne 2022 sætter den overordnede strategiske retning for Guldborgsund Kommune i byrådsperioden 2022-2025. Strategierne tager udgangspunkt i kommunens fælles kerneopgave for borgerne i Guldborgsund Kommune:

“Vi skal styrke borgernes mulighed for at mestre egen tilværelse og i samarbejde med borgerne sikre, at alle kan indgå i relevante fællesskaber”.

Byrådet har udpeget 7 strategiske temaer for planstrategien, som sætter særligt fokus på:

- Det gode børneliv
- Uddannelsesbyen Nykøbing Falster
- Et godt erhvervsklima
- Grøn omstilling
- Kommunen som attraktiv arbejdsplads
- Turisme og bosætning samt
- Omsorg og sundhedsfremme.

De 7 strategiske temaer udgør omdrejningspunktet for fagudvalgsstrategierne, som sætter retning og succeskriterier for, hvordan fagudvalgene – hver især og sammen - vil arbejde for at realisere de 7 strategiske temaer.

Budgettet fastlægger de økonomiske rammer, som skal bidrage til at virkeliggøre den politiske retning, som er sat i strategierne.

Det samlede indtægtsgrundlag i budget 2025 udgør 5,415 mia. kr. Beløbet skal dække kommunens samlede udgifter til drift og anlæg.

I budgettet er der prioriteret ressourcer til en række indsatser, som knytter sig til virkeliggørelsen af de 7 strategiske temaer i planstrategien. Indsatserne er beskrevet i budgetaftalen 2025-2028.

Med byrådets og fagudvalgenes strategier er der lagt et højt ambitionsniveau for hele organisationen, hvor budgetansvarlighed hænger sammen med kvalitet og resultater i opgaveløsningen.

Resultater er centralt i den tilgang, som organisationen løser sine opgaver på. Netop det at have fokus på, hvilke resultater der opnås, medvirker til, at kommunes ressourcer anvendes på den mest optimale måde. Det fordrer en tæt sammenhæng mellem budget, strategier og resultater.

Budgetredegørelsens opbygning understøtter kommunens styringsmæssige tilgang ved en indledningsvis præsentation af forudsætninger, budgetaftale og oversigter over kommunens samlede økonomi. Derefter er der en beskrivelse af de enkelte fagudvalgs budgetanvendelse, der samlet set skal løfte den fælles kerneopgave.

BUDGETFORUDSÆTNINGER

Rammebetingelser for budget 2025

Regeringen og KL aftalte i maj 2024 betingelserne for den kommunale økonomi for 2025.

Med virkning fra og med budget 2021 er der sket en grundlæggende omlægning af det kommunale tilskuds- og udligningssystem.

De generelle tilskud og skatter er beregnet med udgangspunkt i det af Indenrigs- og Sundhedsministeriet udmeldte statsgaranterede udskrivningsgrundlag, og budgetteringen er for år 2025 valgt som selvbudgettering.

Det skal særligt bemærkes, at cirka 39,800 mio. kr. af kommunens bloktilskud er betinget af, at kommunerne under ét overholder de udmeldte rammer for henholdsvis service- og anlægsudgifter. Guldborgsund Kommune forventer på nuværende tidspunkt ikke udfordringer med at overholde de vejledende driftsrammer, der specifikt er udmeldt fra KL til den enkelte kommune.

Aftalen indeholder blandt andet følgende punkter:

- Særtilskudspulje på 800,000 mio. kr. til særligt vanskeligt stillede kommuner.
- Lånepulje på 200,000 mio. kr. målrettet særligt vanskeligt stillede kommuners anlægsinvesteringer på blandt andet det borgernære og grønne område.
- Lånepulje på 200,000 mio. kr. målrettet kommuner i en økonomisk og likviditetsmæssig vanskelig situation – puljen vedrører det ordinære anlægsområde.

Der er udarbejdet ansøgning til særtilskudspuljen samt lånepuljen målrettet særligt vanskeligt stillede kommuners anlægsinvesteringer.

Ansøgninger til Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Særtilskudspulje efter udligningslovens § 16

Administrationen har i lighed med tidligere år fremsendt ansøgning om tilskud fra puljen til særligt vanskeligt stillede kommuner.

Ved vurderingen af kommunernes ansøgninger er der lagt vægt på blandt andet:

- Demografiske og socioøkonomiske udfordringer.
- Aktuelle økonomiske udfordringer.
- Vedvarende økonomiske udfordringer.

Udviklingen i kommunens socioøkonomiske indeks fremgår af nedenstående tabel:

	2022	2023	2024	2025
Socioøkonomisk indeks	131,7549	131,9559	132,3486	133,1184

I 2025 modtager Guldborgsund Kommune 40,008 mio. kr. i tilskud fra puljen til særligt vanskeligt stillede kommuner.

Lånepuljer

Lånepuljen målrettet særligt vanskeligt stillede kommuners anlægsinvesteringer på blandt andet det borgernære og grønne område er ansøgt med et beløb på i alt 8,500 mio. kr.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har delvist imødekommet kommunens ansøgning om andel i lånepuljen ved at meddele kommunen lånedispensation på 4,000 mio. kr.

Der er i budgettet for 2025 ikke indregnet et lån fra lånepuljen.

Det skattefinansierede område

Indbyggere

I forbindelse med budgetlægningen af generelle tilskud forventes indbyggertallet for 2025 at udgøre 59.578 (statsgaranterede folketal).

Indtægter

Generelle tilskud / bloktilskud

De generelle tilskud er i 2025 baseret på Indenrigs- og Sundhedsministeriets udmelding af tilskud og udligning. Budgetoverslagsårene er baseret på KL's tilskudsmodel.

I de udmeldte bloktilskud til kommunerne indgår et betinget bloktilskud på samlet 4,000 mia. kr., hvoraf 3,000 mia. kr. er betinget af, at kommunerne under ét overholder den aftalte udgiftsramme for serviceudgifter og 1,000 mia. kr. er betinget af, at kommunerne under ét overholder den aftalte ramme for anlægsudgifter.

Guldborgsund Kommunes andel af det betingede bloktilskud svarer til cirka 39,800 mio. kr.

Guldborgsund Kommune forventer på nuværende tidspunkt ikke udfordringer med at overholde såvel den vejledende serviceramme på 3,587 mia. kr. som den vejledende anlægsramme på 152,374 mio. kr., som KL specifikt har udmeldt til kommunen.

Tilskud vedrørende skattenedsættelse

Guldborgsund Kommune nedsatte i 2021 den kommunale udskrivningsprocent med 0,5 % fra 26,3 % til 25,8 %. Guldborgsund Kommune modtager i perioden 2021-2025 tilskud fra staten til delvis dækning af provenutabet. Tilskuddet udgør i 2021 og 2022 90 %, i 2023 85 %, i 2024 80 % og i 2025 75 %. Tilskuddet bortfalder fra 2026.

Indtægtsgrundlaget reduceres i konsekvens heraf med cirka 33,600 mio. kr. fra 2026 og frem.

Særtilskudspulje efter udligningslovens § 17

For 2025 udgør særtilskudspuljen efter udligningslovens §17 til kommuner med vanskelige økonomiske vilkår 363,300 mio. kr.

Puljen fordeles af Indenrigs- og Sundhedsministeriet efter kriterier for lavt beskatningsgrundlag og objektive kriterier for demografiske udfordringer i form af faldende indbyggertal og en stigende andel af ældre borgere, strukturelle udfordringer i form af lav befolkningstæthed og store afstande og beskæftigelsesmæssige udfordringer i form af et svagt arbejdsmarked som følge af forholdsvis få arbejdspladser i kommunen og forholdsvis store afstande til den nærmeste større by.

Puljen fordeles i forhold til indbyggertallet for de kommuner, der efter disse kriterier modtager tilskud i det enkelte år.

I 2025 udgør Guldborgsund Kommunes andel 23,964 mio. kr. – beløbet er i lighed med tidligere år videreført i budgetoverslagsårene.

Skatter

Budgetteringen af skatteindtægter er valgt som selvbudgettering for 2025 med udgangspunkt i det statsgaranterede udskrivningsgrundlag på 11,990 mia. kr. og folketal på 59.578 (statsgaranterede folketal).

Udskrivningsprocenten for 2025 er fastsat til 25,8 % svarende til den procent Guldborgsund Kommune opkræver i 2024.

Grundskyldspromillerne er fastsat til 15,9 for parcelhuse m.v., og 7,2 for produktionsjord (maksimale satser for indkomst- og kalenderårene 2024-2028).

Provenuet for grundskyld er budgetteret med 268,000 mio. kr. svarende til statens udmeldte skøn i april 2024.

Dækningsafgift, Offentlige ejendomme

Dækningsafgiften for offentlige ejendomme er uændret således, at dækningsafgiften svarer til det beløb, der blev opkrævet for skatteåret 2024.

Provenuet er budgetteret til 5,812 mio. kr. i 2025.

Udgifter

Driftsområder

Udgangspunktet for de budgetterede driftsudgifter er det tekniske budgetoplæg for budgetoverslagsårene 2025-2027, som vedtaget af Byrådet i oktober 2023, korrigeret for senere politiske beslutninger samt indregning af konsekvenserne af den indgåede budgetaftale 2025.

Ny Ældrereform og omlægning af tidligere finanslovspulje

Regeringen har den 18. april 2024 indgået en bred politisk aftale i Folketinget om en ny ældrereform, og en ny ældrelov skal træde i kraft den 1. juli 2025. Der er med reformen afsat 1,000 mia. kr. årligt med indfasning frem mod 2027 til at understøtte implementeringen af ældrereformen og løfte kvaliteten, plejen og omsorgen i ældreplejen.

I Økonomaftalen for 2025 er serviceudgifterne løftet med 676,000 mio. kr. jævnfør ældre-aftalens kvalitetsløft.

Guldborgsund Kommunes andel udgør 6,730 mio. kr., som er tilført Ældre og Omsorgsudvalget.

Finanslovspulje til flere hænder

Fra 2025 omlægges tidligere finanslovspulje til flere hænder og højere faglighed i ældreplejen til bloktilskud. Bloktilskuddet forhøjes med 560,400 mio. kr.

Guldborgsund Kommunes andel udgør 5,579 mio. kr., som er tilført Ældre og Omsorgsudvalget.

Anlæg

Den økonomiske politik indeholder et måltal for anlægsinvesteringer. Måltallet udgør cirka 150,000 mio. kr., og ses gerne øget til 200,000 mio. kr. i denne byrådsperiode.

(Mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Økonomisk politik	150,0	150,0	150,0	150,0
Anlægsudgifter i alt	142,0	142,7	143,4	143,7

Anlægsudgifterne i budgetoplægget er indenfor den af KL udmeldte vejledende ramme for anlægsudgifter i 2025 på 152,374 mio. kr.

Lønfremskrivning

Budgettering af lønomkostningerne for 2025 tager udgangspunkt i KL's anbefalinger fra juni 2024.

Ud fra KL's anbefalinger er der anvendt et beregningsteknisk skøn svarende til en budgetårs-virkning på 3,95 % fra 2024 til 2025 og 3,19 % fra 2025 til 2026 samt 3,20 % i de følgende 2 budgetoverslagsår.

3-partsaftale

KL, Regeringen, Danske Regioner og de faglige organisationer har den 4. december 2023 indgået en 3-partsaftale om løn- og ansættelsesvilkår for velfærdsmedarbejdere i den offentlige sektor.

Aftalen indeholder blandt andet et ekstraordinært lønløft til social- og sundhedsassistenter og social- og sundhedsmedhjælpere i den kommunale sundheds- og ældrepleje, samt et lønløft til kommunale pædagoger på børneområdet og socialområdet.

KL har opgjort budgetårvirkningen af 3-partsaftalen for kommunerne til 0,51 % af lønsummen for 2024, 0,60 % for 2025 og 0,91 % for 2026. Budgetårvirkningen er ud over den almindelige lønfremskrivning.

For Guldborgsund Kommune er budgetårvirkningen for 3-partsaftalen beregnet til:

(Mio. kr.)	2024	2025	2026
Lønpulje 3-partsaftale – 0,51 %	11,145	11,145	11,145
Lønpulje 3-partsaftale – 0,60 %		13,476	13,476
Lønpulje 3-partsaftale – 0,91 %			20,321
I alt	11,145	24,621	44,942

Den akkumulerede budgetårvirkning fra 2026 videreføres i budgetoverslagsårene 2027 og 2028. Lønpuljen er afsat under Økonomiudvalget udmøntes til områder omfattet af aftalen.

Yderligere midler

I forbindelse med OK26 udmøntes yderligere 650.000 mio. kr. vedrørende 3-partsaftalen. Midlerne er målrettet bæredygtig og fleksibel løndannelse, herunder lokalløn, rekrutteringspuljer og organisationspuljer. Den skønnede budgetårvirkning for Guldborgsund kommune er estimeret til cirka 6,800 mio. kr.

Budgetårvirkningen af de yderligere midler i 2026 og frem indgår ikke i budgettet, da udmøntning på personalegrupper afventer OK26.

Prisfremskrivning

Jævnfør ovenstående er der taget udgangspunkt i KL's forventede prisjusteringer i juni 2024. Der er budgetteret med følgende forventninger til prisstigninger på øvrige områder:

- Fødevarer -2,10 %
- Brændsel 2,21 %
- Varekøb -1,56 %
- Entreprenørydelser 2,20 %
- Øvrige tjenesteydelser 3,31 %

Kommunens kassebeholdning (Likvide aktiver)

I henhold til den vedtagne økonomiske politik udgør måltallet for resultat af ordinær drift 4.000 kr./indbygger svarende til cirka 240.000 mio. kr. v/ 60.000 indbyggere og måltallet for den gennemsnitlige likviditet efter kassekreditreglen 3.500 kr./indbygger svarende til cirka 210.000 mio. kr. ligeledes v/60.000 indbyggere.

Måltallet for den gennemsnitlige likviditet efter kassekreditreglen udgjorde cirka 508.000 mio. kr. ved udgangen af regnskabsår 2023.

Henset til de senere års økonomiske udfordringer på serviceområderne skal der jævnfør budgetstrategien for 2025-2028 udarbejdes et budget i balance.

Det samlede budget udviser et samlet resultat (ændring af likvide aktiver) som følger:

(Mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Resultat	15,3	-16,5	30,5	20,5

Udviklingen i det samlede resultat i budgetperioden skal ses i sammenhæng med de prioriteringer, der fremgår af budgetaftalen.

Finansieringstilskud

Gennem de år har der i de årlige økonomiforhandlinger med KL om kommunernes økonomi været et ekstraordinært finansieringstilskud på 3,500 mia. kr. (til styrkelse af kommunernes likviditet). Med udligningsreformen i 2021 blev finansieringstilskuddet gjort permanent.

Guldborgsund Kommunes andel udgør 54,096 mio. kr. i budgettet for 2025 og indgår i det samlede beløb for generelle tilskud m.v.

Ekstra finansieringstilskud

Regeringen vedtog i Finansloven for 2025 at give kommunerne et ekstra finansieringstilskud på 1,800 mia. kr. samt en kompensation for grundskyld på 700,000 mio. kr.

Det ekstra finansieringstilskud fordeles efter samme principper som det eksisterende finansieringstilskud på 3,500 mia. kr. Dog med mindre vægt på indbyggertal og mere vægt på kommuner med et højt strukturelt underskud eller lavt beskatningsgrundlag.

Guldborgsund kommune modtager i 2025 ekstra finansieringstilskud på cirka 31,400 mio. kr., som indgår i det samlede beløb for generelle tilskud m.v.

Vedrørende Guldborgsund Kommunes Sale og Lease Back engagementer er der med udgangen af 2023 frigivet cirka 490,000 mio. kr. fra deponerede midler til likvide aktiver og er således en del af kommunens likvide aktiver. Overførslen er en konsekvens af en afgørelse fra det daværende Social- og Indenrigsministerium.

Den kirkelige ligning

Vedrørende den kirkelige ligning er der ultimo august 2024 afholdt budgetmøde med Provstiudvalget. Byrådet har med udgangspunkt i budgetforslaget besluttet at fastsætte udskrivningsprocenten til 1,16 i 2025 – svarende til niveauet for 2024.

Lånoptagelse

Der er i budgetforslaget ikke budgetteret med lånoptagelse.

BUDGETAFTALE

BUDGETAFTALE 2025-2028

Guldborgsund Kommune har muligheder for at tage afgørende skridt frem mod 2030. Fremtiden er hos vores børn og med denne budgetaftale investeres der massivt i den tidlige indsats, dagtilbud og skoleområdet. Forligsparterne ønsker med investeringen at sikre en bedre trivsel blandt vores børn og unge, og at flere opnår et karakterniveau, så de er klar til at tage en uddannelse.

Forligsparterne tror på, at udviklingen inden for velfærdsteknologi og innovative digitale løsninger er med til at bringe Guldborgsund Kommune godt ind i fremtiden. Der igangsættes derfor et strategisk arbejde med at bringe Guldborgsund Kommune i den digitale førertrøje, både for kommunen som arbejdsplads og ved at tiltrække virksomheder, der arbejder med for eksempel velfærdsteknologi. Det vil give nye muligheder for offentlige-private samarbejder til gavn for vores borgere.

Frem mod 2030 skal vi måles på, at vi som kommune oplever nettotilflytning, skaber flere arbejdspladser, at flere unge kan komme ind på en ungdomsuddannelse, og at Guldborgsund Kommunes vilkår forbedres.

Budgetaftalen udviser i 2026 et underskud. Forligsparterne er enige om, at eventuelle ekstra statslige tilskud, der modtages til budget 2026, bruges til at dække det underskud, som budgettet udviser på grund af de investeringer, der laves for fremtiden.

Det er afgørende vigtigt for forligsparterne, at de 7 strategiske temaer som blev besluttet i plan- og udvalgsstrategierne, der blev godkendt i oktober 2022, fortsat sætter den politiske retning for vores fælles kerneopgave for borgerne i Guldborgsund Kommune:

Vi skal styrke borgernes muligheder for at mestre egen tilværelse og i samarbejde med borgerne sikre, at alle kan indgå i relevante fællesskaber.

Indgåelsen af denne budgetaftale for 2025 sker i forlængelse af det fortsatte arbejde med at virkeliggøre det tidligere politisk besluttede budget 2024-27.

1. Det gode børneliv

Tidlig indsats er afgørende for, at vi kan være med til at skabe de bedst mulige rammer for, at vores børn kan komme godt fra start i livet. Derfor vil vi investere i vores børn og unge og give dem en god start på læring og personlig udvikling. Vi har også fokus på, at vores børn og unge borgere trives og lærer så meget de kan. Vi uddanner dem til at være selvstændige, nysgerrige, reflekterende, innovative og omstillingsparate, så de er forberedte på mere uddannelse og jobs.

I den sammenhæng er folkeskolen en grundsten. Vi vil styrke vores løfteevne og udvikle kvaliteten af folkeskolen med plads til nye former for undervisning, så vores unge borgere har det bedste afsæt for at gribe morgendagens muligheder. Det skal forbedre deres forudsætninger for at fortsætte i en ungdomsuddannelse og vores virksomheder kan få den arbejdskraft, de har brug for. Det bidrager til en positiv befolkningsudvikling.

Derfor har vi besluttet at give skoleområdet et varigt løft på 20,000 mio. kr. til en fokuseret indsats for at udvikle vores folkeskole. Det markerer starten på en prioriteret indsats, der rækker ind i næste byrådsperiode og frem mod 2030. Vi vil udvikle rammebetingelserne for vores børn og unge og gøre vores folkeskole til at blive en af de bedste i Danmark i forhold til de forudsætninger, vi har i Guldborgsund Kommune. Midlerne skal bruges til nye initiativer. og målsætningen er, at vi får en folkeskole, der giver flere elever mulighed for at få en ungdomsuddannelse. Forligsparterne ønsker, at der løbende sker en progression og at

følge investeringen ved at have en årlig evaluering mellem parterne og Center for Børn & Læring.

Der målrettes også en bevilling til skoler med særlige udfordringer på 3,000 mio. kr. årligt. Børn og Skoleudvalget fastlægger de nærmere kriterier for udmøntningen, som for eksempel kan baseres på socioøkonomiske eller andre forhold, som fagudvalget måtte beslutte.

Den særskilte tildeling til Østerbroskolen fastholdes.

I 2023 gik 21 % af almenområdetets budget til specialundervisning. Vi har prioriteret, at der laves en kortlægning af specialundervisningsområdet, for at finde nye handlemuligheder til at sikre den tidlige indsats og forebyggelse, sikre at vores børn er i de rette tilbud samt at understøtte skolernes økonomi med en model, hvor pengene i højere grad følger barnet.

Styrkelsen af sundhedsplejen med 2,000 mio. kr. om året skal være med til at understøtte den tidlige og forebyggende indsats. Det giver bedre muligheder for at støtte op, give vejledning og styrke samarbejdet med familier i barnets første seks leveår og skabe bedre overgang til skolelivet.

Dagtilbud styrkes med 2,000 mio. kr. om året, så der er flere hænder til at understøtte den samlede indsats for det gode børneliv. I forbindelse med Lov- og cirkulære programmet har Guldborgsund Kommune fået 2,200 mio. kr. årligt til at sikre bedre muligheder for at få udsat skolestarten. Forligsparterne ønsker at midlerne tildeles vores dagtilbud, uanset om der er flere børn, der ønsker udsat skolestart.

2. Uddannelsesbyen Nykøbing Falster

Uddannelse er vejen frem for, at vores borgere kan mestre egen tilværelse.

Med udgangspunkt i uddannelsesalliancen Lolland-Falster og Videnplatform Guldborgsund skal der skabes bedre rammer for læring, trivsel og udvikling, hvor der er plads til den enkelte elev. Der skal være fokus på det internationale - i fremtiden vil der være endnu mere samhandel med for eksempel Tyskland.

Vi skal fastholde eksisterende virksomheder, tiltrække nationale og internationale virksomheder.

Det kræver, at vi har unge veluddannede mennesker, der har internationalt udsyn og perspektiv.

Andelen af unge, der gennemfører en ungdomsuddannelse, skal øges.

Nykøbing skal være en attraktiv by for de uddannelsessøgende, der søger ind på vores 2.600 uddannelsespladser, det være sig praktikplads, fritidsjob, spændende ungdomsboliger og kulturtilbud.

Et tættere forpligtende samarbejde med de lokale uddannelsesinstitutioner og lokale virksomheder skal tilbyde flere praktikpladser og fritidsjob for studerende fra folkeskole, ungdomsuddannelser og mellemlange uddannelser og sikre, at flere unge kommer i gang med en uddannelse.

3. Et godt erhvervsklima

Sammen med Business Lolland-Falster fastholdes indsatsen for at tiltrække nye virksomheder. Virksomheder, der ønsker at etablere sig i Guldborgsund Kommune, skal opleve, at det er nemt og enkelt at have dialogen med Guldborgsund Kommune og Business Lolland-Falster.

Vi vil styrke de lokale vækstvilkår for erhvervslivet i Guldborgsund Kommune, så der er et godt grundlag for jobskabelse og finansieringen af kernevefærden.

Derfor vil vi forbedre vores erhvervsservice, og vi har besluttet at afsætte 1,800 mio. kr. årligt til at forbedre myndighedsbehandlingen af byggesager. Det skal bidrage til at styrke virksomhedernes oplevelser af vores erhvervsservice og nedbringe sagsbehandlingstiden.

Som i de forgangne år fastholdes den erhvervsfremmeindsats, der ydes på kommunens vegne af Business Lolland-Falster på et højt niveau, og det realiseres fortsat gennem de årlige handleplaner.

4. Grøn omstilling

Forligsparterne lægger vægt på, at Guldborgsund Kommune er klimarobust og lever op til det vi er forpligtet til i klimahandlingsplanen, så kommunen som geografisk område er CO₂-neutral og i videst mulig omgang klimasikret senest i 2050. Virkeliggørelsen af den grønne indkøbspolitik bidrager hertil.

Forligsparterne har fortsat en opmærksomhed på, at den ændrede indkøbspolitik ikke må blive væsentlig dyrere for kommunen. Forligsparterne er enige om, at Guldborgsund Kommune ved nybyggeri fortsat skal arbejde med certificerede byggerier som for eksempel svanemærkningen.

5. Den attraktive arbejdsplads

Medarbejderne er vores vigtigste ressource. Samlingen af borgerrettede og administrative funktioner fra det hidtidige rådhus, jobcenter og borgerservice, i et nyt lejemål ved Nykøbing F. Havn er en vigtig politisk prioritet. Det bidrager til, at Guldborgsund også fremover er en attraktiv arbejdsplads, der kan fastholde og tiltrække kvalificeret arbejdskraft til løsning af kerneopgaven.

Der afsættes en innovations- og digitaliseringspulje på 4,000 mio. kr. Puljen forankres under Økonomiudvalget og skal understøtte, at Guldborgsund Kommune bliver digital frontløber. Vi skal gribe mulighederne og blive endnu bedre og hurtigere til at virkeliggøre de gode digitale løsninger, der kan fremme borgernes livssituation og styrke deres muligheder for at mestre egen tilværelse. Det kan for eksempel være velfærdsteknologi, der kan bidrage til at løse de borgernære opgaver og anvendelsen af kunstig intelligens i effektiviseringen af den understøttende administrative opgaveløsning.

Denne politiske prioritering af teknologi markerer starten på en indsats, der skal gøre Guldborgsund Kommune til en af de førende aktører i Danmark i udviklingen og anvendelsen af digitale indsatser til gavn for borgerne. Med Sundhedsudspillet fra regeringen vil forligsparterne understøtte ambitionen om at reducere ulighed i sundhed ved at tilbyde Guldborgsund Kommune som case i arbejdet. Indsatsen fortsætter i næste byrådsperiode og frem mod 2030.

6. Turisme og bosætning

Der prioriteres økonomiske midler i budgetaftalen til at fremme Guldborgsund som bosætnings- og turistkommune. Derigennem styrkes indtjening, jobskabelse og beskatningsgrundlaget, som er en altafgørende forudsætning for finansiering af kernevelfærden til kommunens egne borgere.

Virkeliggørelsen af helhedsplanen for Nykøbing F. Havn er afgørende for at fastholde og tiltrække borgere og turister til Guldborgsund Kommune. Med private aktørers etablering af rådhus, hotel og boliger er vi godt på vej.

Etableringen af Bastebrohuset, der blandt andet samler Museum Lolland-Falster og Guldborgsund Kommunes hovedbibliotek, er også et vigtigt skridt i realiseringen af helhedsplanen. Bastebrohuset bliver et kreativt og rekreativt rum, der inviterer alle borgere og gæster indenfor til oplevelser og læring og er med til at skabe liv i den nye havneby. I budget 2025-28 afsættes i alt 207,000 mio. kr. til den kommunale andel af finansieringen af Bastebro-

huset og cykel-gangbroen. Det sker under forudsætning af, at Museum Lolland- Falster tilvejebringer den øvrige medfinansiering til Bastebrohuset.

Vi er stolte af vores righoldige og aktive foreningsliv, der har stor betydning for vores lokalsamfund. Det bidrager til kommunens samlede attraktionsværdi for borgere, potentielle tilflyttere og gæster.

Den lokale forening LUNA og Nordfalster Idræts- og Kulturcenter har spændende planer med et projekt, som handler om at udvikle et fritidsmødested i Nørre Alslev tæt ved skolen ved at sammenbygge Nordfalster Idræts- og Kulturcenter og Nordfalster Svømmecenter. Planerne indeholder også etablering af en pumptrackbane. Forligsparterne er enige om at afsætte 2,000 mio. kr. til pumptrackbanen. Forligsparterne er også enige om at støtte realiseringen af hele projektet med 50 %, dog max. 12,000 mio. kr. Støtten er betinget af, at der også sker en ekstern finansiering.

Der tilføres 1,200 mio. kr. til lokaletilskud. Det skal skabe rum til harmonisering og normalisering af de aftaler, der er om foreningers anvendelse af kommunale lokaler. Det betyder også, at der ikke længere er sær aftaler.

Foreningsfaciliteterne i de tidligere råduse i Nysted og Stubbekøbing opgraderes for 500.000 kr. hvert sted. Forbedringerne sker med inddragelse af de relevante lokale foreninger.

Tilskuddet på 500.000 kr. til Danmarks Brydecenters Nationale Kraftcenter i Nykøbing F. videreføres, så det gode arbejde kan fortsætte. Det betyder, at Guldborgsund kan fortsætte sit mangeårige stolte virke som førende i Danmark indenfor brydesporten, der samtidig er et vigtigt lokalt aktiv for vores kommune.

Forligsparterne ønsker, at der bliver flere grønne byrum i Guldborgsund, idet det er med til at styrke byernes attraktionskraft til at fastholde og tiltrække borgere og turister. Guldborgsund er et sted, hvor meget af fritiden også tilbringes udendørs. Hertil afsættes 3,000 mio. kr. årligt i 2025 og 2026. Indsatsen indledes med, at Hollands Gaard gøres til et grønt byrum med plads til mennesker og liberale erhverv og med fortsat adgangsvej til Nykøbing F. Teater.

Renoveringen af parkeringsområdet Cementen i Nykøbing F igangsættes.

Der skal fortsat være udvikling af oplevelser i hverdagen for vores borgere og besøgende i Guldborgsund Kommune. Derfor afsættes der 250.000 kr. årligt i budget 2025 og 2026 til udvikling af kunst og kulturelle oplevelser og samlingspunkter. Det kan for eksempel være opførelse af mindre friluftsscener, der kan danne rammen om aktiviteter for det lokale foreningsliv og kulturelle aktører.

For at skabe bedre rammer for den samlede bosætning i kommunen udarbejder Erhvervs- og Udviklingsudvalget et forslag til at reducere priserne for boliggrunde de steder, hvor salget er gået i stå.

Derudover undersøges mulighederne for, om der kan udlægges flere boligområder, der indpasses i områder med grønne arealer, herunder skov, således at vi udnytter vores skønne natur til at skabe øget bosætning. Det sker i sammenhæng med det politiske fokus på, at vi skal udlægge boligområder og fremme en boligsammensætning, der kan understøtte en positiv befolkningsudvikling. Målet er at skabe et bedre indtægtsgrundlag for Guldborgsund Kommunes kernevelværd.

7. Omsorg og sundhedsfremme

I 2025 tilføres samlet 50,000 mio. kr. til Beskæftigelsesudvalget og Socialudvalget til fortsat at tilgodese de svageste borgere i vores kommune; anbragte børn, udsatte familier, borgere på sygedagpenge, samt borgere på seniorpension og tidlig pension. Der er en særlig opmærksomhed på social- og beskæftigelsesområdet, hvor udgiftsniveauet i lighed med resten af Danmark fortsat presser den samlede kommunale økonomi.

Processen med at afdække grundlaget for den fremtidige plejeboligstruktur fortsætter i forlængelse af indeværende års budgetforlig. Det politiske fokus er fortsat på at imødekomme behovet for plejehjemspladser, der hvor efterspørgslen er og at højne livskvaliteten for beboerne. Borgerinddragelsen er vigtig. Der skal sikres attraktive faglige miljøer for personalet. Plejeboligerne skal være tidssvarende og attraktive med øje for nærhed, det bynære og tilgængelighed. Der udarbejdes scenarier til det politiske beslutningsgrundlag.

Forligsparterne har også besluttet, at der skal gennemføres en proces for afdækning af hvilke boformer, der vil blive efterspurgt i fremtiden i forhold til forskellige målgrupper. Det kan for eksempel være ældre, udsatte med videre.

Besparelseskrauet på ældreområdet på 3,500 mio. kr. annulleres, og der etableres en pulje på ældreområdet på 2,000 mio. kr. Disse politiske prioriteringer skal bidrage til, at fagområdet i højere grad kan imødekomme de individuelle hensyn og plejebehov, der kan være hos vores ældre medborgere. Med puljen ønsker forligsparterne at være på forkant med den nye ældrelov, hvor borgerne i langt højere grad skal have indflydelse på, hvad de ønsker at få hjælp til. Der lægges op til at finde den mindst bureaukratiske tilgang til puljen med den højest mulige medarbejderdrevne tilgang. Det er medarbejderen ude i det enkelte hjem, der i samråd med borgeren vurderer, hvad der er brug for, og som også skal have mulighed for at beslutte og handle derefter.

Tilskuddet til Headspace på 600.000 kr. videreføres, så samarbejdet kan fortsætte til gavn for mange unge borgers trivsel.

Der afsættes 250.000 kr. til ansættelse af borgere på socialt frikort internt i Guldborgsund Kommune.

Budgetaftalens parter

Forligsparterne er enige om, at underskuddet for 2026 skal dækkes i forbindelse med budgettet for 2026. Hvis der kommer en varig forlængelse af det statslige finansierings-tilskud er forligsparterne enige om, at eventuelle investeringer i budget 2026 og frem skal rettes mod Guldborgsund Kommunes muligheder for at skabe nettotilflytning, flere arbejdspladser, flere unge der får en ungdomsuddannelse og at Guldborgsund Kommunes vilkår forbedres.

Der gennemføres besparelser i 2025 for 56,341 mio. kr., stigende til 77,087 mio. kr. i 2028. Besparelserne har alle været behandlet i de relevante fagudvalg. Derudover er der omprioriteret 20,000 mio. kr. til skoleområdet indenfor den samlede økonomi.

Beslutningen om budgetteringsform afgøres i forbindelse med et ekstraordinært økonomiudvalgsmøde forud for byrådsmødet den 10. oktober 2024.

Budgetaftale 2025-2028 – Drift

(1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028
Resultat drift jf. budgetaftale 2025-2028 (-=forbrug af likvide aktiver)	5.140	-25.121	22.591	16.315

Udvalg	Forslag	Driftsprioriteringer (-=mindreudgifter/merindtægter +=merudgifter/mindreindtægter)	2025	2026	2027	2028
SOU		Budgetopfølgning pr. 31/7 2024 - Familieområdet	15.000			
BEU		Budgetopfølgning pr. 31/7 2024 – Beskæftigelsesområdet	35.000			
	I alt	Driftsprioriteringer	50.000	0	0	0

Udvalg	Forslag	Nettoresultat budgetforbedringer (-=mindreudgifter/merindtægter +=merudgifter/mindreindtægter)	2025	2026	2027	2028
		0-stilling af forslag til budgetforbedringer	75.000	75.000	75.000	75.000
		Forslag til budgetforbedringer i alt	-76.341	-93.537	-96.587	-97.087
		Udvalgenes forslag til budgetforbedringer	-56.341	-73.537	-76.587	-77.087
ØKU	ØKU - 001	Tjenestemandspension - budgettilpasning	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000
ØKU	ØKU - 002	Adm.bidrag Udbetaling Danmark (UDK)	-1.500	-1.500		
ØKU	ØKU - 003	IT-fagsystemet - gevinstrealisering	-1.500	-1.500	-3.000	-3.000
SOU	SOU - 001	Lindevang driftstilpasning	-1.400	-1.400	-1.400	-1.400
SOU	SOU - 002	Etablering af social hjemmepleje - investering i kvalitet	0	0	0	0
SOU	SOU - 003	Revisitation af § 85 – bostøtte indsats til praktiske opgaver	-300	-500	-500	-500
SOU	SOU - 004	Etablering af socialt plejehjem			-500	-1.000
SOU	SOU - 005	Midlertidige Afklaring- Udredningspladser	0	0	0	0
SOU	SOU - 006	Styrket visitation på Voksenområdet	-3.500	-4.000	-4.500	-4.500
SOU	SOU - 007	Bostøtte i grupper/Gruppeforløb	-300	-500	-600	-600
SOU	SOU - 008	Skærmbesøg - velfærdsteknologi	-300	-500	-600	-600
SOU	SOU - 009	Massiv familie støtte i hjemmet (0-3 årige)	-1.500	-2.300	-2.300	-2.300
SOU	SOU - 010	Optimering vedr. udarbejdelse af psykologiske undersøgelser	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
SOU	SOU - 011	Styrket visitation (børne & familieområdet)	-400	-1.000	-1.400	-1.400
SOU	SOU - 012	Egenbetaling botilbud - optimering	-600	-600	-600	-600
SOU	SOU - 013	Styrke fællesskaber – Fremtidens mødested	0	0	0	0
SOU	SOU - 014	Omlægning af 9 Forsorgshjemspladser til midlertidige boliger	-500	-1.000	-1.500	-1.500
SOU	SOU - 015	Etablering af 10 udslusningsboliger i Nykøbing med social vicevært – forbedring af kvalitet	0	0	0	0
SOU	SOU - 016	Styrkelse af Udsattemyndighed og den opsøgende funktion jf. Housing First	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000

		(1.000 kr.) (- = mindredgifter/merindtægter + = merudgifter/mindreindtægter)	2025	2026	2027	2028
SOU	SOU - 017	Fleksibel bostøtte	-2.000	-3.000	-3.000	-3.000
SOU	SOU - 018	Borgerstyret personlig assistance - optimering	-2.000	-2.500	-3.000	-3.000
ÆOU	ÆOU - 001	Organisationstilpasning - Ledelsesstruktur	-550	-550	-550	-550
ÆOU	ÆOU - 002	Kørsel til træning og vedligeholdende træning	-730	-730	-730	-730
ÆOU	ÆOU - 003	Kvalitetsstandard personlig pleje og praktisk hjælp	-3.000	-11.200	-11.200	-11.200
ÆOU	ÆOU - 006	Besparelse på husleje Hjælpe-middeldepot		-500	-500	-500
ÆOU	ÆOU - 007	Nedjustering af antal hold til "Vejen til SOSU"	-1.500			
BSU	BSU - 001	Styrket kvalitet og attraktionsværdi i folkeskolen	-3.168	-3.168	-3.168	-3.168
BSU	BSU - 002	Færre børn i dagtilbud/flere dyrere tilbud	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000
BSU	BSU - 003	Reduktion af antal pædagoger i dagplejen	-422	-422	-422	-422
LKFU	LKFU - 001	Pulje til Lederuddannelse	-60			
LKFU	LKFU - 002	Pulje til ekstraordinært materialetilskud	-306	-305	-305	-305
LKFU	LKFU - 003	Selvejende haller	-449	-291	-291	-291
LKFU	LKFU - 004	Udviklingspuljen	-24			0
LKFU	LKFU - 005	GBS Hallerne (SCF) - Energibesparelse – Solceller *)	-200	-200	-200	-200
LKFU	LKFU - 006	GBS Hallerne (SCF) - Energibesparelse – Ventilation *)	-50	-50	-50	-50
LKFU	LKFU - 007	GBS Hallerne - Tilpasset lønstruktur (2025-2028)	-50	-50	-50	-50
LKFU	LKFU - 008	Kulturfabrikken - GUR (2025-2028)	-247	-247	-247	-247
LKFU	LKFU - 009	Musikskolen-Organisationstilpasning (2025-2028)	-195	-195	-195	-195
LKFU	LKFU - 010	Musikskolen - Takstændring (2025-2028)	-100	-100	-100	-100
LKFU	LKFU - 011	Bibliotek & Borgerservice – Organisationsændring (2025-2028)	-250	-500	-500	-500
LKFU	LKFU - 012	Bibliotek & Borgerservice - FabLab (2025-2028) **)	-200	-200	-200	-200
LKFU	LKFU - 013	Tilskud til uddannelse og materialer (Aftenskoler)	-55	-54	-54	-54
TKMU	TKMU - 001	Nedlæggelse af offentlige legepladser	-250	-250	-250	-250
TKMU	TKMU - 002	Reduktion af rengøring på alle øvrige administrative lokationer	-450	-450	-450	-450
TKMU	TKMU - 003	Tilbageholdenhed genbesættelse af 3 stillinger i Driften	-1.400	-1.400	-1.400	-1.400
TKMU	TKMU - 004	Optimere brugen af offentlige toiletter	-350	-350	-350	-350
TKMU	TKMU - 005	Undlade genbesættelse af afdelingslederstilling på pladsen i Nykøbing	-650	-650	-650	-650
TKMU	TKMU - 006	Nedlæggelse af springvand	-50	-50	-50	-50
TKMU	TKMU - 007	Regulering af inde temperaturen i kommunale bygninger	-250	-250	-250	-250
TKMU	TKMU - 008	Gebyr for brug af offentlige arealer – genindførsel af betaling for studepladser	-50	-50	-50	-50

		(1.000 kr.) (- = mindredgifter/merindtægter + = merudgifter/mindreindtægter)	2025	2026	2027	2028
TKMU	TKMU - 009	Omplacering af administrative udgifter til klimapartnerskab	-275	-275	-275	-275
TKMU	TKMU - 011	Administration (naturlig afgang, nedsat arbejdstid eller nedlægge stillinger)	-700	-700	-700	-700
TKMU	TKMU - 012	Fagsystemer - Sweco-aftale, CitizenLab	-120	-120	-120	-120
BEU	BEU - 001	Intensiveret og målrettet indsats på sygedagpengeområder	-9.960	-15.450	-15.900	-15.900
BEU	BEU - 002	Intensiveret fokus på virksomhedspraktikken for a-dagpengemodtagere med 4-6 mdrs. Ledighed samt ekstra fokus på bred rådighed	-3.480	-3.480	-3.480	-3.480
BEU	BEU - 004	Administration - Ingen genbesættelse af vakant administrativ stilling	-500	-500	-500	-500
BEU	BEU - 005	Arbejdsmarkedscenter - Udvidelse af ungedgarantien	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500
BEU	BEU - 006	Arbejdsmarkedscenter - Reduktion i driftsudgifter vedrørende øvrige vejledning/opkvalificering	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000
		Nye forslag til budgetforbedringer	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
Alle		Omprioritering til skoleområdet (p/l-regulering)	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
		Driftsændringer i forhold til adm. oplæg	37.625	37.625	37.625	37.625
BSU		Bevilling til skoler med særlige udfordringer	3.000	3.000	3.000	3.000
TKMU		Renholdelse af offentlige toiletter	100	100	100	100
LKFU		Øget lokaletilskud	1.200	1.200	1.200	1.200
TKMU		Styrket erhvervsservice	1.800	1.800	1.800	1.800
BEU		Videreførelse af tilskud til Headspace	600	600	600	600
LKFU		Videreførelse af tilskud til NKC	500	500	500	500
BSU		Investering i dagtilbud - Flere hænder	2.000	2.000	2.000	2.000
LKFU		Genåbning af cafeen på kulturfabrikken	175	175	175	175
BEU		Borgere med Socialt frikort internt i GBS	250	250	250	250
ÆOU		Pulje til ældreområdet	2.000	2.000	2.000	2.000
ØKU		Innovation og digitalisering	4.000	4.000	4.000	4.000
SOU		Sundhedsplejen - Investering i tidlig indsats	2.000	2.000	2.000	2.000
BSU		Prioritering af skoleområdet	20.000	20.000	20.000	20.000
		Yderligere driftsændringer	10.000	10.000	10.000	10.000
TKMU		Fastholdelse af restlevetid på asfaltveje	10.000	10.000	10.000	10.000
Resultat drift jf. budgetaftale 2025-2028			5.140	-25.121	22.591	16.315

*) Ovenstående driftsbesparelser på Svømmecenter Falster medfører 200.000 kr. på etablering af solceller og 50.000 kr. på udskiftning af ventilation (samlet i alt 250.000 kr.). Disse driftsbesparelser indgår i forslag til anlægsønsker 2025-2028 (LKFU maj og juni 2024), og sagerne skal derfor ses i en sammenhæng.

**) Til forslag LKFU - 012 FabLab er der modtaget modforslag fra medarbejdersiden på 171.000 kr. i 2025 og 214.000 kr. i hvert af årene 2026, 2027 og 2028.

Budgetaftale 2025-2028 – Anlæg

(1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028
Anlægsbudget jf. budgetaftale 2025-2028	142.007	142.669	143.405	143.735

(1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028
Resultat anlæg jf. budgetaftale 2025-2028	10.116	9.454	9.317	6.265

Udvalg	Tillæg til TKMU's forslag til anlægsbudget	2025	2026	2027	2028
TKMU	Øget trafiksikkerhed ved Ny Sundskole	3.100			
TKMU	Øget trafiksikkerhed – herunder cykelprojekter		-2.000	-1.100	
	I alt Tillæg til TKMU's forslag til anlægsbudget	3.100	-2.000	-1.100	0

Udvalg	Udvalgenes forslag – nettoeffekt på Anlægsbudget jf. administrativt budgetoplæg	2025	2026	2027	2028
	0-stilling af anlægsbudget	-152.123	-152.123	-152.722	-150.000
	Udvalgenes forslag til anlægsbudget i alt	138.907	144.669	144.505	143.735
	Udvalgenes forslag til anlægsbudget	119.607	94.919	72.505	123.735
ØKU	Udviklingspulje	2.050	2.400	3.000	3.000
ØKU	Anlægsreserve				60.000
ØKU	Havneudvikling i Nykøbing F.	10.700	20.420	20.000	10.000
ØKU	Marielyst Ressort				
SOU	Strategisk anlægspulje	2.535	2.536	2.535	2.500
ÆOU	Strategisk anlægspulje	2.535	2.535	2.535	2.500
BSU	Daginstitutioner og Skoler – Indvendig vedligeholdelse	1.690	1.690		
BSU	Sundby Børnehus - Udeområde	1.500			
BSU	Pulje sikkerhed, udvikling af udemiljøer	2.000	3.000	3.000	
BSU	SUNDSkolen - Pavilloner udvidelse		3.987		
BSU	Stubbekøbing Skole - Madkundskab m.m.	7.100			
LKFU	Pulje - Landdistriktsudvikling	2.000	2.000	2.000	
LKFU	Pulje - GBS Hallerne + Energioptimering		3.000		
LKFU	50.A5: Nykøbing F. Idrætspark – Renovering af gl. toiletter	560			
LKFU	50.A6: Nykøbing F. Idrætspark – Renovering indgangsparti	125			
LKFU	50.A1: Udvikling af faciliteter ved punkt på Stormflodsruten (Gedser Lystbådehavn)		5.250		
LKFU	50.A2: Guldborgsund Hallerne – Hal 2, Forbedring af arbejdsmiljø - Akustikregulering	2.445			
LKFU	50.A3: Svømmecenter Falster – Etablering af solceller – Energioptimering *)	400			
LKFU	50.A4: Svømmecenter Falster – Udskiftning af ventilation *)	6.525			

	(1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028
TKMU	Strategisk pulje til klimaindsatser	3.735	3.735	3.735	
TKMU	Områdefornyelse udenfor Nykøbing	4.056	4.056		
TKMU	Forslag finansiering: Områdefornyelse udenfor Nykøbing	-1.200			
TKMU	Pulje til Byfornyelse	8.500	8.500	8.500	
TKMU	Forslag finansiering: Pulje til byfornyelse	-2.000	-2.000	-2.000	
TKMU	Frie Bymidter	2.000	2.100		
TKMU	Partnerskab - Udvikling af Nykøbing F. Bymidte	500	500	500	
TKMU	Nyanlæg af gadelys	450	210		
TKMU	Øget trafiksikkerhed - herunder cykelprojekter	2.000	2.000	2.000	
TKMU	Vejafvanding - Brønde og ledninger	2.500	2.500	2.500	
TKMU	Trafikløsning ved Nordbyskolen			3.000	
TKMU	Udvendig klimaskærm og indvendig vedligeholdelse	7.500	7.500	7.500	
TKMU	Forslag finansiering: Udvendig klimaskærm og indvendig vedligeholdelse		-2.500	-2.500	
TKMU	Intelligente- og digitale løsninger i drift TKM	1.000	1.000		
TKMU	Pulje - Kvalificering af anlægsprojekter	2.000	2.000	2.000	
TKMU	Ejd.strategi/opgradering og ensartet tegningsmateriale	751			
TKMU	Indsatsområder bæredygtighed - Energioptimering	4.000	4.000	4.000	
TKMU	Forslag finansiering: Indsatsområder bæredygtighed – Energioptimering		-500	-2.000	
TKMU	60.A2: Vejafvanding – Brønde og ledninger	1.000	1.000	1.000	3.500
TKMU	60.A3: Udvendig klimaskærm og indvendig				5.000
TKMU	60.A4: Offentlige Toiletter Marielyst Torv	1.200			
TKMU	60.A5: Ny scene Torvet Nykøbing F.	1.600			
TKMU	60.A6: Gadekær Falkerslev			2.500	
TKMU	60.A8: Klimasikring Nysted Skole	1.500			
TKMU	60.A9: Klimasikring Østerbroskolen	5.500			
TKMU	60.A10: Nyt tag Helenehusene	2.500			
TKMU	60.A12: Stubbekøbing Havn centermole m.m.	20.750			
TKMU	60.A13: Udskiftning af anoder i Sortsø Havn	250			
TKMU	60.A14: Renovering af spuns		7.500		
TKMU	60.A15: Gedser lystbådehavn træbroer		390		
TKMU	60.A16: Renovering Slotsbryggen kanalhavn	250	110		
TKMU	60.A17: Høvænge Havn spunsrenovering			3.400	
TKMU	60.A18: Stubberup Havn renovering af molehoveder, gammel træspuns og træbroer			5.300	
TKMU	60.A19: Vandløb	1.000	1.000		
TKMU	60.A23: Pumpestation ved Tingsted Å				25.000
TKMU	60.A11: Etablering af vejkryds på E55 ved Eskilstrup Vestergade	5.000	5.000		
TKMU	60.A20: Strategisk pulje til klimaindsatser				3.735
TKMU	60.A21: Pulje til byfornyelse				6.500
TKMU	60.A24: Kvalificering af anlæg				2.000

	(1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028
TKMU	60.A25: Kortlægning og digitalisering af afvandingssystem	600			
TKMU	60.A22: Foranalyse af affaldshåndtering i det offentlige rum	500			
	Nye forslag til anlægsønsker	19.300	49.750	72.000	20.000
TKMU	Opgradering af offentlige toiletter	350			
LKFU	Kunst og kulturelle muligheder i byrum	250	250		
TKMU	Udvikling af grønne byrum	3.000	3.000		
LKFU	Nr. Aslev Pumptrackbane	2.000			
LKFU	Opgradering af foreningsfaciliteter Stubbekøbing gl. Rådhus	500			
LKFU	Opgradering af foreningsfaciliteter Nysted gl. Rådhus		500		
BSU	Forprojekt ny børnehave i Eskilstrup	200			
LKFU	Bastebro	13.000	46.000	72.000	20.000
Anlægsbudget jf. budgetaftale 2025-2028		142.007	142.669	143.405	143.735

*) Ovenstående anlægsønsker på Svømmecenter Falster giver driftsbesparelser på 200.000 kr. på etablering af solceller og 50.000 kr. på udskiftning af ventilation (samlet i alt 250.000 kr.) Denne besparelse indgår i centrets forslag til budgetforbedringer 2025-2028 (LKFU maj 2024), og sagerne skal derfor ses i en sammenhæng.

RESULTATOVERSIGT 2025-2028

	(Mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Indtægter		5.415,4	5.523,0	5.736,5	5.916,0
Skatteindtægter		3.390,5	3.436,4	3.607,5	3.620,5
Tilskud og udligning		2.024,9	2.086,6	2.129,0	2.295,5
Driftsudgifter		-5.132,9	-5.079,4	-5.068,6	-5.073,5
Faste priser (2025-niveau)	Økonomiudvalg	-314,9	-325,7	-321,3	-321,2
	Erhverv og Udviklingsudvalg	-6,0	-5,1	-4,5	-4,5
	Socialudvalg	-775,6	-756,1	-747,0	-746,5
	Ældre og Omsorgsudvalg	-1.128,2	-1.131,6	-1.143,4	-1.155,5
	Børn og Skoleudvalg	-847,8	-843,2	-836,3	-829,7
	Landdistrikter, Kultur og Fritidsudvalg	-147,0	-147,0	-147,0	-147,0
	Teknik, Klima og Miljøudvalg	-353,5	-350,9	-349,8	-349,8
	Beskæftigelsesudvalg	-1.559,9	-1.519,8	-1.519,3	-1.519,3
Pris- og lønfremskrivning (drift)			-166,9	-336,8	-513,5
Renter (nettorenteindtægter)		16,3	19,5	21,7	25,0
Resultat af ordinær drift		298,8	296,2	352,8	354,0
Anlægsinvesteringer		-142,0	-142,6	-143,4	-143,7
Faste priser (2025-niveau)	Økonomiudvalg	-12,8	-22,8	-23,0	-68,0
	Socialudvalg	-2,5	-2,5	-2,5	-2,5
	Ældre og Omsorgsudvalg	-2,5	-2,5	-2,5	-2,5
	Børn og Skoleudvalg	-12,5	-8,7	-3,0	0,0
	Landdistrikter, Kultur og Fritidsudvalg	-27,8	-57,0	-74,0	-25,0
	Teknik, Klima og Miljøudvalg	-83,9	-49,1	-38,4	-45,7
Resultat i alt		156,8	153,6	209,4	210,3

(+) = indtægter / (-) = udgifter

BEVILLINGSOVERSIGT

(Mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Driftsbevillinger i alt	5.132,9	5.079,4	5.068,6	5.073,5
Økonomiudvalg	314,9	325,7	321,3	321,2
Finans	17,8	23,9	23,7	23,5
Politik og Erhverv	80,4	80,9	78,3	78,3
Administration	216,7	220,9	219,3	219,4
Erhverv og Udviklingsudvalg	6,0	5,1	4,5	4,5
Erhverv og udvikling	6,0	5,1	4,5	4,5
Socialudvalg	775,6	756,1	747,0	746,5
Familierådgivning	318,0	302,6	301,1	301,1
Socialområdet	392,8	390,3	382,3	381,8
SU - administration	64,8	63,2	63,6	63,6
Ældre og Omsorgsudvalg	1.128,2	1.131,6	1.143,4	1.155,5
Ældre og omsorg	763,5	766,9	778,7	790,8
Folkesundhed	338,0	337,9	337,9	337,9
ÆOU - administration	26,7	26,8	26,8	26,8
Børn og Skoleudvalg	847,8	843,2	836,3	829,7
Børn og Læring	841,7	837,2	830,3	823,7
BSU - administration	6,1	6,0	6,0	6,0
Landdistrikter, Kultur og Fritidsudvalg	147,0	147,0	147,0	147,0
Kultur og Turisme	64,6	64,9	64,9	64,9
Fritid	52,1	52,1	52,1	52,1
LKFU - administration	30,3	30,0	30,0	30,0
Teknik, Klima og Miljøudvalg	353,5	350,9	349,8	349,8
Drift	256,1	254,6	254,1	254,1
Myndighed	49,2	49,2	49,2	49,2
TKMU - administration	48,2	47,1	46,5	46,5
Beskæftigelsesudvalg	1.559,9	1.519,8	1.519,3	1.519,3
Arbejdsmarkedscenter	1.473,1	1.433,3	1.433,3	1.433,3
AM-projekt	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8
BEU - administration	87,6	87,3	86,8	86,8
Anlægsbevillinger i alt	142,0	142,6	143,4	143,7

OVERSIGT OVER ANLÆGSINVESTINGER 2025-2028

(Mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Samlede anlægsinvesteringer i alt	142,0	142,6	143,4	143,7
Økonomiudvalg	12,8	22,8	23,0	68,0
Anlægsreserve				55,0
Havneudvikling i Nykøbing F.	10,7	20,4	20,0	10,0
Udviklingspulje	2,1	2,4	3,0	3,0
Socialudvalg	2,5	2,5	2,5	2,5
Strategisk anlægspulje	2,5	2,5	2,5	2,5
Ældre og Omsorgsudvalg	2,5	2,5	2,5	2,5
Strategisk anlægspulje	2,5	2,5	2,5	2,5
Børn og Skoleudvalg	12,5	8,7	3,0	0,0
Daginstitutioner og Skoler - Indvendig vedligeholdelse	1,7	1,7		
Eskilstrup - Forprojekt ny børnehave	0,2			
Pulje sikkerhed, udvikling af udemiljøer	2,0	3,0	3,0	
Stubbekøbing Skole - Madkundskab m.m.	7,1			
Sundby Børnehus - Udeområde	1,5			
SUNDskolen - Pavilloner udvidelse		4,0		
Landdistrikter, Kultur og Fritidsudvalg	27,8	57,0	74,0	25,0
Bastebro	13,0	46,0	72,0	25,0
Byrum - Kunst og kulturelle muligheder	0,3	0,3		
GBS Haller Hal 2 - Akustikregulering	2,4			
Gedser Lystbådehavn - Stormflodsruen, faciliteter		5,2		
Nr. Alslev Pumptrackbane	2,0			
Nyk. F. Idrætspark - Renovering gamle toiletter	0,6			
Nyk. F. Idrætspark - Renovering indgangsparti	0,1			
Nysted Rådhus - Opgradering Foreningsfaciliteter		0,5		
Pulje - GBS Hallerne + Energoptimering (Del 1)		3,0		
Pulje - Landdistriktsudvikling	2,0	2,0	2,0	
SCF - Etablering Solceller og Energoptimering	0,4			
SCF - Udskiftning ventilation	6,5			
Stubbekøbing Rådhus - Opgradering foreningsfaciliteter	0,5			

(Mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Teknik, Klima og Miljøudvalg	83,9	49,1	38,4	45,7
Ejendomsstrategi/opgradering og ensartet tegningsmateriale	0,7			
Eskilstrup Vestergade – Etablering af vejkryds på E55	5,0	5,0		
Falkerslev - Gadekær			2,5	
Foranalyse af affaldssortering i det offentlige rum	0,5			
Frie Bymidter	2,0	2,1		
Gedser lystbådehavn - Træbroer		0,4		
Guldborg Havn - Renovering af spuns		7,5		
Helenehusene - Nyt tag	2,5			
Høvænge Havn - Spunsrenovering			3,4	
Indsatsområder bæredygtighed - Energoptimering	4,0	3,5	2,0	
Intelligente- og digitale løsninger i drift TME	1,0	1,0		
Kortlægning og digitalisering af afvandingssystem	0,6			
Marielyst Torv - Offentlige toiletter	1,2			
Ny Sundskole - Øget trafikikkerhed	3,1			
Nyanlæg af gadelys	0,4	0,2		
Nykøbing F. Torv - Ny scene	1,6			
Nysted Skole - Klimasikring	1,5			
Områdefornyelse udenfor Nykøbing	2,9	4,1		
Opgradering af offentlige toiletter	0,4			
Partnerskab - Udvikling af Nykøbing F. Bymidte	0,5	0,5	0,5	
Pulje - Kvalificering af anlægsprojekter	2,0	2,0	2,0	2,0
Pulje til Byfornyelse	6,5	6,5	6,5	6,5
Slotsbryggen kanalhavn - Renovering	0,3	0,1		
Sortsø Havn - Udsiftning af anoder	0,3			
Strategisk pulje til klimaindsatser	3,7	3,7	3,7	3,7
Stubbekøbing Havn - Centermole m.m.	20,7			
Stubberup Havn- Renovering af molehoveder, gammel træspuns og træbroer			5,3	
Tingsted Å - Pumpestation				25,0
Trafikløsning ved Nordbyskolen			3,0	
Udvendig klimaskærm og indvendig vedligeholdelse	7,5	5,0	5,0	5,0
Udvikling af grønne byrum	3,0	3,0		
Vandløb	1,0	1,0		
Vejafvanding - Brønde og ledninger	3,5	3,5	3,5	3,5
Øget trafikikkerhed - herunder cykelprojekter	2,0		1,0	
Østerbroskolen - Klimasikring	5,5			

FINANSIERINGSOVERSIGT

(Mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Kapitalfremskaffelse				
Årets resultat i alt (overskud)	156,8	153,6	209,4	210,3
Guldborgsund Forsyning A/S	8,4	8,4		
Låneoptagelse				
Øvrige finansforskydninger				
Kapitalanvendelse				
Årets resultat i alt (underskud)				
Afdrag på lån	-102,9	-107,3	-107,7	-108,6
Deponering (Sales & Lease Back og Sundskolen)	-47,0	-71,2	-71,2	-71,2
Øvrige finansforskydninger				-10,0
Ændring af likvide aktiver	15,3	-16,5	30,5	20,5

(+) = henlæggelse til kassen / (-) = forbrug af kassen

POLITIKOMRÅDER

ØKONOMIUDVALG

- FINANS
- POLITIK OG ERHVERV
- ØKU - ADMINISTRATION

ERHVERV OG UDVIKLINGSUDVALG

- ERHVERV OG UDVIKLING

SOCIALUDVALG

- FAMILIERÅDGIVNING
- SOCIALOMRÅDET
- SU - ADMINISTRATION

ÆLDRE OG OMSORGSUDVALG

- ÆLDRE OG OMSORG
- FOLKESUNDHED
- ÆOU - ADMINISTRATION

BØRN OG SKOLEUDVALG

- BØRN OG LÆRING
- BSU – ADMINISTRATION

LANDDISTRIKTER, KULTUR OG FRITIDSUDVALG

- KULTUR OG TURISME
- FRITID
- LKFU - ADMINISTRATION

TEKNIK, KLIMA OG MILJØUDVALG

- DRIFT
- MYNDIGHED
- TKMU - ADMINISTRATION

BESKÆFTIGELSESDVALG

- ARBEJDSMARKEDSCENTER
- AM-PROJEKT
- BEU - ADMINISTRATION

ØKONOMIUDVALG

POLITIKOMRÅDE: FINANS

Områdets overordnede økonomi

(1.000 kr.)	Regnskab 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget-overslag 2026	Budget-overslag 2027	Budget-overslag 2028
Udgifter	20.401	18.200	18.217	24.371	24.114	23.967
Indtægter	-298	-415	-431	-428	-430	-430
Nettodriftsbevilling	20.103	17.785	17.786	23.943	23.684	23.537
Heraf lønsom	0	0	0	0	0	0

Budgetaftale 2025-2028

Der henvises til Budgetaftale 2025-2028 forrest i materialet.

Beskrivelse af området

Politikområdet Finans omfatter primært udgifter til sale og lease back engagementer samt udgifter vedrørende byfornyelsesstøtte, driftssikring af boligbyggeri og ældreboliger.

Af nedenstående tabel fremgår det, hvorledes driftsbudgettet under politikområdet er sammensat i overskriftsform, idet bemærkes, at de budgetmæssige forudsætninger ikke afviger væsentligt i forhold til rammerne de seneste år.

Aktiviteter

(1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028
Byfornyelsesstøtte, driftssikring af boligbyggeri og ældreboliger	4.547	4.185	4.035	4.035
Sale og Lease back / leasingafgift	13.239	19.758	19.649	19.502
I alt	17.786	23.943	23.684	23.537

Stigningen i Sale og Lease back fra år 2026 skyldes leasingafgift på den nye SUNDskole.

POLITIKOMRÅDE: POLITIK OG ERHVERV

Områdets overordnede økonomi

(1.000 kr.)	Regnskab 2023	Budget 2024*	Budget 2025	Budget-overslag 2026	Budget-overslag 2027	Budget-overslag 2028
Udgifter	79.854	79.716	80.434	80.901	78.312	78.312
Indtægter	-15.538	-49	-50	-50	-49	-49
Nettodriftsbevilling	64.316	79.667	80.384	80.851	78.263	78.263
Heraf lønsom	26.314	16.663	14.692	14.501	14.501	14.501

*Erhverv og Udviklingsudvalget er etableret af Byrådet på møde den 4. marts 2024, og dette politikområdes budgetramme er flyttet fra politikområde Politik og Erhverv.

Budgetaftale 2025-2028

Der henvises til Budgetaftale 2025-2028 forrest i materialet.

Beskrivelse af området

Politikområdet Politik og Erhverv omfatter primært udgifterne til byrådsmedlemmerne i form af blandt andet vederlag til borgmester og byråds-/udvalgsmedlemmer, møder, rejser, kurser, telefon, abonnementer m.v. Herudover administreres kontiene vedrørende politikernes tilskudskonto samt udgifter til kommissioner, råd og nævn.

Administration og Erhvervsudvikling

Administration og erhvervsudvikling omfatter drifts- og udviklingsopgaver vedrørende erhverv, internationale aktiviteter, planstrategi, kommuneplan, indsatsen med projektet "Én borger, én plan, ét sted" samt administration af større tiltag og tværpolitiske initiativer. Vejledning og Erhvervsudvikling omfatter ydelser som samarbejdsaftale med Business Lolland-Falster og Visit Lolland-Falster, konkrete udviklingsinitiativer under Business Lolland-Falster samt bidrag til det fælles EU-kontor. Yderligere omfatter området større udviklingsprojekter og EU-projekter samt projektansættelse.

Af nedenstående tabel fremgår det, hvorledes driftsbudgettet under politikområdet er sammensat i overskriftsform:

Aktiviteter

(1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028
Redningsberedskab	23.998	23.998	23.998	23.998
Idrætsfaciliteter for børn og unge	398	398	398	398
Andre kulturelle opgaver	818	508	510	510
Politisk organisation, fælles formål	1.897	2.364	2.526	2.526
Kommunalbestyrelsesmedlemmer mv.	13.340	13.340	13.338	13.338
Kommissioner, råd og nævn	1.613	1.615	1.610	1.610
Valg mv.	3.751	3.396	650	650
Sekretariat og fagcenter	6.632	6.629	6.628	6.628
Vejledning og Erhvervsudvikling	12.937	13.603	13.605	13.605
Generelle reserver	15.000	15.000	15.000	15.000
I alt	80.384	80.851	78.263	78.263

POLITIKOMRÅDE: ØKU-ADMINISTRATION

Områdets overordnede økonomi

(1.000 kr.)	Regnskab 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget-overslag 2026	Budget-overslag 2027	Budget-overslag 2028
Udgifter	170.082	226.919	220.408	224.521	222.988	223.013
Indtægter	-8.007	-4.326	-3.631	-3.628	-3.630	-3.630
Nettodriftsbevilling	162.075	222.593	216.777	220.893	219.358	219.383
Heraf lønsum	84.627	109.525	107.433	112.451	112.449	112.449

Budgetaftale 2025-2028

Der henvises til Budgetaftale 2025-2028 forrest i materialet.

På politikområdet udmøntes følgende:

Budgetforbedringer 2025-2028

Forslag	(1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028
ØKU-001	Tjenestemandspension–budgettilpasning	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000
ØKU-002	Adm.bidrag Udbetaling Danmark (UDK)	-1.500	-1.500	0	0
ØKU-003	IT-fagsystemer – gevinstrealisering	-1.500	-1.500	-3.000	-3.000
I alt		-5.000	-5.000	-5.000	-5.000

Driftsændringer i forhold til administrativt oplæg

	(1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028
	Innovation og digitalisering	4.000	4.000	4.000	4.000
I alt		4.000	4.000	4.000	4.000

Beskrivelse af området

Aktiviteter

Administration består af en række budgetmæssige underområder, hvor følgende aktiviteter er underlagt Økonomiudvalgets ressortområde:

- Seniorjob til personer over 55 år (Arbejdsmarkedsforanstaltninger)
- Administrationsbygninger (Fællesudgifter og administration mv.)
- Sekretariat og forvaltninger (Fællesudgifter og administration mv.)
- Løn- og barselpuljer (Lønpuljer mv.)
- Tjenestemandspension (Lønpuljer mv.)
- Forsikringer (interne forsikringspuljer)
- Administrationsbidrag til Udbetaling Danmark
- Drift af centrale og tværgående IT-systemer

Af disse udgør udgifterne til kommunens administrative personale hovedparten af det samlede budget.

Af nedenstående tabel fremgår det, hvordan budgetterne under politikområdet fordeler sig blandt centrene.

(1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028
Direktion	8.662	8.657	8.658	8.658
Politik & Personale	84.954	90.232	90.227	90.227
Økonomi	116.413	115.247	113.714	113.739
Teknik & Miljø	6.748	6.757	6.759	6.759
I alt	216.777	220.893	219.358	219.383

Centrale udfordringer og tiltag

Den centrale udfordring på politikområdet er at sikre en stadig mere effektiv opgavevaretagelse i organisationen, så de administrative funktioners opgavevaretagelse er så optimal som mulig og leverer bedst mulig service inden for den til rådighed værende økonomi.

Flådestyring

Direktionen har forankret projekt med fremtidig organisering og drift af flådestyring i kommunen. Flådestyringen skal sikre en rationel og bæredygtig udnyttelse og styring af køretøjer, der ejes af kommunen. Kommunens bilflåde skal i videst muligt omfang tænkes sammen med kommunens grønne omstilling, hvor der er ambitioner om ganske væsentlige CO₂-reduktioner i de kommende år.

Projektet er forankret i Center for Økonomi og skal indeholde et økonomisk rationale på 5,000 mio. kr. for årene 2025 og frem. Økonomiudvalgets budgetramme for årene 2025-2028 er reduceret i overensstemmelse hermed.

Strategi, budget og resultater

Som led i en stram økonomisk styring har Guldborgsund Kommune i de seneste år gennemført en række besparelser, hvilket har medvirket til øget stabilisering af økonomien. Presset i de kommende år på kommunens økonomi forventes øget.

Løbende effektivisering af den kommunale forvaltning og de kommunale serviceydelser udgør derfor et væsentligt element i arbejdet med at sikre en stabil økonomi og opretholde det ønskede serviceniveau for kommunens borgere.

På denne baggrund arbejdes der fortsat med resultatorienterede strategier, som har til formål;

- at skabe det formelle grundlag for prioritering af konkrete resultatorienterede tiltag og fastlæggelse af økonomiske resultatmål,
- at skabe grundlaget for en ensartet måde at tænke og arbejde med strategi, budget og resultater i organisationen,
- at skabe grundlaget for tværgående samordning af organisatoriske og metodiske tiltag, som har en resultatorienteret tilgang som mål.

Udlægning af dele af konto 06 administration

Dele af administrationskontoen er "decentraliseret" og indgår budgetmæssigt i de stående udvalgs budgetrammer. Hensigten hermed er at skabe en budgetmæssig sammenhæng og prioriteringsmulighed mellem de administrative ressourcer og ressourcerne under udvalgenes politikområder (drift).

Administrationsdelen under de stående udvalgs ressortområder vedrører primært udgifter til sekretariatsbetjening og administrativt personale inden for følgende hovedaktiviteter:

- Servicejob
- Jobcentre
- Natur- og miljøbeskyttelse

- Park, Vej og Ejendomme
- Byggesagsbehandling
- Voksen-, ældre- og handicapområdet
- Det specialiserede børneområde
- Kultur og Fritid
- Borgerservice
- Børn og Læring

For at give et samlet billede af, hvad der er afsat til administration, er der nedenstående vist, hvordan budgettet til administration i de respektive stående udvalg ser ud, hvilket svarer til den udskilte administrationsdel fra Økonomiudvalgets område:

De stående udvalgs administrationsandele

(1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028
Socialudvalg	64.830	63.262	63.572	63.572
Ældre og Omsorgsudvalg	26.728	26.750	26.753	26.753
Børn og Skoleudvalg	6.080	6.023	5.989	5.989
Landdistrikter, Kultur og Fritidsudvalg	30.293	30.049	30.051	30.052
Teknik. Klima og Miljøudvalg	48.209	47.069	46.513	46.513
Beskæftigelsesudvalget	87.648	87.210	86.756	86.756
I alt	263.788	260.363	259.634	259.635

ERHVERV OG UDVIKLINGSUDVALG

POLITIKOMRÅDE: ERHVERV OG UDVIKLING

Områdets overordnede økonomi

(1.000 kr.)	Regnskab 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget-overslag 2026	Budget-overslag 2027	Budget-overslag 2028
Udgifter	*	15.105	15.941	15.080	14.465	14.465
Indtægter	*	-9.610	-9.980	-9.982	-9.980	-9.980
Nettodriftsbevilling	*	5.495	5.961	5.098	4.485	4.485
Heraf lønsom	*	4.168	4.315	4.317	4.317	4.317

*Erhverv og Udviklingsudvalget er etableret af Byrådet på møde den 4. marts 2024, og dette politikområdes budgetramme er flyttet fra politikområde Politik og Erhverv.

Budgetaftale 2025-2028

Der henvises til Budgetaftale 2025-2028 forrest i materialet.

Beskrivelse af området

Politikområdet Erhverv og Udvikling omfatter primært udgifter vedrørende kommunens opgaver på det erhvervs- og udviklingsmæssige område, herunder deltagelse i internationale projekter, Guldborgsund Erhvervshavne og havneudviklingsprojektet i Nykøbing.

Byrådet besluttede i november 2019, at Guldborgsund Havne omdannedes fra selvstyrehavn til kommunal havn fra den 1.1.2020. Driftsbudgettet for Guldborgsund Havne i 2025-2028 er indarbejdet i det samlede budget under Erhverv og Udviklingsudvalget. I nedenstående tabel fremgår et nettobudget på 0 kr., hvilket er en konsekvens af, at udgifter og indtægter er lige store. Havnens omsætning balancerer med ca. 10,000 mio. kr.

Af nedenstående tabel fremgår det, hvorledes driftsbudgettet under politikområdet er sammensat i overskriftsform:

Aktiviteter

(1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028
Guldborgsund Havne	0	0	0	0
Andre kulturelle opgaver	310	310	0	0
Turisme	311	311	0	0
Innovation og anvendelse af ny teknologi	372	376	376	376
Vejledning og Erhvervsudvikling	4.968	4.101	4.109	4.109
I alt	5.961	5.098	4.485	4.485

Administration og Erhvervsudvikling

Administration og erhvervsudvikling omfatter Bioøkonomisk Vækstcenter, uddannelse, Videnplatform Guldborgsund, Finansiering af Erhvervshus Sjælland, medlemskab af Femern Bælt Development samt bidrag til de fire regionale klyngekantorer. Yderligere omfatter området udviklingspulje til erhverv samt EU-projekter med projektansættelse.

Politikområdet har berøring med 2 af de 7 strategiske temaer som byrådet har fastlagt i planstrategien:

- Et godt erhvervsklima
- Grøn omstilling

Status på arbejdet vedrørende Et godt erhvervsklima

Business Lolland-Falster er Guldborgsund Kommunes primære udførende operatør vedrørende erhvervsservice. Guldborgsund Kommune og Business Lolland-Falster har en partnerskabsaftale frem til udgangen af 2026. Der udarbejdes årlige handleplaner, hvor der er fokus på:

- Erhvervsservice
- Øget produktivitet og konkurrenceevne
- Digitalisering
- Internationale aktiviteter
- Tiltrækning af investeringer og virksomheder
- Rekruttering og kompetenceudvikling

Der er høj aktivitet i forhold til udvikling af de nye erhvervsområder og med at skabe optimale rammebetingelser i forhold til de behov markedet viser. Konkret arbejdes der med flere virksomheder i forhold til en placering i Nørre Alslev, og der arbejdes med flere virksomhedscases til et kommende erhvervsområde ved afkørsel 44 Eskilstrup.

Der er etableret et tæt og koordinerende arbejde mellem Business Lolland-Falster og Guldborgsund Kommune som myndighed, der sikrer en så optimal proces for den enkelte virksomhed som muligt. Yderligere arbejdes der på en forbedring af byggesags-behandlingen og forkortelse af tidsperspektivet for lokalplaner.

Status på arbejdet vedrørende Grøn omstilling

Den grønne omstilling er et indsatsfelt, som i stigende grad fylder i en forandringsdagsorden med et bredt fokus.

Men vedtagelse af DK2020 og tilhørende handleplan, er Guldborgsund Kommunes ansvarsfelt konkretiseret med et fokus på kommunen selv, kommunen som selskabsejer og indsatser i forhold til kommunens egne borgere og virksomheder. Gennem Bioøkonomisk Vækstcenter er der fokus på, hvordan den grønne omstilling også kan bidrage til et vækst- og udviklingsperspektiv.

Konkret arbejdes der blandt andet med at undersøge grundlaget for et fuldskala bioraffineringsanlæg på Falster, øget fokus på udvikling af grønne kompetencer i vores uddannelser, mulighed for at etablere bæredygtig fiskeproduktion på land, øget produktion og anvendelse af grønne proteiner til fødevarer, bæredygtigt byggeri og byggematerialer.

Etablering af gasledning til Lolland-Falster giver også nye udviklingsmuligheder, udover et bidrag til en grøn omstilling, arbejdes der på afledte muligheder med biogasanlæg og Power To X produktion.

Udviklingstendenser

Beskæftigelse

De seneste tal på antal arbejdspladser i Guldborgsund Kommune viser en fremgang i 2024, efter at der i 2023 har været et mindre fald i antal af arbejdspladser.

Nye virksomheder

Antallet af nye virksomheder er fortsat ret stabilt, dog var der et fald under COVID-19. Der opleves en større interesse fra store europæiske investorer vedrørende etablering af faciliteter, der kan betjene øget trafik og gods som følge af etablering af den faste forbindelse over Femern Bælt. Der opleves også øget international investeringslyst indenfor turismeområdet og fra energitunge virksomheder, der kan udnytte den store produktion af grøn strøm.

SOCIALUDVALG

POLITIKOMRÅDE: FAMILIERÅDGVNING

Områdets overordnede økonomi

(1.000 kr.)	Regnskab 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget-overslag 2026	Budget-overslag 2027	Budget-overslag 2028
Udgifter	309.355	322.389	348.836	331.452	329.917	329.946
Indtægter	-42.956	-27.447	-30.894	-28.851	-28.851	-28.851
Nettodriftsbevilling	266.398	294.942	317.942	302.601	301.066	301.09
Heraf lønsum	152.493	156.210	168.042	166.278	168.743	167.294

Budgetaftale 2025-2028

Der henvises til Budgetaftale 2025-2028 forrest i materialet.

På politikområdet udmøntes følgende:

Budgetforbedringer 2025-2028

Forslag	(1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028
SOU - 009	Massiv familie støtte i hjemmet (0-3 årige)	-1.500	-2.300	-2.300	-2.300
SOU - 011	Styrket visitation (børne & familieområdet)	-400	-1.000	-1.400	-1.400
I alt		-1.900	-3.300	-3.700	-3.700

Driftsændringer i forhold til administrativt oplæg

	(1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028
	Budgetopfølgning pr. 31/7 2024 - Familieområdet	15.000	0	0	0
	Sundhedsplejen – Investering i tidlig indsats	2.000	2.000	2.000	2.000
I alt		17.000	2.000	2.000	2.000

Udgiftsdrivere

Følgende områder har størst betydning for Familierådgivningens ressourceforbrug:

- Anbringelser (særligt sager, hvor børnene har behov for behandling og 1:1 personale)
- Børn/unge i aflastning og døgnophold
- Børn/unge i Socialpædagogisk dagbehandling
- Børn/unge i familiebehandling (brug af kontaktperson, familiekonsulenter og familie-supplering)
- Sociale formål (tabt arbejdsfortjeneste, hjemmetræning m.v.)
- Antallet af Børn/unge i psykologisk terapiforløb, børnepsykologiske undersøgelser, forældreressourceundersøgelser samt telefoniske rådgivningsforløb
- Antallet af gravide/nyfødte/børn/unge med særlige behov
- Antallet af borgere i Ungetandpleje 0-21 år

Beskrivelse af området

Familierådgivning ligger i Center for Trivsel & Social Indsats (CTSI) og består af en myndighedsdel i forhold til særlig indsats for børn (0-14 år) og deres familie (Børn & Familie) samt tre udførelsenheder på børne- og ungeområdet.

Psykologisk Pædagogisk Center (PPC), Pædagogisk Forebyggende Indsats (PFI) og Sundhedsplejen samt Center for Tandpleje, som er udførelsenhed for alle borgere fra fødsel til alderdom. Enhederne inden for området arbejder tæt sammen om opgaveløsningen som for eksempel implementering af, at PFI er primær leverandør på overvåget samvær i Guldborgsund – lokalområdet Sydsjælland og øerne. Dette initiativ er også en del af det driftstilpasningsinitiativ (H 2), som er beskrevet i Socialudvalgets Investerings- og Sparekatalog (ISK) version 2.0. PFI har både kompetencerne og de fysiske faciliteter i Nykøbingområdet til at varetage langt flere samvær, end PFI gør i dag. Der er desuden et vedvarende fokus på den løbende driftstilpasning, så ledige stillinger besættes efter en konkret vurdering af "absolut nødvendighed".

Fordelingen af det samlede budget for politikområdet Familierådgivning er vist i nedenstående tabel:

(1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028
Politikområde Familierådgivning	317.942	302.601	301.066	301.095
Børn & Familie	250.343	233.023	231.501	231.530
Myndigheden Børn & Familie (0-14 år)	250.343	233.023	231.501	231.530
Tilsynsenheden	2.469	2.469	2.469	2.469
Fælles konti	2.519	2.543	2.537	2.537
Udførende enheder	63.740	64.317	64.317	64.317
Psykologisk Pædagogisk Center (PPC)	25.209	25.221	25.221	25.221
Pædagogisk Forebyggelse og Indsats (PFI) inkl. Polaris*	-1.021	-283	-283	-280
PFI	1.376	2.008	2.009	2.009
Polaris	-2.397	-2.291	-2.289	-2.289
Center for Tandpleje	26.793	27.949	27.948	27.948
Sundhedsplejen	16.618	16.691	16.676	16.676

*) Polaris er et skole- og dagbehandlingstilbud.

Børn & Familie har som myndighed kompetencen til at afklare og afdække barnets behov samt iværksætte indsatser i forhold til at sikre det enkelte barns trivsel og udvikling i familien. Den kommunale tilsynsopgave med plejefamilier er forankret i Børn & Familie.

I PFI arbejdes der med ydelser i henhold til Lov om Social Service. I Sundhedsplejen og Tandplejen arbejdes der primært efter Lov om Sundhed, og hos PPC arbejdes der både med ydelser jævnfør Lov om social service, Lov om Folkeskoler samt Psykologloven. I alle fire enheder arbejdes der med afsæt i Det Guldborgsundske Mindset, CTSI's strategi #vierfælles og udvalgsstrategien for Socialudvalget – sidstnævnte primært med afsæt i følgende pejlemærker under temaet "Det gode børneliv":

- Vi vil sikre, at barnet får rette indsats på det rette tidspunkt
- Vi vil sikre, at familien oplever rettidig og kvalificeret sagsbehandling
- Vi vil forenkle bureaukratiet (afbureaukratisering)
- Vi vil indtænke Sundhedsplejen og Tandplejen som centrale aktører i forhold til tidlig opsporing

Der tages afsæt i forskning og solide kommunale erfaringer på området vedrørende effektfulde indsatser i forhold til barnets alder.

Organisering af Børn & Familie

(PE=personaleenheder)

Kommunens myndighed på Børn & Familieområdet er forankret i Center for Trivsel & Social Indsats. Børn & Familie har følgende bemanding: En niveau 3-leder, tre niveau 4-ledere og 61 fastansatte medarbejdere, en studentermedhjælper samt løbende to studerende. Derudover er der tilknyttet 8 medarbejdere i de fire tværfaglige projekter.

Børn & Familieområdet er generelt kendetegnet ved en stor grad af kompleksitet både i forhold til økonomi, opgavekoordinering og tidlige indsatser. I opgaveløsningen arbejdes forsats med en balance mellem den sociale faglighed, lovgivning og økonomisk ansvarlighed.

Børn og Familie inkl. Stab: Består af en Myndighedsafdeling for børn i alderen 0-14 år og deres familier, en stab samt betaling af fagsystemer. Myndighedsafdeling Børn & Familie består af følgende: En niveau 3-leder og tre niveau 4-ledere (i alt 4,00 PE) og socialfaglige medarbejdere (48,35 PE). Staben består af en række medarbejdere (8,84 PE) til administrativ understøttelse, opfølgning og kvalitetssikring af myndighedens arbejde og store økonomi samt én jurist.

I afdelingen er forankret fire tværfaglige projekter:

- "Én borger, én plan, ét sted" finansieret af EU-midler og Økonomiudvalget (01.06.2023-31.08.2026)
- "Fælles om Familien" fra budgetaftalen 2023-2026 (01.11.2023 – 31.10.2026)
- ISK-009 – Indsats med massiv støtte i hjemmet af 0-3-årige. Det forventes, at det på sigt vil afspejle sig i mindre indgribende indsatser
- ISK-011 – Styrket visitations indsats i form af anbringelseskonsulenter til varetagelse af match på indsatser og kontraktindgåelse ved nye anbringelser samt opfølgning på allerede igangværende kontrakter.

Udfordringer og tiltag

Myndigheden Børn & Familie

Aktivitets- og udgiftsniveauet i foranstaltningerne på børneområdet påvirkes af mange forskellige faktorer, som for størstedelens vedkommende er udefrakommende. Det gælder antallet af anbringelser, antallet af underretninger, omlægning til tidlig indsats og effekten af den meget tidlige forebyggende indsats m.v.

I forbindelse med løbende økonomifølgning vurderes det, om det peger på en generel tendens, som kræver en særlig differentieret opmærksomhed, eller noget der kan forklares med enkeltstående sager. Ved differentieret tilgang ses på, om der er behov for at kigge på indsatser, behov for at kigge på den systematik der arbejdes med i afdelingen eller behov for at kigge på samarbejde med relevante samarbejdspartnere.

- Udvikling af Investerings- og Sparekatalogets (IS-katalog) nuværende forslag samt løbende drøftelser i afdelingen om yderligere konkrete investerings- og spareforslag med opmærksomhed på faglighed, herunder effekt af de bevilgede indsatser. Dette i samarbejde med relevante samarbejdspartnere.
- En løbende opmærksomhed på, hvornår en familie kan tilbydes hjælp i myndighedssystemet, og om der kan sættes ind på andre områder før en myndighedssag.
- Tæt og systematisk ledelsesunderstøttelse med henblik på at understøtte det psykiske arbejdsmiljø i forhold til prioriteringer og indarbejdelse af nye rutiner i arbejdet for at understøtte udviklingen i praksis, så indsatsen reguleres i tide. Det forventes at give en minimering af omkostningsniveauet, idet mange børn kan forhindres i at komme i større problemer, hvor dyrere indsatser må tilbydes. Udviklingen af dette punkt omkring tæt ledelsesstøtte var en del af Task Force forløbet.
- I samarbejde med Pædagogisk Forebyggelse og Indsats (PFI) og Psykologisk Pædagogisk Center (PPC) er der igangsat opdatering af samspillet mellem myndighed og udfører, og der vil blive indarbejdet systematisk fælles faglige vurderinger ved forlængelse af sager, der har løbet i en længere periode.
- Der er hele tiden en opmærksomhed på samspillet mellem andre instanser og sektorer, hvilket sikrer en mere dynamisk sagsbehandling, og at familier i problemer gribes i tide.

- Som en del af IS-kataloget 3.0 forslag SU-011 ansættes to anbringelseskonsulenter til varetagelse af match og kontraktindgåelse ved anbringelsen samt løbende fokus på kontraktopfølgning herunder tillægstakster.
- Som en del af IS-kataloget 3.0 SU-009 Massiv støtte i hjemmet af 0-3-årige, etableres der et tværgående team med familiekonsulenter, som tilknyttes samme ledelse som Team1000 for at sikre det tætte tværgående samarbejde.
- I første kvartal 2024 har der været iværksat en Fælles Faglig Vurdering af alle anbringelsessager i forhold til det fremtidige perspektiv for anbringelsen således, at PPC orienteres om kommende behov for undersøgelser i forbindelse med hjemgivelse, permanent eller adoption.
- Der fortsættes med Fælles Faglige Vurderinger af anbringelsessager, men også på udvalgte områder på det forebyggende område.
- Der vil fortsat være fokus på implementering af *Barnets Lov* samt anbefalingerne fra det afsluttede Task Force forløb i 2024.

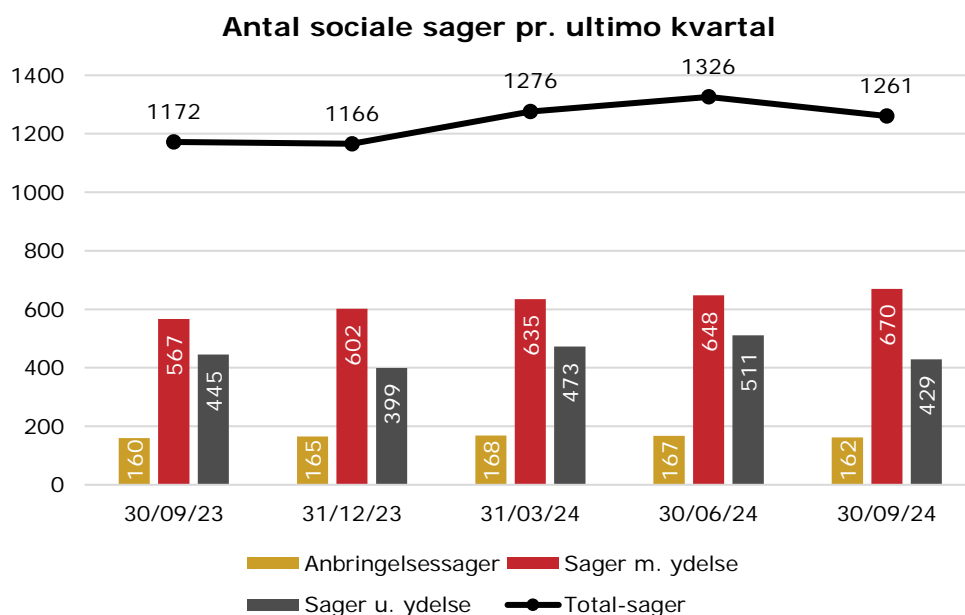
Børn og Familie oplever generelt øget kompleksitet i underretninger vedrørende udsatte børn og unge. Dette kan ses som et led i en eksisterende udvikling på børnesagsområdet, hvor der indenfor de senere år er kommet en større politisk bevågenhed og offentlig interesse for målgruppen og de underretningspligter, som gælder for henholdsvis fagpersoner og andre borgere.

Forskellige lovgivningstiltag, senest *Barnets Lov*, har blandt andet skærpet den generelle opmærksomhed i forhold til risikofaktorer af betydning for børn og unges trivsel, herunder overgreb, negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter m.v.

I juni 2024 har der været afholdt dialogmøde med plejefamilier for at udvikle og styrke samarbejdet mellem forvaltningen og plejefamilierne blandt andet med fokus på, hvad *Barnets Lov* har af betydning for samarbejdet. Plejefamilierne var positive over initiativet og efterspørger lignende dialogmøder i fremtiden. Der planlægges dialogmøder igen i 2025.

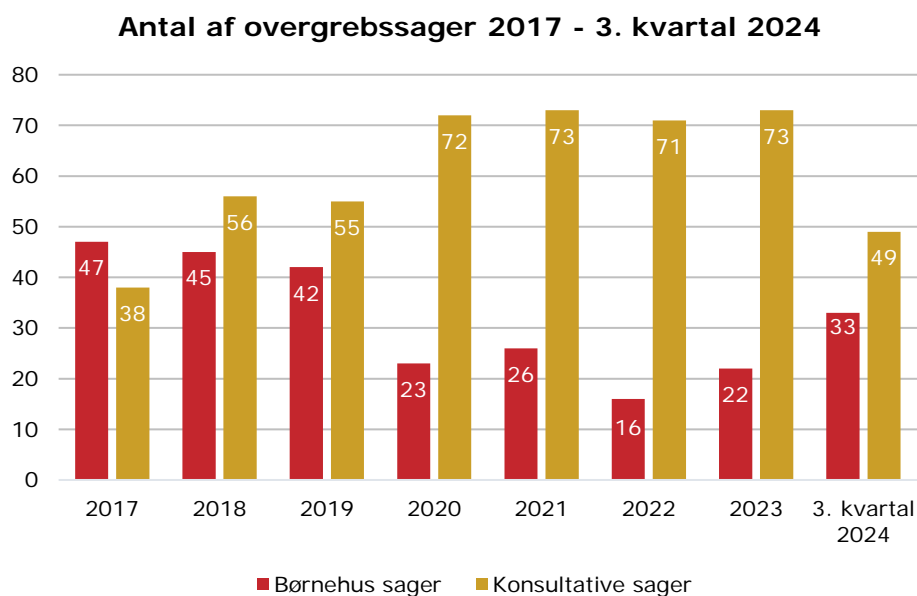
Udviklingen i anbragte med og uden samtykke samt adoptioner

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	31/9-2024
Anbragte	142	161	163	159	151	148	165	162
Heraf tvangssager	49	67	63	59	36	37	47	47
Adoptioner	-	-	1	3	6	1	0	2

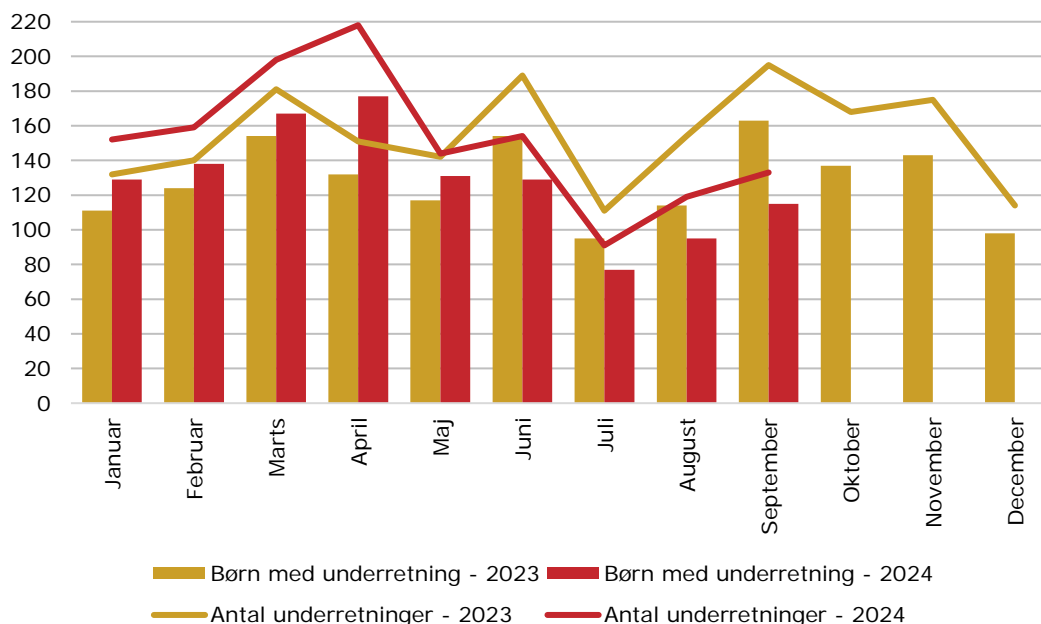

Definition af sociale sager: Antal åbne sager i Børn og Familie, hvor der ikke er truffet afgørelse efter servicelovens §75. Anbragte børn, hvor der modtages refusion fra anden kommune, medtages ikke. Dette gælder for alle analyser i denne kvartalsvise rapportering.

Tabellen nedenfor skitserer udviklingen i antal sager med mistanke om overgreb. Ikke alle underretninger om overgreb ender med at blive til sager i Børnehus Sjælland. En børnehus-sag medfører, at der skal udarbejdes en børnefaglig undersøgelse samt ekstra sagsbehandlertid i forhold til samarbejdet med børnehuset, politiet og sundhedsmyndighederne.

Underretninger og antal børn med underretning 2023 og 2024

Grafen ovenfor viser udviklingen i antallet af underretninger pr. barn. Flere underretninger på samme barn tæller kun én gang pr. måned.

Psykologisk Pædagogisk Center (PPC)

PPC har følgende bemanning: En niveau 3-leder, to niveau 4-ledere og 39 fastansatte medarbejdere.

PPC løser opgaver indenfor 2 hovedfunktioner: PPR (folkeskoleloven) som består af psykologer, tale-/høre- og specialkonsulenter samt PPC/centerpsykologerne, som løfter opgaver i relation til serviceloven og psykologloven. PPC oplever en øget stigning i efterspørgslen efter ydelser indenfor begge områder, og PPC tilstræber at imødekomme disse inden for rammen/de ressourcer, der er. Dette medfører periodevis øget ventetid. Budgettet anvendes hovedsagelig til dækning af lønudgifter og dermed varetagelse af opgaver indenfor rammen og lovgivningen på området, som PPC er underlagt.

PPC er særligt udfordret af, at skolerne beliggende i kommunen fortsat oplever mange elever med behov for specialiserede undervisningsmiljøer og er udfordret i forhold til de inkluderende miljøer. Skoler og institutioner oplever et øget behov for kompetenceudvikling samt råd og vejledning på almenområdet. Samarbejdet med Center for Børn & Læring omkring de nyetablerede tværfaglige møder er et vigtigt led i det forebyggende arbejde.

En betydelig del af PPC's aktiviteter bliver iværksat på indstillinger fra myndigheden i forhold til et specifikt barn eller familie. På dette område er PPC udfordret af en forsat stigning i henvendelser direkte fra borgerne samt i indstillinger til behandlings- og undersøgelsesforløb. Dette øges yderligere med *Barnets Lov* om afdækning af søskende ved anbringelse i børn og ungeudvalget og skærpelsen af retningslinjerne omkring psykologiske undersøgelser med blandt andet krav om deltagelse af en autoriseret psykolog i undersøgelsesprocessen.

Der er en forsat øget tilgang og dermed ventetid på udførelse af psykologiske undersøgelser blandt andet på grund af den øgede aktivitet relateret til overgreb og adoption uden samtykke. PPC oplever store udfordringer med genbesættelse af psykologstillinger, som skyldes stor efterspørgsel på psykologer generelt og specifikt på autoriserede psykologer i markedet. PPC har i relation til både rekruttering og fastholdelse af medarbejdere særlig fokus på arbejdsmiljø og medarbejdertrivsel samt sikre gode muligheder for kompetenceudvikling og

opnåelse af autorisation. Siden indførslen af GUSA-dialog den 1. januar 2017 er efterspørgslen på råd og vejledning fra PPC's psykologer ligeledes steget.

Det forventes, at Sundhedslovens krav om etablering af behandlingstilbud til børn og unge med lettere psykiske problemer vil øge presset på behovet for psykologbehandling. Dette søges imødekommet ved at gøre brug af den samlede psykologgruppe i opgavevaretagelsen.

I forbindelse med lettilgængelige behandlingstilbud til børn og unge i psykisk mistro og implementering af forløbsbeskrivelser for personer med psykoselidelser skal kommunen, som følge af aftalen om 10-årsplanen for psykiatrien, oprette og drive lettilgængelige tilbud til børn og unge i alderen 6-18 år i psykisk mistro. Loven trådte i kraft 1. juli 2024.

Pædagogisk Forebyggelse og Indsats (PFI) og Polaris (skole- og dagbehandlingstilbud)

PFI og Polaris har følgende bemanding: En niveau 3-leder, tre niveau 4-ledere og 83 fastansatte medarbejdere. Antallet af ansatte er varierende på grund af begivenhedsansatte (årsværk), som løser specifikke opgaver omkring familier, unge og vikariater på Polaris.

PFI og Polaris løser opgaver for Børn & Familie og Ungeenheden. PFI finansieres gennem en timetakstberegning, og Polaris finansieres gennem det visiterede barn (BUM-model). For at danne et korrekt takstgrundlag er udmeldinger om forventet køb af ydelser i PFI og Polaris fra Børn & Familie og Ungeenheden et afgørende element. PFI har i 2025 et nettobudget på 2,534 mio. kr. til Tidlig Forebyggende Indsats (indsatser før underretning), flygtningeintegration (familier) og To-sprogstimulering 3-6 år.

De tiltag omkring tidlig indsats, hvor forældre selv kan henvende sig, eller andre faggrupper fra det almene område kan henvise til, vil ultimo 2024 blive revurderet med henblik på en politisk stillingtagen til, hvilke tidlige indsatser der skal være fremover i PFI. Endvidere er der behov for, at samarbejdsfladen afklares mellem tidlige forebyggelsesindsatser i Center for Børn & Læring og samme hos PFI i Center for Trivsel & Social Indsats, hvorfor det skal genbesøges og ajourføres.

Tilbud til Unge Mødre i samarbejde med Sundhedsplejen og anonym rådgivning er styrket, da der er aftalt faste snitflader, hvor PFI's personale er fast deltagende. Der ses en stigning i hjemtagning af antallet af opgaverne omkring støttet og overvåget samvær. Antallet af sager var på 17 ultimo 2021, 30 ultimo 2022, 39 ultimo 2023 og fortsat stabilt i 2024.

Der er igangsat afklaringsproces mellem Børn & Familie, Unge og Uddannelse og PFI om, hvordan timetakstmodellen bliver tilstrækkeligt fleksibel, når der træffes afgørelser om tilbud til borgeren. I forbindelse med tiltag omkring Investerings- og Sparekataloget er forskellige budgetmodeller drøftet, men endnu ikke afklaret. Timetakstmodellen fortsætter i 2025, men drøftelserne omkring tilbud og øget fleksibilitet i PFI's tilbudskatalog fortsætter.

Skole- og Dagbehandlingstilbuddet Polaris er i 2. og 3. kvartal 2024 drøftet i centerledelsen i Center for Børn & Læring og Center for Trivsel & Social Indsats. Der arbejdes på en projektbeskrivelse, hvor det nuværende Polaristilbud ændres til et bredere tilbud. Det nye tilbud forventes fremsendt til politisk behandling i 2. kvartal 2025.

PFI og Polaris' borgerrettede aktiviteter foregår på følgende 3 matrikler: Kongensgade 37 i Nykøbing F., Poul Martin Møllersvej 1B og 1C i Nykøbing F. og Stovbyvej 3 i Væggerløse.

Center for Tandpleje

Tandplejen har følgende bemanding: En niveau 3-leder, to niveau 4-ledere og 35 fastansatte.

Den kommunale tandpleje er delt op i 5 områder: Børn- og Ungetandpleje 0-21 år, Omsorgstandpleje, Specialtandpleje samt Socialtandpleje. Børn- og Ungetandplejen udgør den største økonomiske tyngde.

Et af Tandplejens fokusområder er tidlig forebyggende indsats med tandbørstning og tidlig opsporing generelt på samtlige daginstitutioner og i dagplejen. Der er lagt en strategi med

tilbud om forebyggende hjemmebesøg, når barnet er ½ år samt gruppevise tilvænningsbesøg på tandklinikken, forældredialog og rettidig forebyggende behandling af børn i risiko for caries (huller i tænderne).

Tandplejen har i strategien valgt at supplere den centrale klinik i Nykøbing Falster med en proaktiv forebyggende behandling decentralt. Der er blandt andet investeret i en tandlægebus, som tager ud til skoler og andre lokalområder og foretager undersøgelser samt forebyggende behandling af børn og unge. Tandplejen arbejder med øget forældreinvolvering i forhold til børn i høj risiko for caries med implementering af nyt individuelt forebyggelseskoncept.

Stor søgning til Omsorgs- og Specialtandplejen sætter budgettet under pres, hvorfor situationen følges. Udgifterne til tandretning stiger i disse år grundet nye behandlingsmetoder og nye bøjletyper.

Pr. 1. juli 2022 trådte den nye lov og bekendtgørelse i kraft om, at de 18-21-årige skal tilbydes vederlagsfri tandpleje samt udvidelse af fritvalgsordningen for 16-21-årige. Tilbuddet omfatter alle børn og unge under 22 år, som har bopæl i Guldborgsund Kommune. Der er siden ikrafttræden blevet indfaset årgange gradvist, og ordningen bliver fuldt implementeret i 2025. Hertil er Tandplejen tildelt midler fra Lov og Cirkulærepragrammet.

I forbindelse med indførslen af vederlagsfri tandpleje for de 18-21-årige har Indenrigs- og Sundhedsministeriet afsat midler til en anlægspulje målrettet til udvidelse af kapaciteten i den kommunale børne- og ungdomstandpleje. Tandplejen har haft sendt en ansøgning på 2,914 mio. kr. og har fået bevilget 2,331 mio. kr. fra Ministeriet. Det resterende beløb er blevet finansieret med 300.000 kr. fra Socialudvalgets anlægspulje på Socialområdet og 283.000 kr. fra Tandplejens eget budget.

Sundhedsplejen

Sundhedsplejen har følgende bemanding: En niveau 3-leder, 17 sundhedsplejersker, 1 pædagogisk vejleder, 1 sundhedsplejerske studerende og 1 administrativ medarbejder. Der forventes opnormering i 2025 på baggrund af tilførslen fra budgetaftalen på 2,000 mio. kr. årligt fra budget 2025 og frem.

Ud over standardtilbuddene understøttes den tidlige forebyggelse og sundhedsfremmende indsats med et tværfagligt samarbejde med fokus på at forebygge social ulighed i sundhed.

Der tilbydes graviditetsbesøg til alle niveau 3 og 4 gravide (niveau 3 gravide har sociale, psykologiske og/eller medicinske problemstillinger, og niveau 4 gravide har en rusmiddelproblematik, svære psykiatriske lidelser og/eller social belastning). Her er der mulighed for deltagelse af Småbørnsteamet eller familierådgiver for at finde frem til det rigtige tilbud til familien. Sundhedsplejens småbørnskonulenter er netop blevet opkvalificeret til at kunne afdække de kommende forældres behov og ressourcer ved brug af blandt andet Genogram og forskellige interviews. Familieafdelingen kan fortsat bevillige udvidet sundhedspleje til de familier, der har behov for ekstra støtte.

Sundhedsplejen har fortsat tilbud til familier med præmatur børn og til unge mødre.

Sundhedsplejens arbejde understøttes af forskellige screeningsværktøjer. For at identificere efterfødselsreaktioner tilbydes begge forældre screening med skemaerne Gotland og Edinburgh. Alle børn screenes med ADBB (Alarm Distress baby Scale), og det anvendes til at identificere tidlig psykisk mistrivsel og vedvarende social tilbageslækning hos spædbørn. Alle sundhedsplejersker og pædagogisk vejleder er certificeret i at kunne anvende ADBB metoden.

Alle sundhedsplejersker, der er tilknyttet småbørnsteam og ung mor tilbuddet, har fået efteruddannelse til småbørnskonulenter. De familier, der har behov for ekstra støtte og vejledning tilknyttes småbørnsteamet til sårbare familier.

Ud over sundhedssamtaler på skolerne og de elever, der er tilknyttet ungdomsskolens 8.–10. klasse tilbud, har Sundhedsplejen revideret de sundhedspædagogiske tilbud, der tilbydes i

1., 5. og 8. klasse. Sundhedseksperimentarium, der tilbydes til kommunens 8. klasser, varetages nu i samarbejde med Folkesundhed.

Sundhedsplejen deltager fortsat i projekt med Enheden for Børn og Unge med overvægt på Holbæk sygehus, hvor fokus er at vurdere 2 forskellige behandlinger af overvægt hos børn mellem 6–12 år.

Sundhedsplejen laver institutionshygiejne i alle institutionerne i samarbejde med kommunens hygiejnesygeplejerske.

Alle sundhedsplejersker er blevet opkvalificeret med en motorikassistent uddannelse. Motoriske færdigheder er af stor betydning for børns sundhed samt fysiske og psykiske trivsel, hvorfor det er vigtigt, at sundhedsplejersken opkvalificeres til endnu bedre at kunne vurdere børnenes motoriske udvikling samt kunne vejlede forældrene til sansemotorisk stimulering i hverdagen allerede i spædbarnsbesøgene.

Sundhedsplejen deltager i 2024–2027 i VÆKST projekt i samarbejde med Statens Institut for Folkesundhed (SIF), hvor tilbuddet retter sig mod alle førstegangsgravide. Alle sundhedsplejersker bliver certificeret i "Forstå Din Baby", og hovedformålet med projektet er at fremme sund vægtudvikling og trivsel blandt små børn.

Sundhedsplejen har fortsat "småbørnsklubberne" i samarbejde med Red Barnet, som er et tilbud til familier, der har brug for ekstra støtte og indsats. Der er 4 forløb pr. år med mulighed for 6–7 familier pr. hold.

Sundhedsplejen vil – forud for politisk behandling i Socialudvalget – vurdere, hvordan ressourcerne, der er blevet tilført via budgetaftalen 2025, bedst bruges til gavn for både det generelle tilbud og fokus på den helt tidlige indsats for at forebygge social ulighed i sundhed.

POLITIKOMRÅDE: SOCIALOMRÅDET

Områdets overordnede økonomi

(1.000 kr.)	Regnskab 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget-overslag 2026	Budget-overslag 2027	Budget-overslag 2028
Udgifter	589.951	590.455	608.637	601.155	592.894	592.400
Indtægter	-196.405	-202.716	-215.845	-210.876	-210.558	-210.558
Nettodriftsbevilling	393.546	387.739	392.792	390.279	382.336	381.842
Heraf lønsum	291.320	279.076	320.811	323.741	323.756	323.756

Budgetaftale 2025-2028

Der henvises til Budgetaftale 2025-2028 forrest i materialet.

På politikområdet udmøntes følgende:

Budgetforbedringer 2025-2028

Forslag	(1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028
SOU - 001	Lindevang driftstilpasning	-1.400	-1.400	-1.400	-1.400
SOU - 002	Etablering af social hjemmepleje - investering i kvalitet	0	0	0	0
SOU - 003	Revisitation af § 85 – bostøtte indsats til praktiske opgaver	-300	-500	-500	-500
SOU - 004	Etablering af socialt plejehjem	0	0	-500	-1.000
SOU - 005	Midlertidige Afklaring-Udredningspladser	0	0	0	0
SOU - 006	Styrket visitation på Voksenområdet	-3.500	-4.000	-4.500	-4.500
SOU - 007	Bostøtte i grupper/Gruppeforløb	-300	-500	-600	-600
SOU - 008	Skærmbesøg - velfærdsteknologi	-300	-500	-600	-600
SOU - 010	Optimering vedr. udarbejdelse af psykologiske undersøgelser	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
SOU - 012	Egenbetaling botilbud - optimering	-600	-600	-600	-600
SOU - 013	Styrke fællesskaber – Fremtidens mødested	0	0	0	0
SOU - 014	Omlægning af 9 Forsorgshjemspladser til midlertidige boliger	-500	-1.000	-1.500	-1.500
SOU - 015	Etablering af 10 udslusningsboliger i Nykøbing med social vicevært – forbedring af kvalitet	0	0	0	0
SOU - 016	Styrkelse af Udsattemyndighed og den opsøgende funktion jf. Housing First	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
SOU - 017	Fleksibel bostøtte	-2.000	-3.000	-3.000	-3.000
SOU - 018	Borgerstyret personlig assistance - optimering	-2.000	-2.500	-3.000	-3.000
I alt		-12.900	-16.000	-18.200	-18.700

Demografi

Demografimodeller har til formål at sikre, at der ikke sker ændringer af serviceniveauet på de respektive politikområder trods ændringer i befolkningens sammensætning.

I henhold til de vedtagne budgetstrategier demografireguleres socialområdet ikke. Guldborgsund Kommunes demografireguleringsmodeller bygger primært på prognoser for befolkningstallet, og der er ikke nødvendigvis en sammenhæng mellem antal borgere og udgiftsniveauet på det specialiserede socialområde.

De handicappede borgere i botilbuddene på socialområdet bliver ældre og får aldersbetingede sygdomme. Dette medfører at borgergruppens behov for sundhedsfaglig/sygeplejefaglig indsats overskygger behovet for den socialpædagogiske indsats. Dette udfordrer botilbuddene på socialområdet, som ikke har samme sundhedsfaglighed som på plejehjemsområdet. Der er besluttet en nærmere afdækning af etablering af socialt plejehjem i 2025 til borgergruppen i version 3.0 af Investerings- og Sparekataloget (SU-002, som er videreført fra Investerings- og Sparekataloget version 2.0).

Stigningen i antallet af borgere, som rammes af angst, depression og psykisk sygdom ses fortsat i mindre stigning, ligesom det ses i antallet af borgere med flere samtidige problemer - udover psykisk sygdom – såsom misbrug, store sociale problematikker samt en udadreagerende adfærd.

Borgergruppen, der har behov for solotilbud med massiv personalestøtte på grund af udadreagerende adfærd og/eller selvskadende adfærd nærmer sig stagnation. Dette som følge af, at Center for Trivsel & Social Indsats siden primo 2023 har arbejdet med at omlægge og etablere botilbud til denne borgergruppe jævnfør Investerings- og Sparekatalog version 2.0. Der har siden efteråret 2023 været etableret et særligt botilbud til de allermost syge borgere (massivt omsorgssvigtet gennem opvæksten), som ikke kan rummes i de ordinære botilbud.

Center for Trivsel & Social Indsats arbejder fortsat – helt i tråd med de politiske prioriteringer i budgetaftale 2024-2027 – med, at udvikle og etablere tilbud i eget regi efter de behov som borgerne på socialområdet har. Dette er desuden jævnfør Socialudvalgets udvalgsstrategi og Center for Trivsel & Social Indsats #vierfælles strategi.

Udgiftsdrivere / beskrivelse af politikområdet

Socialområdets voksenområde dækker tilbud til udviklingshæmmede, sindslidende, handicappede, misbrugere og udsatte borgere og er i høj grad styret af loven om social service. Området benævnes det specialiserede voksenalderområdet. Området giver tilbud til borgere, der ikke kan dækkes af eller kan rummes i de øvrige kommunale kerneydelser.

Området er i høj grad præget af kommunens stramme økonomistyring, da flere paragrafområder under politikområdet er vanskeligt styrbare – dette gælder især nedenstående områder/udgiftsdrivere, som er beskrevet yderligere i nærværende redegørelse.

- Det specialiserede socialområde, køb og salg af pladser (både botilbud, dagtilbud, solotilbud, forsorgshjem og krisecentre)
- § 85, Socialpædagogisk bistand – omsorg, hjælp, støtte og genoptræning
- Mellekommunale refusioner
- Statsrefusioner, herunder særligt dyre enkeltsager
- Sundhedsfremme og forebyggelse

Økonomiaftaler mellem regeringen og KL

I forbindelse med forhandlingerne om Økonomiaftalerne for både 2024 og 2025 drøftede Regeringen og Kommunernes Landsforening (KL) de seneste års markante stigning i udgifter til det specialiserede socialområde, ligesom "Tranæs-rapportens" anbefalinger til forbedringer inden for det specialiserede socialområde blev drøftet. Regeringen anerkender, at kommunerne oplever udgiftspres på det specialiserede socialområde, men det begrænsede råderum i dansk økonomi medfører et øget behov for økonomiske prioriteringer. De økonomiske rammer nødvendiggør øget fokus på at styre den faglige og økonomiske udvikling, da området ikke tilføres midler, men selv skal skabe ændringerne indenfor egen ramme.

Center for Trivsel & Social Indsats har som vedvarende fokusområde: Optimering af økonomistyringsredskaber og udvikling af overblik, så alle lederne i centeret kan følge udgifterne i detaljer og dermed kan justere driften med større rettidighed. Særligt er centerets økonomistyring styrket ved en proces- og økonomifunktion, som bygger tættere bro mellem faglighed og økonomi. Derudover er socialområdets muligheder for mere detaljerede økonomidata og data idet hele taget under opbygning, så der tages udgangspunkt i evidensbaseret viden og gives et bedre grundlag for dialog om prioriteringer, når der skal træffes politiske beslutninger om investeringer i sociale indsatser.

Investerings- og Sparekataloger

Som følge af et fortsat stigende pres på socialområdets budgetter har Socialudvalget besluttet at der skulle udarbejdes Investerings- og Sparekataloger (IS-kataloger) over mulige udgiftsreducerende initiativer.

På Socialudvalgets møde den 22. maj 2024 vedtog Socialudvalget planen for udmøntning af Investerings- og Sparekatalogens version 3.0. Denne plan arbejder centeret og området under Socialudvalgets opgaveportefølje videre med i 2025 og frem. Socialudvalget orienteres månedligt om status i forhold til udmøntningen af initiativerne fra Investerings- og Sparekatalogerne.

Socialudvalgets pejlemærker i udvalgsstrategien omhandler blandt andet at sikre kerneopgaven - borgerne – under Socialudvalgets opgaveportefølje med rette indsats på rette tidspunkt og arbejder således til stadighed med at justere og optimere de indsatser og tilbud, som kerneopgaven på området har behov for.

Egne tilbud i Guldborgsund Kommune

I nedenstående tabel ses antal årsværk, kapacitet samt budgetrammer for udførerne af socialområdets egne tilbud.

	Medarbejdere: Antal årsværk opgjort pr. 1.10.2024		Døgn / dagpladser 2024 (kapacitet) (% GBS-borgere, estimeret)	Døgn / dagpladser 2025 (kapacitet) (% GBS-borgere, estimeret)	Budget 2025 udfører (1.000 kr.)
	2023	2024 (estimeret)			
Bo- og Aktivitetstilbud Guldborgsund					
Takstområder	258	249	260 72,7 % fra Guldborgsund	257 74,7 % fra Guldborgsund	132.699
Øvrige områder: Pavillon, Solstrålen	2	9	Områderne er uvisiteret	Områderne er uvisiteret	1.464
Støtte & Vejledning Guldborgsund					
Takstområder	112	105	179 62,0 % fra Guldborgsund	179 62,0 % fra Guldborgsund	35.851
Øvrige områder: Værestederne, Guldborgsundlinjen	7	7	Områderne er uvisiteret	Områderne er uvisiteret	4.061
§ 85 Bostøtte	94	102	-	-	71.886
Udsatte og Rusmidler Guldborgsund					
Takstområder	119	109	527 79,5 % fra Guldborgsund	487 77,0 % fra Guldborgsund	69.566
Øvrige områder: Støtte- og kontaktpersonordning § 99	6	7	Områderne er uvisiteret	Områderne er uvisiteret	4.942
§§ 85 & 85a Bostøtte	13	20	-	-	9.556
Udsatte & Rusmidler Guldborgsund					
Perronen	1	2	Området er uvisiteret	Området er uvisiteret	0
I alt	615	610	966	923	330.025

Køb af pladser hos andre offentlige myndigheder og private samt salg til andre kommuner

I nedenstående tabel ses budgettet til køb af pladser i andre kommuner og hos private fordelt på paragrafområderne. Til sammenligning er tilknyttet en kolonne med de budgetterede indtægter for salg af pladser til andre kommuner, Center for Arbejdsmarked og Børn & Familieområdet i Center for Trivsel & Social Indsats.

	Køb af pladser			Salg af pladser		
	Regnskab 2023	Oprindeligt budget 2024	Budget 2025	Regnskab 2023	Oprindeligt budget 2024	Budget 2025
Ungdomsuddannelse for unge med særlige behov	3.062	3.694	3.814	-7.439	-7.729	-8.949
Aflastningsordninger for børn	0	0	0	-4.448	-7.489	-14.791
Døgninstitution for børn og unge	0	0	0	-365	0	0
§ 84, stk. 2 Midlertidigt ophold med særlige behov	7.639	0	0	0	0	0
§ 103 Beskyttet beskæftigelse	7.838	7.892	8.133	-2.049	-2.282	-2.216
§ 104 Aktivitets- og samværstilbud	13.090	13.574	14.108	-5.519	-4.843	-5.065
§ 107 Botilbud til midlertidigt ophold	69.541	76.295	71.345	-10.898	-6.970	-10.486
§ 108 Botilbud til længerevarende ophold	55.227	60.134	45.676	-22.241	-26.264	-31.063
§ 85 /ABL § 105 Botilbudslignende tilbud	30.011	32.119	33.492	-23.485	-22.045	-21.464
§ 238a Særlige psykiatriske pladser	695	1.281	0	0	0	0
§ 109 Krisecenter	11.734	7.373	7.841	0	0	0
§ 110 Forsorgshjem	18.195	23.806	24.576	-30.763	-28.260	-27.591
Alkoholbehandling	816	917	951	-132	-133	-317
Stofbehandling	780	753	777	-651	-671	-1.222
I alt	218.627	227.838	210.713	-107.990	-106.686	-123.164

Beløbsangivelsen er i årets pris- og lønniveau

§ 107 Botilbud til midlertidigt ophold – køb af pladser: Budget 2024 blev ikke nedskrevet i det omfang, som forventet med etablering af fleksibel bostøtte fra Investerings- og Sparekatalog version 1.0 og videreført i Investerings- og sparekatalog version 3.0 (SU-017). Baggrunden herfor skal blandt andet ses, som konsekvens af, at det har været mere udfordrende at få team fleksibel bostøtte fuldtallig og på plads. Det ser ud til at lykkes nu. Derudover er målgruppen for fleksibel bostøtte fortsat under udvikling, men grundlæggende gælder det, at de økonomiske forudsætninger er sammensat, så tilbuddet er økonomisk bæredygtigt. Bæredygtigheden tager afsæt i den samlede tilrettelæggelse og de borgere, som allerede har fået mulighed for at modtage støtten i egen bolig og nærmiljø ved tilbuddet om den fleksible bostøtte. Videreudviklingen af målgruppen for fleksibel bostøtte vil derfor løfte det økonomiske rationale fra økonomisk bæredygtigt til at udløse rationale på mindre udgift til § 85 bostøtte i eget hjem og mindre udgift på køb af pladser (botilbud), da borgerne mulighed for at få tilrettelagt den helt relevante støtte øges, hvilket kan medvirke til at støttebehovet samlet set reduceres.

Som beskrevet under afsnittet om demografi, opleves fortsat tilgang af komplekse borger-sager på botilbuddene med totalt støttebehov, som forventes at fortsætte i årene fremover.

Denne tilgang vil alt andet lige presse økonomien på området i de kommende år, hvorfor Center for Trivsel & Social Indsats har etableret et totalt skærmet tilbud i eget regi.

Specialiserede Socialområder – øvrigt (ekskl. § 85)

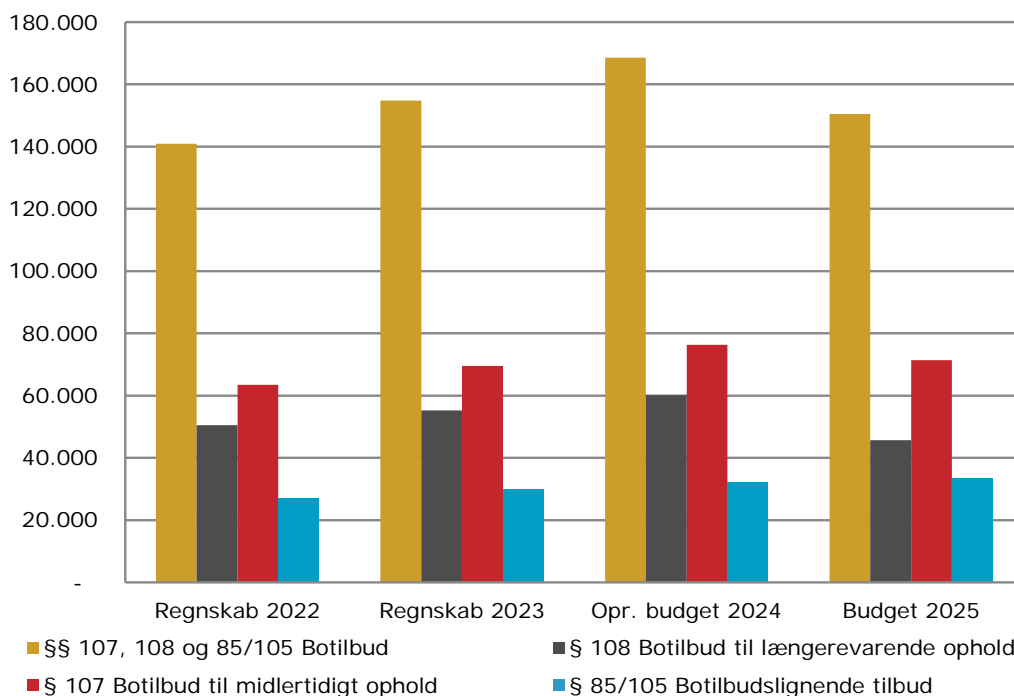
I nedenstående tabel ses budgettet til øvrige udgifter på Myndighed.

(1.000 kr.)	Regnskab 2023	Oprindeligt Budget 2024	Budget 2025
§§ 95 - 96 Tilskud til ansættelse af hjælpere	13.790	14.323	14.803
§§ 97 - 98 Kontakt- og ledsagerordning	2.771	2.686	2.777
Enkeltmands foranstaltning, aflastning	0	220	228
I alt	16.561	17.229	17.808

Beløbsangivelsen er i årets pris- og lønniveau

I nedenstående graf ses udviklingen i økonomien på udvalgte paragrafområder med stor økonomisk tyngde.

Udviklingen i økonomien på § 107, § 108 og § 85/§ 105, køb af pladser hos andre offentlige og private tilbud

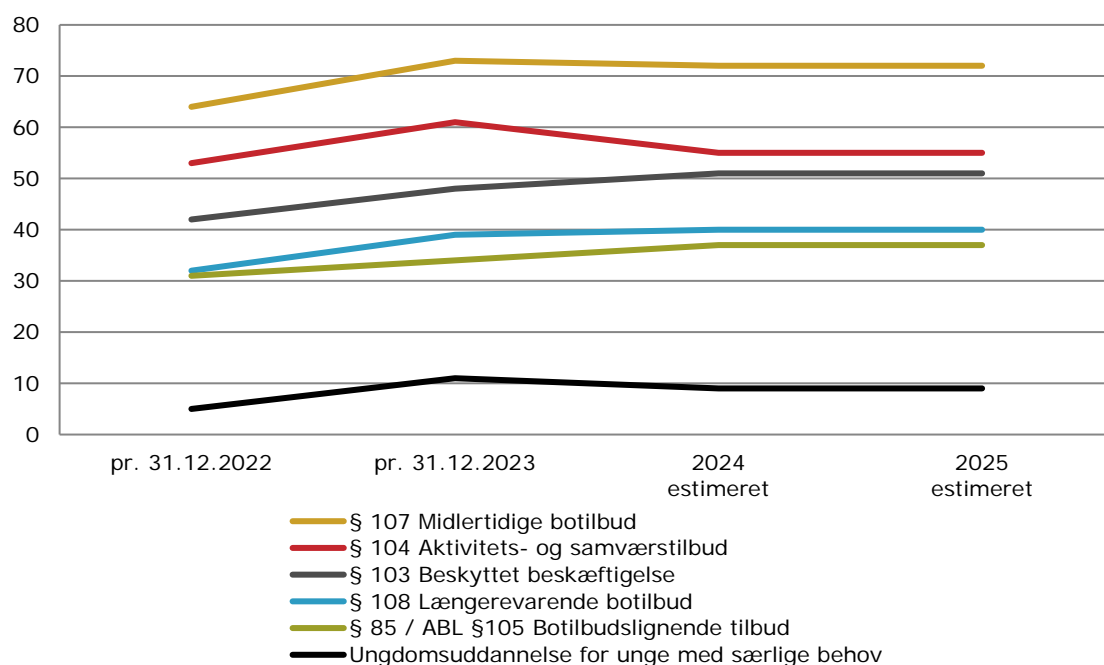

Beløbsangivelsen er i årets løn- og prisniveau og angivet i 1.000 kr.

Udviklingen i økonomien på §§ 107, 108 og 85/105 skal ses samlet, da der oftest ses sammenhæng mellem disse 3 paragrafområder.

Nedenstående graf viser udviklingen i antallet af Guldborgsundborgere, der er i tilbud i andre kommuner eller private institutioner.

Udvikling i antal Guldborgsundborgere i andre offentlige og private tilbud

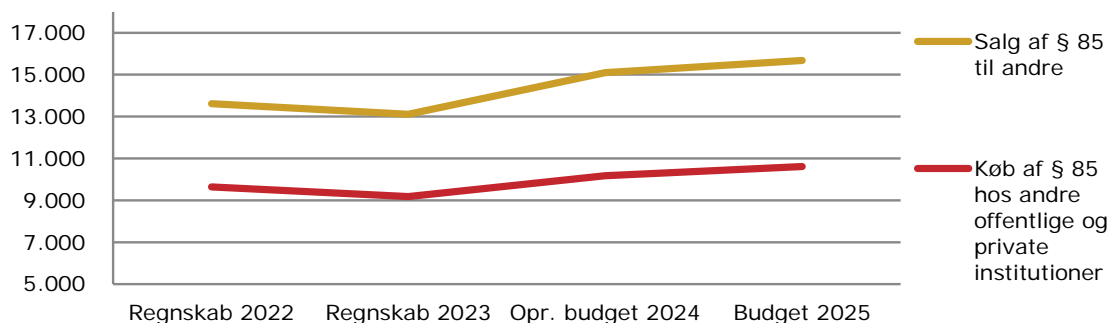
§ 85 omsorg, støtte og genoptræning

Området omfatter primært de afsatte beløb i henhold til rammeaftalerne mellem fagcentret og institutionerne. Herudover budgetteres med køb fra og salg til andre kommuner/private.

Fra 2023 er der udarbejdet en anden budgetmodel for den interne afregning, hvor det samlede § 85-budget fordeles i forhold til antallet af timer, som de forskellige områder leverer. Den interne visitationsmodel, som betyder at udførerenheden får bedre redskaber til styring af økonomien samtidig med at borgernes retssikkerhed højnes, er i proces. Det kan alligevel konstateres, at ændringen af budgettildeling har betydet, at de udførende enheder kan levere som visiteret.

Udviklingen i køb og salg af § 85 timer for årene 2022-2025 ses i nedenstående graf. § 85 området er præget af, at enkelte dyre borgere kan påvirke både køb og salg af pladser, og forventningerne ændres derfor i løbet af året.

Udvikling i salg/køb af § 85 bostøtte

Beløbsangivelsen er i årets løn- og prisniveau og angivet i 1.000 kr.

Mellemkommunale betalinger samt reguleringer vedr. tidligere år

Dette område omhandler indtægter samt udgifter i forbindelse med sager, hvor der er/har været uklarheder om hvilken kommune, der er betalingskommune for en borger samt reguleringer vedrørende tidligere år, hvor faktura eller kreditnota ikke er nået at komme ind i rette regnskabsår.

Har en borger betalings-/refusionstilsagn, jævnfør Retssikkerhedslovens § 9 C fra borgerens hjemkommune, til at modtage ydelser af Guldborgsund Kommune, opkræver Guldborgsund Kommune betalingen herfor fra hjemkommunen. Der kan opstå tvister kommunerne imellem om hvilken kommune, der er rette betalingskommune for en borger. Disse tvister kræver særlig dokumentation og argumentation og ender for en dels vedkommende i Ankestyrelsen, og enkelte sager afgøres af domstolene. Det er det økonomiske resultat af disse sager, som registreres under dette område.

Kommunen er part i flere sager, ved henholdsvis domstole og Ankestyrelsen, hvor kommunerne ikke har kunnet blive enige om, hvilken kommune der er retslig betalingskommune. Afgørelsen af hvilken kommune, der er retslig betalingskommune, kan således påvirke økonomien både positivt og negativt.

Mellemkommunale refusioner samt reguleringer vedr. tidligere år.

(1.000 kr.)	Regnskab 2021	Regnskab 2022	Regnskab 2023	Oprindeligt budget 2024	Budget 2025
Nettoindtægter	1.830	-412	806	0	0

Beløbsangivelsen er i årets løn- og prisniveau.

I ovenstående tabel ses regnskabstallene for 2021-2023 samt budget for 2024 og 2025. Området er forbundet med stor budgetusikkerhed, idet landets øvrige kommuner gør en tilsvarende ihærdig indsats for at optimere deres mellemkommunale indtægter, i lighed med Guldborgsund Kommunes indsats. Derfor budgetteres der normalt ikke med forventede indtægter/udgifter på dette område.

Statsrefusion - dyre enkeltsager

Den centrale refusionsordning for særligt dyre enkeltsager omhandler refusionsindtægter, der hjemtages for udgifter jævnfør serviceloven. Refusionsordningen er etableret for at afbøde på de udgifter, som kommunen har til særligt dyre enkeltsager på det specialiserede børne- og voksenområde.

I refusionsordningen refunderes 25 % af udgifterne i de tilfælde, hvor udgifterne til hjælp og støtte jævnfør serviceloven for en person overstiger 940.000 kr. i 2025. Udgifter mellem 1,840 mio. kr. og 2,330 mio. kr. refunderes med 50 %, og for udgifter over 2,330 mio.kr. refunderes 75 % af udgiften i 2025.

Nedenfor vises en oversigt over antal aktive sager og samlet statsrefusion.

Særligt dyre enkeltsager – GBS-borgere

	Regnskab 2021	Regnskab 2022	Regnskab 2023	Budget 2024 (estimeret)	Budget 2025 (estimeret)
Antal sager – 25 % refusion	109	141	144	144	144
Heraf antal sager – 50 % refusion	24	29	33	33	33
Heraf antal sager – 75 % refusion	15	18	20	20	20
Samlet statsrefusion (i 1.000 kr.)	-26.500	-30.700	-36.200	-32.800	-33.763

(-beløb = indtægter) Beløbsangivelsen er i årets pris- og lønniveau.

Øvrig statsrefusion

Ud over refusion af særligt dyre enkeltsager modtager kommunen 50 % i statsrefusion af udgifterne til merudgifter (servicelovens § 100) som følge af funktionsnedsættelse og servicelovens § 109 Krisecentre. Kommunen modtager 100 % i statsrefusion af udgifter til flygtninge.

Kommunen har tidligere modtaget 50 % i statsrefusion for alle udgifter til servicelovens § 110 Forsorgshjem, men i forbindelse med omlægning af hjemløseindsatsen (Udsattereforment), medfører dette ændringer af statsrefusionen på området. Statsrefusion for udgifter til servicelovens § 110 Forsorgshjem afskaffes ved ophold på over 90 dage på et år.

Refusionsomlægningen trådte i kraft 1. oktober 2023. I en overgangsperiode frem til 31. marts 2026 vil statsrefusionen dog først bortfalde efter 120 dages ophold på servicelovens § 110 Forsorgshjem.

Med lovændringen kommer der en ny refusionsordning, hvor der indføres 50 % statsrefusion på den indsats kommunerne iværksætter, efter at borgeren er overgået fra et servicelovens § 110 Forsorgshjem til en mere permanent bolig. Indsatsen kan enten være i form af indsatser efter en Housing First tilgang leveret i borgerens egen bolig jævnfør servicelovens § 85a eller i form af et midlertidigt botilbud servicelovens § 107. Retten til statsrefusionen gælder i en periode på op til 2 år efter udskrivning fra servicelovens § 110 Forsorgshjem. Retten til refusion gælder også Housing First indsatser, der er leveret i borgerens egen bolig efter et evt. ophold på et midlertidigt botilbud servicelovens § 107.

Statsrefusion på §§ 100, 109 og 110 – Sociale formål, Krisecenter og Forsorgshjem

(1.000 kr.)	Regnskab 2021	Regnskab 2022	Regnskab 2023	Oprindeligt budget 2024	Budget 2025
§ 109 Krisecenter	-3.163	-3.414	-5.867	-3.686	-3.921
§ 110 Forsorgshjem	-15.110	-17.047	-15.356	-15.682	-15.988
Housing First indsatser, § 85a bostøtte	-	-	-115	-208	-450
Housing First indsatser, § 107 midlertidigt botilbud	-	-	-126	-208	-452
§ 100 Merudgifter som følge af funktionsnedsættelse	-234	-202	-203	-209	-215
Flygtninge	-3.067	-3.399	-3.445	-3.554	-3.663
I alt	-21.574	-24.062	-25.112	-23.547	-24.689

(-beløb = indtægter) Beløbsangivelsen er i årets pris- og lønniveau.

Sundhedsfremme og forebyggelse

Området omfatter sundhedsfremme og forebyggelse målrettet børn, unge og voksne og indeholder mental, fysisk og social sundhedsfremme samt forebyggelse af rygning, usunde kostvaner og alkohol.

Projekt Saks København Madskole blev i foråret 2023 besluttet i Direktionen og løber fra skoleåret 2023/2024 til og med skoleåret 2025/2026. Projektet er finansieret med 1,300 mio. kr. årligt, som er fordelt på tværs af flere centre, hvoraf Center for Sundhed & Omsorg bidrager med 200.000 kr. pr. skoleår i alt 600.000 kr. Målgruppen er skoleelever på mellem- og udskolingstrin. Projektet skal ses som understøttende for andre igangværende projekter, herunder byfornyelsesprojektet 'Frie Bymidter' i Saks København og EU Horizon projektet 'FEAST', der omhandler forsøg på at afprøve og indføre sunde og grønne skolemadsordninger.

Indsatsen vedrørende alkoholrådgivning for udsatte familier er pr. 1. juni 2024 overflyttet til Center for Trivsel & Social Indsats (Udsatte og Rusmidler), idet familierne, som er omfattet af den pågældende indsats, også har tilknytning til afdeling for Rusmiddelbehandling.

Sundhedsstyrelsen har givet tilsagn om 7,020 mio. kr. til "UNG: Stop op! Drop nikotinen!", som er et tværkommunalt projekt i perioden august 2024 – december 2027 mellem Guldborgsund, Næstved, Faxe, Holbæk og Vordingborg Kommune. Projektets overordnede formål er at styrke nikotinstoptilbud til børn og unge for at øge antallet af unge, der modtager hjælp og kommer ud af nikotinafhængighed i de fem kommuner.

Budgettet for Sundhedsfremme og Forebyggelse i 2025 udgør 3,420 mio. kr.

Udfordringer og tiltag

Udsattereform

Udsattereformen trådte i kraft 1. oktober 2023. Som et led i at sikre tæt opfølgning og styring af ændringerne er der etableret myndighedsfunktion på Udsatteområdet.

Hovedpointerne i Udsattereformen er følgende:

- Housing First tilgangen skal opprioriteres via en ny bostøtte-paragraf i servicelovens § 85a
- Der skal være flere billigere boliger (ca. 3.500 kr. pr. måned i husleje), som hjemløse borgere kan anvises til
- Den nuværende refusionsordning omlægges, så refusionen ophører efter 120 dage på forsorgshjem de første 2½ år, herefter sænkes refusionsdagene til 90 dage
- Kommunerne får på visse præmisser udskrivningsret

Omlægning af indsatsen indføres i flere tempi, startende pr. 1. oktober 2023 og vil være fuldt udrullet pr. 1. marts 2026.

Det er endnu for tidligt at udtale sig konkret om, hvad Udsattereformen har medført af ændringer i udgifterne til området, dog er udgifterne på området steget mindre end tidligere. Området følges tæt og Socialudvalget holdes løbende opdateret på området.

I investerings- og sparekatalog version 3.0, i forslagene SU 014 - 016 er der opstillet forskellige tiltag på udsatteområdet, som skal medføre færre udgifter. Blandt andet til omlægning af 10 Forsorgshjemspladser til udslusningsboliger med § 85a-støtte samt midlertidige døgnpladser jævnfør servicelovens § 107. Begge forslag er i proces i forhold til beskrivelse og senere stillingtagen til endelige udmøntning.

Økonomisk råderum

Der er et vedvarende fokus i hele socialområdet på den løbende driftstilpasning, så ledige stillinger besættes efter en konkret vurdering af "absolut nødvendighed" samt at der løbende sikres justering til, at normeringen matcher antallet belagte pladser i botilbuddene.

Indsats over for borgere i botilbud/opholdssteder i andre kommuner/regioner/private tilbud

Indsatsen er et vedvarende fokuspunkt og er intensiveret yderligere som følge af forslagene i Socialudvalgets Investerings- og Sparekataloger. Der er i Investerings- og Sparekatalog version 2.0 besluttet at etablere et tværgående rejsehold til tæt opfølgning af indsatsen på botilbudsområdet i tilbud, som ikke driftes af Guldborgsund Kommune men købes i andre kommuner/regioner/private tilbud. Der sættes yderligere acceleration på, at sikre opfølgning på indsatser – al evidens viser, at opfølgningen på indsatser er et af redskaberne til at knække udgiftskurverne. Dette fordrer opnormering i såvel børn- og familiemyndigheden som voksen-socialvisitationen, hvilket der - i Investerings- og Sparekatalog version 3.0 – er besluttet med forslag om "Styrket visitation".

Investerings- og Sparekatalogerne

Der har undervejs fra første Investerings- og Sparekatalog i efteråret 2022 og til nuværende version 3.0 (sag 45 på Socialudvalgets møde d. 22. maj 2024), været arbejdet med at implementere de forslag, fra Investerings- og Sparekatalogerne, som ved detaljberegninger har vist sig at indeholde besparelser.

Version 3.0 samler op på de to foregående Investerings- og Sparekatalogers forslag samt indeholder nye investerings- og spareforslag. De forslag som er udmøntet samt de forslag, som ikke kan gennemføres fra Investerings- og Sparekatalogerne version 1.0 og 2.0, er samlet i bilag 1 og 2 i Investerings- og Sparekatalog version 3.0.

Budgetkrav under Socialudvalget – opdateret pr. 31. oktober 2024

1.000 kr. pr. år	2024	2025	2026	2027	2028
Krav besluttet af Byrådet fra budgetaftale 2024-2027	17.150	17.939	19.559	25.355	25.355
Krav besluttet af Byrådet i forbindelse med budgetaftale 2025-2028	0	13.471	16.558	18.747	19.241
Krav i alt	17.150	31.410	36.117	44.102	44.596

Opnåede og forventede rationaler, Socialudvalget – opdateret pr. 31. oktober 2024

1.000 kr. pr. år	2024	2025	2026	2027	2028
Er udmøntet fra Investerings- og Sparekatalog version 1.0 og 2.0	*16.794	15.389	15.386	15.386	15.386
Forventes udmøntet fra Investerings- og Sparekatalog version 2.0 og 3.0	1.969	12.587	15.988	18.181	18.681
Rationaler i alt	18.763	28.976	32.374	34.567	35.067

Balance + = overskud / - = underskud	1.613	-3.434	-4.743	-10.535	-10.529
--	--------------	---------------	---------------	----------------	----------------

*) inkl. overført overskud fra 2023 på 2,109 mio. kr.

Fleksibel bostøtte

Siden ultimo 2023 har der været arbejdet med at implementere tilbuddet fleksibel bostøtte, som er det tilbud, der lovgivningsmæssigt tager afsæt i rummet mellem socialpædagogisk støtte jævnfør servicelovens § 85 og midlertidigt botilbud jævnfør servicelovens § 107. Tilbuddet supporterer borgernes behov for støtte til at kunne forblive i egen bolig/i eget liv i en midlertidig periode, hvor borgerens egenomsorg/kompetencer til at opretholde sin tilværelse svigter og svinger i en sådan grad, at borgeren har behov for støttemulighed udover det ordinære bostøttetilbud (hverdag i dagvag).

Fleksibel bostøtte ydes primært ved, at borgerne:

- Møder fysisk frem på lokationen, hvor den fleksible bostøtte hører til
- Modtager støtten virtuelt
- Modtager støtten via telefon
- Om aftenen kan modtage støtten i hjemmet
- Om natten – i helt enkeltstående situationer kan hentes i hjemmet og komme ind til den fleksible bostøtte

Det har taget længere tid end forventet at løbe denne mulighed i gang, blandt andet har placeringen af tilbuddet undervejs skiftet lokation. Erfaringerne fra praksis er, at samtidig implementering af virtuelle muligheder (skærmBesøg) samt etablering af fællesskaber er vigtige faktorer at have med sammen med den fleksible bostøtte. Det er administrationens vurdering, at tilbuddet har haft betydning for, at flere borgere kan forblive i eget miljø ved forværring af psykisk funktionsniveau. Det er dog for tidligt endnu at fremvise et datagrundlag for brugen, men der arbejdes på at kunne afrapportere ved regnskabsafslutning 2024.

Indsats mod at reducere udgifterne til lejetab

Der er vedvarende fokus på om den boligmasse, som kommunen har råderet over eller henvisningsret til, benyttes mest hensigtsmæssigt for dermed at få minimeret tomgangs- huslejudgifterne. Socialområdet's samlede boligmasse bliver fortsat systematisk gennemgået for at afdække, om boligerne for eksempel kan anvendes til andre formål eller boligmassen på anden vis kan tilpasses. Senest har Center for Trivsel & Social Indsats overgivet 7 ældreboliger/lejligheder i det tidligere Nabohus (ligger par terre ved Sømarkens plejecenter – Kaj Munksvej i Nykøbing Falster) til Center for Sundhed & Omsorgs brug.

POLITIKOMRÅDE: SU-ADMINISTRATION

Områdets overordnede økonomi

(1.000 kr.)	Regnskab 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget-overslag 2026	Budget-overslag 2027	Budget-overslag 2028
Udgifter	55.448	55.986	64.830	63.262	63.572	63.572
Indtægter	-56	0	0	0	0	0
Nettodriftsbevilling	55.392	55.986	64.830	63.262	63.572	63.572
Heraf lønsum	48.436	50.313	59.383	57.814	58.125	58.125

Budgetaftale 2025-2028

Der henvises til Budgetaftale 2025-2028 forrest i materialet.

Udgiftsdrivere

Følgende områder har størst betydning for SU-administrations ressourceforbrug:

- Lønninger samt afledte driftsudgifter til administrativt personale
- Øgede antal sager => behov for flere sagsbehandlere (samt øgede udgifter til visiterede indsatser)
- Lægeerklæringer til borgere
- Udgifter til eksterne konsulenter
- Udgifter til advokatbistand til domstolsprøvelse af mellemkommunale tvister (får Guldborgsund Kommune medhold i sagen, dækkes udgiften ind)

Beskrivelse af området

Børn & Familie inkl. Stab

(PE=personaleenheder) (ISK=Investerings- og Sparekatalog)

Myndighedsafdelingen Børn & Familie består af følgende medarbejdere:

- Fire ledere (4 PE): 1 niveau 3-leder og 3 niveau 4-ledere.
- 48,03 PE myndighedssagsbehandlere inkl. en studentermedhjælper og løbende to studerende.
- 8,70 PE administrativt personale (sekretariatet og jurist), heraf bistår faglig koordinator voksen myndighed i forhold til økonomistyring.

Tværfaglige projekter består af følgende medarbejdere:

- "Én borger, én plan, ét sted" finansieret af EU-midler og Økonomiudvalget. Medarbejderen (1 PE) er indsatskoordinator uden myndighedsfunktion. Indsatskoordinatoren skal understøtte, at borgere med flere sager på tværs af afdelinger i Guldborgsund Kommune oplever en samlet og koordineret indsats, som samles i en overordnet plan på tværs af myndigheder. Medarbejderen i projektet er forankret i Børn & Familie, og projektet løber i perioden 01.06.2023-31.08.2026.
- "Fælles om Familien" (fra budgetaftalen 2023-2026). Projektet er forankret i Børn & Familie, hvor fokus er på én samlet myndighedsindsats i familien. Målgruppen er familier, hvor der både er ledighed og en aktiv børnesag, og familien vil blive mødt af én job- og familierådgiver, der varetager den samlede indsats for familien, herunder netværksskabende aktiviteter. Der er tre medarbejdere tilknyttet projektet (3 PE på tværs af kommunen), og projektet løber i perioden 01.11.2023-31.10.2026.
- ISK-009 – Indsats med massiv støtte i hjemmet af 0-3-årige. Det forventes, at det på sigt vil afspejle sig i mindre indgribende indsatser (2 PE).

- ISK-011 – Styrket visitations indsats i form af anbringelseskonsulenter til varetagelse af match på indsatser og kontraktindgåelse ved nye anbringelser, samt opfølgning på allerede igangværende kontrakter (2 PE).

De primære fagprofessioner er socialrådgivere, pædagoger og administrativt personale:

- Børn- & Ungerådgivere varetager myndighedsindsatsen, jævnfør Barnets Lov.
- Familieplejekonsulenter varetager indsatsen i forhold til plejefamilier, herunder 3 årlige besøg i plejefamilierne med henblik på at understøtte/supervisere plejefamilierne i opgaveløsningen samt opsøgende arbejde i forhold til at finde nye plejefamilier.
- Sekretariatet varetager økonomiske og administrative supportfunktioner i forhold til de enkelte teams og ledelsen samt sikrer rettidig økonomisk opfølgning og bidrag til budgetprocessen.

Social Service, Strategi & Samarbejde

De to afdelinger ledes af et niveau 3-leder (1 PE) og to niveau 4-ledere (2,0 PE) og består af 26,22 PE.

Social Service er myndighedsafdelingen på det specialiserede voksenområde og består af visitatorer med forskellige faglige baggrunde (socialrådgivere, socialformidler, sygeplejersker og ergoterapeuter).

Strategi & Samarbejde består af to teams – team hjælpemidler til specialområdet og team konsulenter. I team hjælpemidler er der ansat ergo- og fysioterapeuter, som er sagsbehandlende terapeuter i forhold til hjælpemidler til det specialiserede voksenområde samt bilsager, boligsager og børnesager. Team konsulenter består af administrativt personer; jurist, systemadministratorer samt specialist, der varetager administrative opgaver i forhold til Social Service i forhold til DIGIT og Nexus.

Derudover består teamet af konsulenter (chefkonsulenter, ledelseskonsulent, udviklingskonsulent, proceskonsulent), der har forskellige funktioner i forhold til ledelsesunderstøttelse, politisk betjening, implementering og understøttelse i hele Center for Trivsel & Social Indsats samt sikrer rettidig økonomisk opfølgning og bidrag til budgetprocessen. Desuden understøtter det tværgående udviklingskonsulentteam det samlede centers udviklingsopgaver, understøtter Byråd og Direktion i forhold til centerets arbejde med udvalgsstrategierne og de øvrige opgaver, som udspringer fra topledelsen til løsning af Centeret.

Udviklingskonsulenterne har derudover en særlig opgave med Centerets strategi vierfaelles, som er den måde Center for Trivsel & Social Indsats har udmøntet det Guldborgsundske mindset og Guldborgsundmodellen. Strategien kan følges på www.vierfaelles.dk.

Politikområdet SU-administration fik i budgetaftalen 2021-2024 tilført 1,000 mio. kr. årligt til at udarbejde business cases inden for Socialområdet mod, at området sikrer initiativer, der sigter mod at realisere rationale stigende med 4,000 mio. kr. pr. år i 2021-2024, således at der i budgetårene skal realiseres rationale for henholdsvis 4 – 8 – 12 – 16 mio. kr. på driftsdelen (politikområdet Socialområdet). For at realisere rationalet har der været ansat 2 årsværk, hvis opgave er at sikre tæt opfølgning af Guldborgsund borgere i tilbud uden for Guldborgsund Kommune. Rationalet er opnået, omend det ikke har været muligt at følge så hyppigt op på Guldborgsund borgere i botilbud i andre kommuner eller i private tilbud, som forventet.

Endvidere er der via IS-katalog 3.0 forslag SU-006 om styrket visitation omprioriteret midler svarende til 2 årsværk til socialvisitationen.

Udfordringer og tiltag

Børn & Familie

Børn & Familie arbejder generelt processuelt og aktuelle fokus vedrører primært i gangværende og kommende (kendte) implementeringsindsatser:

- "Task Force" forløbet er afsluttet i juni 2024. Der vil fortsat skulle anvendes en del ressourcer i forbindelse med implementering efter Task Force forløbet, da der skal indarbejdes en ny og mere systematisk praksis.
- Der er fokus på implementering af Barnets Lov, som trådte i kraft 1. januar 2024 (implementeringen skal foregå parallelt med Taskforcens anbefalinger). Der forventes ekstra ressourcetræk i forbindelse med aktiviteter og den fortsatte implementering af Barnets Lov, herunder undervisningsforløb samt organisatoriske tilpasninger.
- Projektet "Én borger, én plan, ét sted", hvor indsatskoordinatoren ledelsesmæssigt er placeret hos leder af Børn & Familie.
- Projektet "Fælles om Familien" er ledelsesmæssigt placeret hos lederen af Børn & Familie.
- Implementering af ISK 009 og ISK 011 herunder anbringelseskonsulenter og udvikling af et nyt tværgående team i forhold til massiv børne- og familieindsats for de 0-3-årige.
- Der ses en stigning i sager, der skal forelægges Børne- & Ungeudvalget. Hver indstilling kræver mange ressourcer fra den enkelte rådgiver (2022 - 45 indstillinger, 2023 - 63 indstillinger, pr. ultimo september 2024 har der været 61 indstillinger). Der skal udvikles på opgaven med at skrive indstillinger til Børne- & Ungeudvalget med henblik på, om der kan opnås en mindre ressourcekrævende arbejdsgang.

Social Service, Strategi & Samarbejde

Social Service, Strategi & Samarbejde har konsolideret sig som område i Center for Trivsel & Social Indsats efter fusionen i efteråret 2022 med en omfattende opgaveportefølje, som går på tværs af centeret samt på tværs i kommunen generelt. Der arbejdes generelt processuelt, og aktuelle fokus vedrører primært igangværende og kommende (kendte) implementeringsindsatser:

- "Task Force" forløb på Voksensitationen på Socialområdet er afsluttet oktober 2023, og der er udarbejdet udviklingsplan med baggrund i at sikre den fortsatte udvikling med at indarbejde med nye arbejdsgange og sagsbehandlingssystematik og fortsat udvikling. Der er udarbejdet arbejdsgangsbeskrivelser - ikke kun administrative, men også i forhold til den socialfaglige praksis og kvalitet – for eksempel i forhold til Visitationudvalget er en ny praksis implementeret.
- Styrket fokus på sammenhæng mellem støttebehov og tilbuddenes indsats, hyppig og tættere opfølgning, udvælgelse af botilbud og forhandlingskompetencer.
- Dialogbaseret og tæt samarbejde i overdragelsen fra ung til voksen med fokus på sammenhæng og bedst mulig effekt og overgang for borger.
- Desuden udføres der nu ledelsestilsyn, hvor konceptet er konsolidering og implementering.
- Udmøntning af beslutninger fra Socialudvalgets Investerings- og Sparekatalog medfører, at Social Service (visitationen) er ved at reorganisere de borgere, som bliver omfattet af tiltagene, for eksempel Etablering af Fleksibel Bostøtte, Etablering af solotilbud i eget regi osv.
- Der er et vist ressourcetræk i forbindelse med aktiviteter omkring omkonfigurering af Nexus og de nye DIGITstandarder, undervisning og omstilling til faglige fællesbegreber (FFB) og voksendredningsmetoden (VUM 2.0.) Dette afstedkommer, at alle borgere er under indvisitering i den nye version af Nexus, og de faglige vurderinger omlægges til VUM 2.0 og de nye begreber i FFB.
- Udmøntning af den vedtagne Udsatte reform, som trådte i kraft 1. oktober 2023, hvor der arbejdes med en prøvehandling, hvor udsattevisitationen placeres på Udsatteområdet. Derudover indgår socialvisitationen sammen med Beskæftigelsesområdet i et 2-årigt Task Forceforløb frem til august 2025 med det formål at få implementeret Udsatte-reformen bedst muligt. Task Forcen på Udsatteområdet adskiller sig derved væsentligt fra Task Forcen på andre områder.
- Konsulentteamet er sekretærunderstøttelse til Rådene (Handicap og Udsatte), MED udvalg og er kontakten til frivillighedsområdet og værestederne og har en vigtig funktion i forhold til videreudviklingen af hele centerets #vierfælles – strategi.
- Derudover er konsulentteamet omdrejningspunktet for de politiske dagsordensproduktioner, som der kommer et stigende antal af i forhold til Investerings- og Sparekatalog version 1.0, 2.0 og 3.0.

Generelt for SU-administrationen:

Der ses tiltagende kompleksitet i borgersagerne på såvel børn- og familieområdet som på Voksensocialområdet – dette både i antal men også i forhold til tyngden i de enkelte sager. Dette trækker mange sagsbehandlingsressourcer, og alle sagsbehandlere oplever, at sagsstammen til stadighed udvider sig uden, at der ses en tilsvarende afgang i antallet af borgere, som kan afsluttes. Det er en vigtig pointe, når der fra nationalt hold er besluttet besparelser på det administrative område uden, at der tilsvarende sker betydende afbureaukratiseringer i forhold til for eksempel lempeligere lovkrav til sagsbehandlingen.

ÆLDRE OG OMSORGSUDVALG

POLITIKOMRÅDE: ÆLDRE OG OMSORG

Områdets overordnede økonomi

(1.000 kr.)	Regnskab 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget-overslag 2026	Budget-overslag 2027	Budget-overslag 2028
Udgifter	770.839	807.113	848.546	851.980	863.755	875.898
Indtægter	-94.458	-87.860	-85.045	-85.052	-85.051	-85.051
Nettodriftsbevilling	676.381	719.253	763.501	766.928	778.704	790.847
Heraf lønsum	526.550	567.290	584.630	571.159	571.373	571.373

Budgetaftale 2025-2028

Der henvises til Budgetaftale 2025-2028 forrest i materialet.

På politikområdet udmøntes følgende:

Budgetforbedringer 2025-2028

Forslag	(1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028
ÆOU - 001	Organisationstilpasning - Ledelsesstruktur	-550	-550	-550	-550
ÆOU - 002	Kørsel til træning og vedligeholdende træning	-730	-730	-730	-730
ÆOU - 003	Kvalitetsstandard personlig pleje og praktisk hjælp	-3.000	-11.200	-11.200	-11.200
ÆOU - 006	Besparelse på husleje Hjælpe-middeldepot	0	-500	-500	-500
ÆOU - 007	Nedjustering af antal hold til "Vejen til SOSU"	-1.500	0	0	0
I alt		-5.780	-12.980	-12.980	-12.980

Driftsændringer i forhold til administrativt oplæg

	(1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028
	Pulje til ældreområdet	2.000	2.000	2.000	2.000
I alt		2.000	2.000	2.000	2.000

Ældrereformen

Den 18. april 2024 blev der indgået en national aftale om reform af ældreområdet, hvor der afsættes midler, som gradvis udmøntes i kommunerne fra år 2024 med fuld indfasning i år 2027.

Der er i budget 2024 tilført 5,180 mio. kr. til udbredelse af faste teams som et engangsbeløb. Eventuelle uforbrugte midler kan overføres til år 2025. Derudover er der i budget 2025-2028 afsat 6,730 mio. kr. årligt til kvalitetsløft af ældreplejen. Udmøntning af midler til de øvrige elementer i Ældrereformen afventer yderligere materiale fra Social-, Bolig- og Ældreministeriet.

I årene 2022-2024 har Guldborgsund Kommune fået tildelt midler fra puljen "Flere hænder og højere kvalitet i ældreplejen". Puljen har været anvendt til ansættelse af erstatningspersonale, i forbindelse med at ufaglært personale i ældreplejen tager en uddannelse som social- og sundhedshjælper eller social- og sundhedsassistent.

I budgetår 2025 - 2028 omlægges disse puljemidler til bloktilskud og udgør 5,597 mio. kr. årligt.

Demografiregulering 2025-2028

Budgettet for ældreområdet indeholder demografiregulering i henhold til budgetstrategien for 2025-2028. Budgettet er derved tilpasset i forhold til befolkningssammensætningen for at tage højde for ændringer i antallet af borgere i forskellige aldersgrupper. Der er i budget 2025 indregnet i alt 20,060 mio. kr. i demografimidler, som er fordelt mellem henholdsvis sygepleje, hjemmepleje, plejecentre, genoptræningen og hjælpemidler på baggrund af den overordnede demografiberegning.

Udgiftsdrivere

Følgende 8 områder er mest betydende for ældreområdets ressourceforbrug:

- Afregning af visiterende ydelser til personlig pleje, praktisk bistand og uddelegeret sygepleje (Bestillerenheden)
- Hjælpemidler og hjælpemiddeldepot
- Betaling til og fra andre kommuner (Plejeboliger og ældreboliger)
- Lejetab i forhold til ældre- og plejeboliger
- Udvikling og Uddannelse af social- og sundhedselever og opkvalificering af faste medarbejdere
- Plejecentrene
- Hjemmeplejen og sygeplejen
- Genoptræningen, herunder vederlagsfri fysioterapi og Center for Hjerneskaderehabilitering (CHR)

Beskrivelse af området

Organisatorisk har nedenstående to centre myndighedsopgaver i relation til sagsbehandling på det almene socialområde/ældreområde, hvor fordelingen er således:

Center for Sundhed & Omsorg

Myndighedsvaretagelse i forhold til:

- Personlig pleje, praktisk hjælp, uddelegeret sygepleje samt madservice
- Pleje- og ældreboliger samt midlertidigt døgnophold
- Plejevederlag og pasning af nærtstående i eget hjem
- Sygepleje efter Sundhedsloven
- Genoptræning efter Sundhedsloven
- Genoptræning og vedligeholdende træning efter Serviceloven
- Ansøgninger om hjælpemidler:
 - Forbrugsgoder
 - Boligændringer
 - Kropsbårne hjælpemidler (proteser, bleer, kateter og stomi mm.)

Center for Trivsel & Social Indsats

Myndighedsvaretagelse i forhold til:

- Ansøgninger om hjælpemidler:
 - Store boligændringer
 - Støtte til køb af handicapbil
 - Børnehjælpemidler
 - Større Special Hjælpemidler til borgere med en handicapsag

Personlig pleje, praktisk hjælp og uddelegeret sygeplejeydelser (myndighed ældre)

I Guldborgsund Kommune benyttes en Bestiller/Udfører/Modtager-model (BUM- model), det vil sige, at både den kommunale og private leverandør af hjemmepleje afregner deres timer med Myndigheden til en fastsat takst. De enkelte leverandører bliver derved betalt for at levere de ydelser, Myndigheden har visiteret borgerne til. Det er således borgernes behov for hjælp, set i relation til Serviceloven og kvalitetsstandarder/serviceniveauet, som er den udgiftsdrivende faktor.

Kommunen skal, jævnfør Servicelovens § 91, skabe grundlag for, at modtagere af hjælp efter Servicelovens § 83 kan vælge mellem to eller flere leverandører af denne hjælp, hvoraf den ene leverandør kan være kommunal. For at tilvejebringe det valg – det frie valg, anvender Guldborgsund Kommune "Godkendelsesmodellen" til godkendelse af de leverandører, der lever op til de af kommunen vedtagne pris- og kvalitetskrav hertil.

Ud over den kommunale leverandør, er der aktuelt to godkendte private leverandører, hvor den ene private leverandør kun leverer praktisk hjælp. Derudover afregner Myndigheden også private plejehjem, som i Guldborgsund Kommune er et privat triplejehjem.

Visiterede timer, Personlig pleje og praktisk hjælp

På baggrund af de tre kvartaler i 2024, som er de senest tilgængelige data, ser udviklingen i antal visiterede timer ud til at være faldende i 2024 sammenlignet med 2023.

Da fritvalgstaksten er højere end den interne BUM afregning, betyder en stigning i antallet af borgere, som vælger privat leverandør, samlet set en stigning i udgifterne til personlig og praktisk hjælp, hvilket afspejler sig i Myndighedens udgifter.

Nattevagten i Hjemmeplejen har tidligere været afregnet på lige fod med dag- og aftenvagten. Fra år 2024 er dette omlagt til et rammebudget. Der er budgettomplaceret 8,000 mio. kr. i 2024 og de efterfølgende år fra Myndigheden til Hjemmeplejen til dækning af udgifter til nattevagten.

Forventningen til fremtiden er et stigende antal ældre borgere og derved også en stigning i aktivitet. For at dæmme op for den øgede aktivitet, skal der fortsat være et vedvarende fokus på hverdagsrehabilitering, så flest mulige borgere forbliver selvhjulpne længst muligt.

Udover at levere personlig pleje og praktisk hjælp, bliver der også uddelegeret sygeplejeydelser til Hjemmeplejen som afregnes af Myndighed – Team Ældre.

Visiterede timer, uddelegeret sygepleje

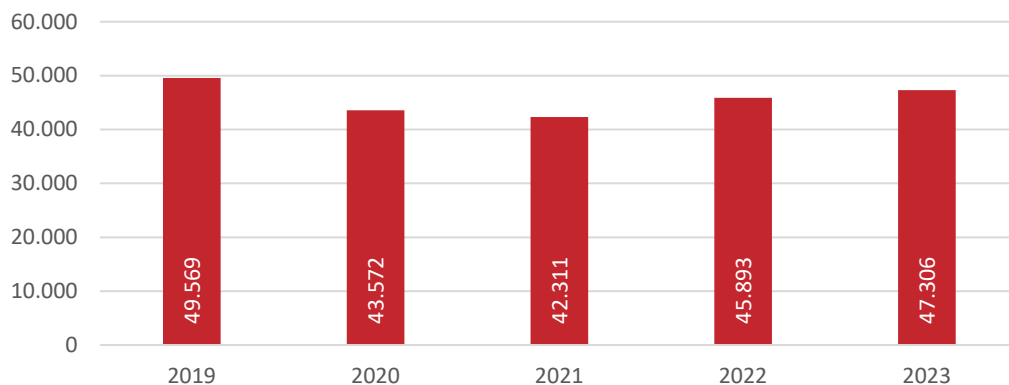
På baggrund af de tre kvartaler i 2024, som er de senest tilgængelige data, ser udviklingen i antal visiterede timer meget varierende ud. Der har været et fald i timer i det første halvår sammenlignet med 2023, mens der ses en stigning i timer fra både private og kommunale leverandører i tredje kvartal af 2024.

Budgettet til afregning af personlig og praktisk hjælp samt uddelegeret sygepleje for 2025 udgør 211,989 mio. kr.

Hjælpe midler og hjælpe midde ldepot

Myndighed Team Hjælpe midler behandler ansøgninger om hjælpe midler, forbrugsgoder og boligændringer til borgere i kommunen. Center for Trivsel & Social Indsats behandler ansøgninger om støtte til køb af biler. Hjælpe midler, støtte til boligændringer og støtte til køb af biler er lovbestemte områder, hvor kommunen ikke kan forudsige omfanget. Det kan således ikke forudsiges, hvor mange nye borgere der tilkommer med behov for eksempelvis bil eller store boligændringer. Der er mulighed for delvist at styre økonomien gennem udbud med fokus på bedst og billigst.

Hjælpe midler (1.000 kr.)

Dette ses også i udviklingen i udgifterne, som varierer, og tendensen har været faldende i 2020 – 2021, hvorimod der ses en stigning i 2023. Det hænger blandt andet sammen med demografiudviklingen med flere ældre borgere, samt at borgere med visse typer af hjælpemidler lever længere.

Ansøgning om hjælpemidler ydes til personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne efter servicelovens § 112, når hjælpemidlet i væsentlig grad kan afhjælpe varige følger af den nedsatte funktionsevne, lette den daglige tilværelse i hjemmet betydeligt eller er nødvendig for udøvelse af erhverv.

Et hjælpemiddel skal medvirke til, at borgeren får mulighed for at føre en så normal og selvstændig tilværelse som muligt og i størst mulig grad kan gøre den pågældende uafhængig af andres bistand i dagligdagen. Den teknologiske udvikling indenfor hjælpemidler forventes at påvirke udgifterne på området i fremtiden.

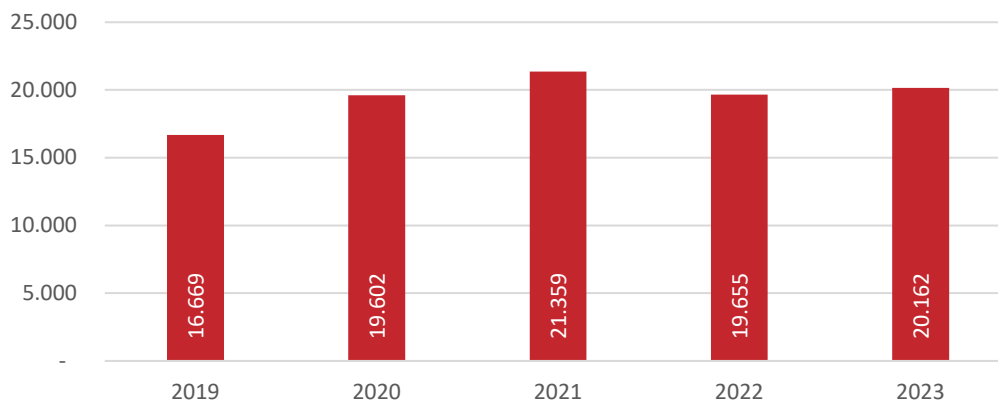
Hjælpeområdets budget for 2025 udgør 54,560 mio. kr. Budgettet er fordelt med 8,462 mio. kr. til Hjælpeområdedepotet, 43,273 mio. kr. til hjælpemidler til Ældre og Handicap og 2,825 mio. kr. til støtte til køb af handicappiler.

Betaling til og fra andre kommuner

Betaling til andre kommuner vedrører personlig pleje og praktisk hjælp til borgere, som opholder sig i andre kommuner, og hvor Guldborgsund Kommune har afgivet betalingstilsagn (visitation).

Området er omfattet af lovgivningen indenfor fritvalgsområdet, og udgifterne kan derfor variere, hvilket nedenstående også viser.

Mellemkommunale betalinger, netto (1.000 kr.)

I 2023 ses en stigning i nettoudgifterne til mellemkommunale betalinger. Det er stort set det samme antal borgere i 2022 som i 2023, dog er forskellen, at der opkræves for ekstra be-manding for en enkelt borger, hvilket er en sjældenhed. Hver enkelt kommune beregner sin egen takst, som varierer fra kommune til kommune. Det er derfor ikke kun et spørgsmål om, hvor mange borgere, der søger til andre kommuner, men også hvilke kommuner, der søges til. Det skal bemærkes, at hvis borgerne fortsat var bosat i Guldborgsund Kommune, ville der også være en udgift til personlig pleje og praktisk hjælp men som hovedregel til en lavere takst.

Budgettet for 2025 udgør 22,472 mio. kr.

Lejetab, ældre- og plejeboliger

Plejeboliger

Guldborgsund Kommune har 13 plejecentre med i alt 548 plejeboliger, heraf er de 90 boliger indrettet som demensvenlige boliger, og 41 boliger benyttes som aflastningsboliger.

I september 2024 er der 18 ledige plejeboliger. Samtidig er der 13 borgere på venteliste til en plejebolig. Heraf er der 6 borgere, som allerede bor i en plejebolig, men som ønsker at flytte til en anden plejebolig.

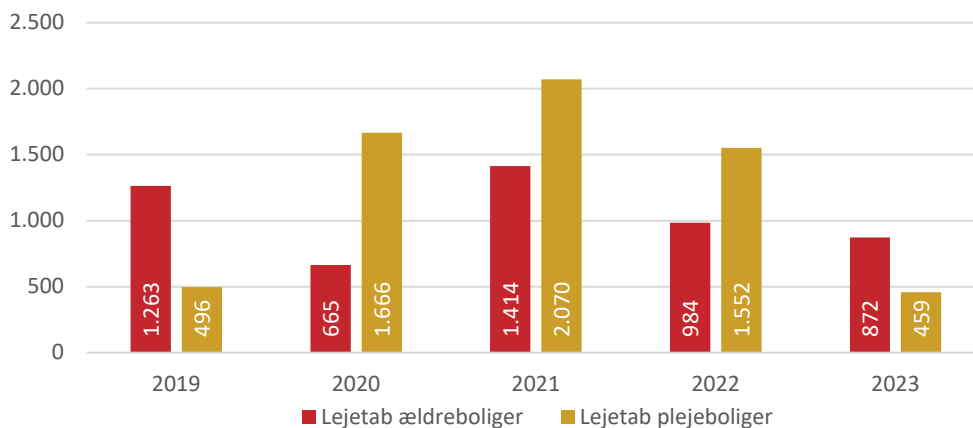
Ældreboliger

Guldborgsund Kommune råder over 435 ældreboliger. Lejerne i disse ældreboliger serviceres af Hjemmeplejen på lige fod med borgere i egen bolig.

I september 2024 er der 9 ledige ældreboliger, mens 22 borgere er på venteliste til en ældrebolig, hvoraf 5 borgere allerede bor i en ældrebolig. De mest ansøgte ældreboliger er kendetegnet ved at ligge i stueplan i de større byer, særligt Nykøbing, og de ældreboliger, som har en terrasse, og som har sociale aktiviteter i nærheden.

For at undgå ledige boliger og deraf udgifter til tomgangsleje, udlejes boligerne indimellem på almene vilkår til borgere, som ikke opfylder kriterierne for en ældrebolig.

Lejetab, ældre- og plejeboliger (1.000 kr.)

Budgettet til lejetab i forhold til ældre- og plejeboliger i 2025 udgør 2,547 mio. kr.

Udvikling og uddannelse af social- og sundhedselever samt opkvalificering af faste medarbejdere

Center for Sundhed & Omsorg er uddannelsessted for social- og sundhedselever og for sygeplejestuderende, som er med til at understøtte, at kommunen også i fremtiden kan fastholde og rekruttere kvalificeret og tilstrækkeligt med plejepersonale.

Pr. 14. juni 2021 trådte en ny dimensioneringsaftale i kraft på SOSU-uddannelserne grundet landsdækkende rekrutteringsudfordringer på ældreområdet. Det nuværende dimensioneringsniveau på 82 SSA-elever om året samt 43 SSH-elever om året fastholdes til og med år 2026.

Udover dimensioneringsaftalen er kommunen pr. 1. juli 2021 forpligtet til at ansætte alle elever over 25 år, som optages på SOSU-skolen på grundforløb 2 med retning mod SSA-uddannelsen, (jævnfør "Trepartsaftale om styrket rekruttering til det offentlige arbejdsmarked").

Der er gennem Lov- og Cirkulæreprogrammet afsat 4,422 mio. kr. i 2022 og frem til dækning af den øgede normering.

Guldborgsund Kommune deltager desuden i initiativ med Lolland Kommune, Vordingborg Kommune og SOSU-skolen vedrørende "Vejen til SOSU". Det er et syv måneders kursusforløb for borgere, der er tilflyttere til Danmark, og som ønsker at blive bedre til dansk, og som forud for opstart på SOSU-uddannelserne kan profitere af en overordnet introduktion til SOSU-faget samt til kulturen på det danske arbejdsmarked.

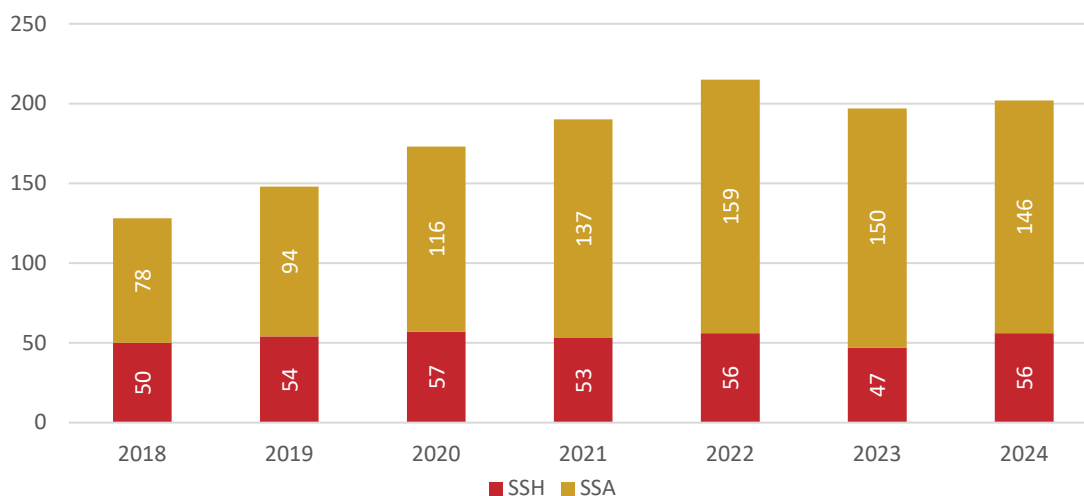
Guldborgsund Kommune forventer at ansætte i alt 22 elever på kurset både i 2024 og 2025. Disse elever aflønnes alle med voksenelevløn og lønudgiften afholdes af det ordinære lønbudget til SOSU-elever.

Der er en fokuseret indsats på at rekruttere kvalificerede ufaglærte medarbejdere til SSH Turboforløb. SSH Turboforløb er et uddannelsesforløb på 20 uger og kan tilbydes til ufaglærte medarbejdere, som er fyldt 25 år, og som har minimum to års relevant erhvervs erfaring.

Der er derudover iværksat flere andre rekrutteringsinitiativer, som fortsætter ind i 2025, herunder blandt andet:

- Guldmodellen
- Voksenelevløn til alle elever på +25 år
- Samarbejde med UU-vejledere
- Ansættelse af ungarbejdere på plejecentre

Antal SSH- og SSA-elever

Grafen viser, hvor mange elever der i gennemsnit har været pr. måned på social- og sundhedshjælper og –assistent uddannelsen. For 2024 er gennemsnittet baseret på antal ansatte de første seks måneder af året.

Det stigende optag er en konsekvens af de ændringer, der er sket på uddannelsen for at imødekomme den stigende efterspørgsel på social- og sundhedsassistenter. Kursisterne på "Vejen til SOSU" indgår ikke i denne opgørelse.

Antal fuldtidsstillinger pr. juni 2024: 52 SSH-elever og 136 SSA-elever.

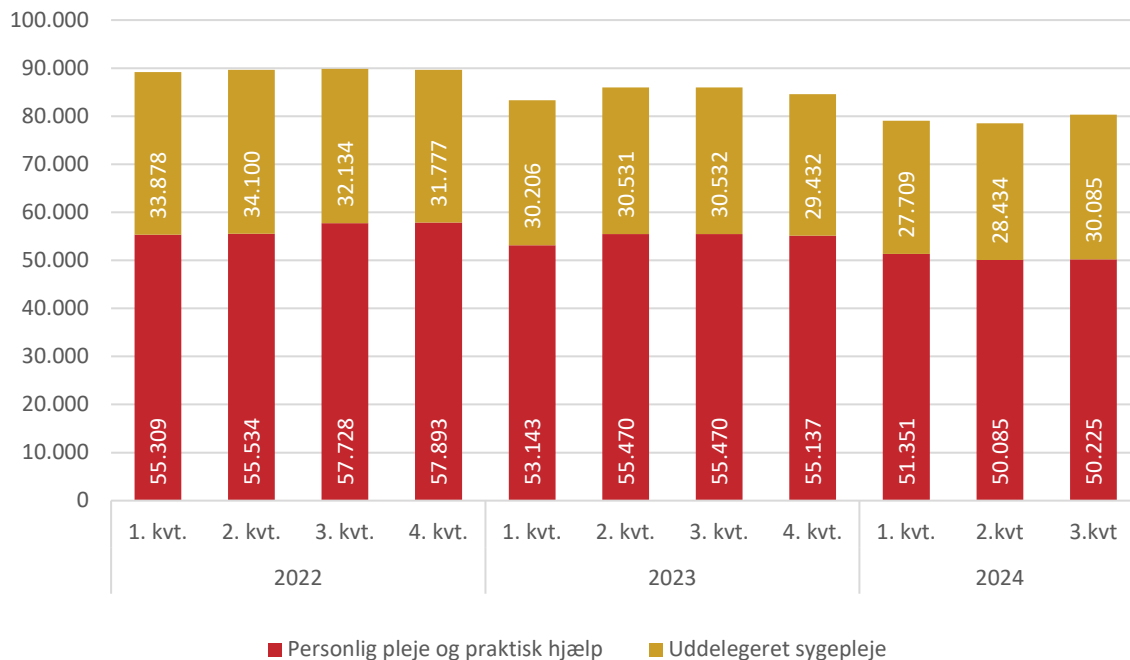
Budgettet til udvikling- og uddannelsesområdet i 2025 udgør 44,704 mio. kr.

Hjemmeplejen & Sygeplejen

Hjemmeplejen yder personlig pleje og praktisk hjælp til borgere i eget hjem. Disse opgaver er omfattet af Fritvalgsordningen, hvor borgerne kan vælge mellem den kommunale hjemmepleje og en godkendt privat leverandør.

Området har aktivitetsstyret afregning (BUM-modellen) og afregnes månedsvis af Myndigheden på baggrund af visiterede timer. Det kræver en stram styring af udgifterne til personalelønninger i Hjemmeplejen i forhold til udvikling i aktiviteten.

Visiterede timer til hjemmeplejen

Nattevagten i Hjemmeplejen har tidligere været afregnet på lige fod med dag- og aftenvagten. Fra år 2024 er dette ændret til et rammebudget. Selvom mange af de faste ydelser og nødkald, der ligger om natten, er meget spredt i hele kommunen, kan det dækkes inden for rammen. Der er budgetomplaceret 8,000 mio. kr. i 2024 og de efterfølgende år fra Myndigheden til Hjemmeplejen til dækning af udgifter til nattevagten.

Hjemmeplejens nettobudget i 2025 udgør 48,350 mio. kr.

Sygeplejen hører under Sundhedsloven og er lægeordineret. Hjemmesygeplejens opgaver udvikler sig løbende, idet mange behandlinger, der tidligere blev givet i sygehusregi, i dag kan varetages i eget hjem. Dette giver Guldborgsund Kommune udfordringer i forhold til øget opgavemængde, hvor rettidig kompetenceudvikling er en forudsætning for opretholdelse af høj kvalitet og patientsikkerhed.

Budgettet til Sygeplejen for 2025 udgør 43,732 mio. kr.

Plejecenterområdet

Plejecenterområdet yder personlig pleje, praktisk hjælp og madservice til borgere, der er visiteret til en plejebolig i henhold til Serviceloven § 83, samt uddelegerede sygeplejeydelser efter Sundhedsloven § 138. Det er Myndigheden, som visiterer borgere til en plads på et plejecenter.

I forbindelse med budgetaftalen 2023-2026 er området blevet tilført 4,000 mio. kr. til bedre bemanning, for at borgerne får glæde af klippekortsordningen.

Budgettet for 2025 udgør således 258,773 mio. kr., som fordeles med 244,582 mio. kr. til plejecentre og 14,191 mio. kr. til mad og måltider.

Ny plejeboligstruktur

For at imødegå demografiudviklingen med flere ældre borgere, stigende kompleksitet i plejen, behov for specialisering, rekrutteringsudfordringer, utidssvarende boligmasse og

mindre ikke-bæredygtige plejecentre er der jævnfør budgetforliget iværksat en proces med en ny plejeboligstruktur.

Plejeboligerne i Guldborgsund Kommune skal være tidssvarende og attraktive. Den fremtidige plejeboligstruktur skal imødekomme behovet for plejehjemspladser, der hvor efterspørgslen er, højne livskvaliteten for beboerne og sikre attraktive arbejdsmiljøer for medarbejderne. I årene 2024 – 2027 skal der opnås en besparelse på 15,000 mio. kr. Tre mindre plejecentre skal lukke i perioden, og bygning af nye plejeboliger skal være med til at sikre et godt og værdigt ældreliv i livets afsluttende fase.

Rekruttering på plejeområdet

Antallet af ældre borgere er generelt stigende. Hertil kommer, at de ældre borgere, der f.eks. har behov for en plejehjemsplads, stadig oftere har flere sygdomme og derfor har mere komplicerede forløb, end tilfældet var tidligere. Samme udvikling med øget kompleksitet ses i forbindelse med borgere, som udskrives fra sygehuset. Tilsammen ses en udvikling, der presser både Sygeplejen, Hjemmeplejen og Plejecenterområdet. Antallet af kvalificerede ansøgere til ledige stillinger på plejeområdet er faldende.

Genoptræningen - kommunal træning

Omfatter kommunal genoptræning af borgere efter udskrivning fra sygehus i henhold til Sundhedslovens § 140, genoptræning efter et sygdomsforløb uden sygehusindlæggelse og vedligeholdelsestræning til fysiske og psykiske færdigheder i henhold til Servicelovens § 86 stk. 1 og stk. 2 samt lægehenvvisninger til forebyggende og sundhedsfremmende tilbud i henhold til Sundhedslovens § 119.

Genoptræningen varetager også træning af børn i henhold til Servicelovens § 86 jævnfør § 44 samt palliativ fysioterapi i fase 4 i henhold til § 86 stk. 2. Genoptræningen tilbyder desuden vederlagsfri fysioterapi inden for primær lymfødem (hævelse af lymfe).

Guldborgsund Genoptræning har igennem årene oplevet en stigning i antallet af henvvisninger fra sygehusene.

Henvisninger fra Sundhedslovens § 140 fra sygehuset behandles ud fra en behandlingsgaranti på syv kalenderdage jævnfør 7-dages reglen. Overholdes tidsgrænsen ikke, har borgeren mulighed for frit valg af leverandør.

Øvrige henvisninger vurderes individuelt ud fra en faglig vurdering med en frist på 4 uger.

I år 2024 har henvisninger fra sygehuset på Sundhedslovens § 140 periodisk haft længere ventetid, som følge af opgavemængde i forhold til ressourcer.

Der er ca. 1.500 borgere tilknyttet genoptræningen ugentligt. Området styres efter en fast budgetramme. Det er en lægelig vurdering, om et genoptræningstilbud er nødvendigt, og om det skal foregå på sygehuset eller i kommunalt regi. Kommunen har ingen indflydelse på antallet af borgere, der henvises til genoptræning efter Sundhedslovens § 140.

Budgettet for 2025 udgør 30,291 mio. kr.

Guldborgsund Genoptræning samarbejder med Guldborgsund kommunes Jobcenter, som blandt andet omhandler fysisk screening og træningsforløb af borgere i deres regi.

Vederlagsfri fysioterapi

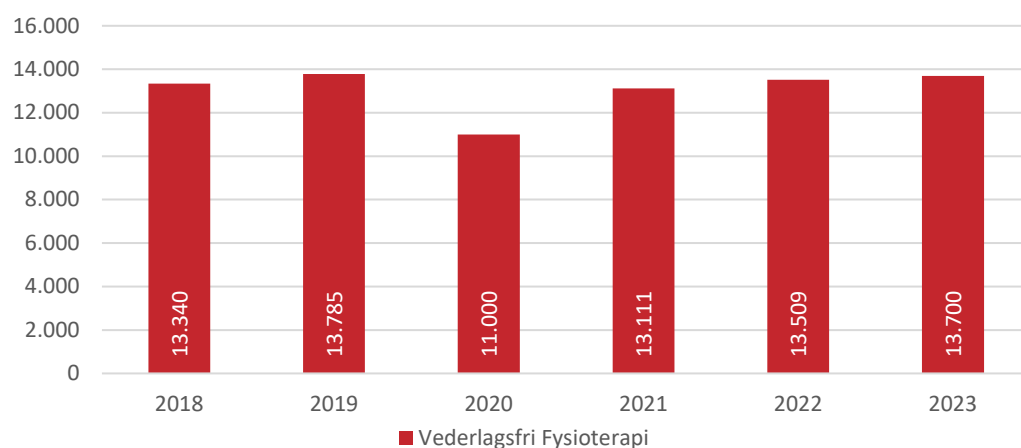
Guldborgsund Kommune har udgifter til vederlagsfri fysioterapi, som afregnes via Regionen. Derudover har Guldborgsund Kommune udgifter til en rideskole, der varetager ridefysioterapi, som følger gældende overenskomst samt takster jævnfør Danske Fysioterapeuter.

Henvisning til vederlagsfri fysioterapi sker via den praktiserende læge, hvorfor kommunen ikke har mulighed for påvirkning af udgifterne.

Guldborgsund Kommune har hjemtaget vederlagsfri fysioterapi inden for primær lymfødem.

Målgruppen for vederlagsfri fysioterapi er defineret af Sundhedsstyrelsen jævnfør Sundhedslovens § 140 og § 140 a. Målgruppen er primært borgere med svært fysisk handicap og borgere uden svært fysisk handicap med funktionsnedsættelse, som følge af progressiv sygdom.

Vederlagsfri fysioterapi (1.000 kr.)

Efterspørgslen til vederlagsfri fysioterapi har været stigende de seneste år. Det forsøges fortsat gennem dialog med de forskellige parter at sænke udgiftsniveauet for eksempel gennem større brug af holdtræning med mere. Tendensen med stigende udgifter forventes at fortsætte i 2024 og de efterfølgende år.

Budgettet for 2025 udgør 15,466 mio. kr.

Center for hjerneskaderehabilitering (CHR)

Center for Hjerneskaderehabilitering (CHR) tilbyder genoptræning, undervisning og rehabilitering til borgere med følgevirkninger efter en erhvervet hjerneskade. Tilbuddet henvender sig til borgere over 18 år og kan tilpasses individuelt som enten et døgnrehabiliteringstilbud på CHR's sengeafsnit, som har 7 døgnpladser, eller som et ambulante tilbud. Tilbuddet kan indeholde en bred vifte af indsatser og tilrettelægges efter den enkelte borgers behov.

Udover indsatser til borgere med erhvervet hjerneskade tilbyder CHR også indsatser til borgere med hørenedsættelser, stemmelidelser, introduktion og afprøvning/afklaring af kommunikationshjælpemidler med videre. Der henvises til CHR jævnfør Sundhedsloven § 140, Servicelovens §§ 84, 85 og 104 samt Lov om Specialundervisning for voksne § 1.

CHR har en samarbejdsaftale med regionen omkring høre-klinikopgaver, som på nuværende tidspunkt er opsagt pr. 31. marts 2025. CHR har fortsat en samarbejdsaftale med Lolland Kommune omkring Informations- og kommunikationsteknologi (IKT), Logopædi- og hørekonsulentopgaver.

CHR og Genoptræning deler i dag bofællesskab med den fordel at lette tilgangen til et tættere tværfagligt samarbejde, fleksibilitet i opgaveløsning og sammenhængende forløb for borgerne.

Budgettet for 2025 udgør 17,856 mio. kr.

POLITIKOMRÅDE: FOLKESUNDHED

Områdets overordnede økonomi

(1.000 kr.)	Regnskab 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget-overslag 2026	Budget-overslag 2027	Budget-overslag 2028
Udgifter	320.231	326.742	337.935	337.930	337.930	337.930
Indtægter	-1.904					
Nettodriftsbevilling	318.327	326.742	337.935	337.930	337.930	337.930
Heraf lønsum	4.544	3.600	3.737	3.739	3.739	3.739

Budgetaftale 2025-2028

Der henvises til Budgetaftale 2025-2028 forrest i materialet.

Udgiftsdrivere

Følgende områder er mest afgørende for sundhedsområdets ressourceforbrug og betragtes derved som folkesundhedsområdets udgiftsdrivere:

- Aktivitetsbestemt medfinansiering
- Ambulant specialiseret genoptræning
- Andre sundhedsudgifter
- Forebyggende indsatser

Aktivitetsbestemt medfinansiering

Området omhandler aktivitetsbestemt kommunal medfinansiering i forhold til Guldborgsund Kommunes borgeres brug af sundhedsvæsenet inden for følgende områder:

- Somatiske indlæggelser
- Somatiske ambulante kontakter
- Somatisk genoptræning under indlæggelse
- Psykiatriske indlæggelser
- Ambulante psykiatriske kontakter
- Sygesikring

Der er flere faktorer, som har indflydelse på forbruget. Det er de praktiserende læger, vagtlæger og sygehuslæger, der visiterer til tilbuddene inden for sundhedsvæsenet. Kommunen har dog et særligt ansvar for at forebygge uhensigtsmæssig brug af sundhedsvæsenet ved at udbygge det nære sundhedsvæsen i kommunen med forskellige tilbud, der kan forebygge uhensigtsmæssige indlæggelser og genindlæggelser.

En vellykket indsats på nogle specifikke områder vil ikke nødvendigvis give udslag i et lavere forbrug, da andre mindre påvirkelige områder kan trække forbruget i modsat retning.

På grund af implementering af nye IT-systemer i sygehusvæsenet (Landspatientregistret) er afregningen af aktivitetsbestemt medfinansiering sat i bero og erstattet af en aconto afregning. I maj 2024 meldte Regeringen og KL i aftalen om kommunernes økonomi for 2025 ud, at ordningen med aconto-opkrævninger fastfryses uændret i 2025 svarende til afregningsniveauet i 2024. Den reelle udvikling i forbruget på området kendes således ikke siden 2019.

Budgettet for 2025 udgør 321,967 mio. kr.

Ambulant specialiseret genoptræning

Området omfatter ambulat genoptræning, der foregår på sygehuset, hvor afregningen sker til regionen. Kommunal genoptræning i henhold til Sundhedslovens § 140 foregår i Guldborgsund Genoptræning efter henvisning fra sygehuslæge på baggrund af en genoptræningsplan. Genoptræning på sygehuset er ligeledes visiteret gennem borgerens genoptræningsplan.

Budgettet for 2025 udgør 593.000 kr.

Andre sundhedsudgifter

Området omfatter udgifter til:

- Hospice
- Plejetakst til færdigbehandlede patienter
- Patientklagenævn

Siden åbningen af Svanevig Hospice i Bandholm har udgifterne til hospice været støt stigende. Udviklingen mellem årene kan variere, da et forløb først afregnes, når det er afsluttet. Der kan således være forskydninger mellem årene. Fra 2017 begyndte regionerne at afregne nogle forløb på sygehusene som Hospice-forløb, hvilket har medført en yderligere stigning i udgifterne.

Indlæggelse på Hospice foregår via henvisning fra læge/sygehus og finansieres af både Region Sjælland og Guldborgsund Kommune, hvor kommunens udgift er samme takst som til færdigbehandlede patienter.

Budgettet for 2025 udgør 6,192 mio. kr., herunder er der afsat 5,145 mio. kr. til afregning af udgifter til Hospice, 1,035 mio. kr. til afregning af plejetakst til færdigbehandlede patienter samt 12.000 kr. til at dække udgifter til patientklagenævn.

Budgetregulering sundhed

Der er under budgetreguleringer reserveret 1,774 mio. kr. til at imødekomme eventuelle budgetudfordringer i 2025 på sundhedsområdet, når der igen bliver afregnet efter aktivitet på alle ydelsesområder omfattet af aktivitetsbestemt medfinansiering.

Forebyggende indsatser for ældre og aktiviteter samt støtte til frivilligt socialt arbejde

Området omfatter forebyggende indsatser målrettet ældre, herunder forebyggende hjemmebesøg, aktiviteter understøttet af frivilligkoordinering samt fordeling af puljemidler til frivillige sociale foreninger og generelle tilbud med aktiverende og forebyggende sigte efter Service-lovens § 18 og § 79.

Budgettet for 2025 udgør 7,409 mio. kr.

POLITIKOMRÅDE: ÆOU-ADMINISTRATION

Områdets overordnede økonomi

(1.000 kr.)	Regnskab 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget-overslag 2026	Budget-overslag 2027	Budget-overslag 2028
Udgifter	24.146	25.799	26.728	26.750	26.753	26.753
Indtægter	-21					
Nettodriftsbevilling	24.124	25.799	26.728	26.750	26.753	26.753
Heraf lønsum						
	21.978	24.362	25.268	25.286	25.288	25.288

Budgetaftale 2025-2028

Der henvises til Budgetaftale 2025-2028 forrest i materialet.

Udgiftsdrivere

Følgende udgifter er mest betydende for ressourceforbruget på politikområdet:

- Lønninger samt afledte driftsudgifter til administrativt personale
- Lønninger samt afledte driftsudgifter til Myndigheden - Team ældre og Team hjælpemidler
- Udgifter til eksternt tilsyn i hjemmeplejen, på plejecentrene og på Center for Hjerneskaderehabilitering (CHR)

Beskrivelse af politikområdet

Administrationsområdet omfatter budget til lønninger og afledte driftsudgifter til det administrative personale. Administrationsdelen er fordelt ud på de relevante ledelsesområder:

- Centerledelse
- Myndighed
- Folkesundhed, Uddannelse & Udvikling

Fordelingen er sket for at sikre en klar og gennemskuelig opfølgning af budget og forbrug for hver enkelt leder på området.

BØRN OG SKOLEUDVALG

POLITIKOMRÅDE: BØRN OG LÆRING

Områdets overordnede økonomi

(1.000 kr.)	Regnskab 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget-overslag 2026	Budget-overslag 2027	Budget-overslag 2028
Udgifter	936.141	937.006	985.009	980.459	973.595	966.922
Indtægter	-180.744	-142.028	-143.252	-143.251	-143.251	-143.251
Nettodriftsbevilling	755.397	794.978	841.757	837.208	830.344	823.671
Heraf lønsom	644.767	624.316	631.575	636.488	636.425	636.426

Budgetaftale 2025-2028

Der henvises til Budgetaftale 2025-2028 forrest i materialet.

På politikområdet udmøntes følgende:

Budgetforbedringer 2025-2028

Forslag	(1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028
BSU – 001	Styrket kvalitet og attraktionsværdi i folkeskolen	-3.168	-3.168	-3.168	-3.168
BSU – 002	Færre børn i dagtilbud/flere dyrere tilbud	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000
BSU – 003	Reduktion i antal pædagoger i dagplejen	-422	-422	-422	-422
I alt		-6.590	-6.590	-6.590	-6.590

Driftsændringer i forhold til administrativt oplæg

	(1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028
	Bevilling til skoler med særlige udfordringer	3.000	3.000	3.000	3.000
	Investering i dagtilbud – Flere hænder	2.000	2.000	2.000	2.000
	Prioritering af skoleområdet	20.000	20.000	20.000	20.000
I alt		25.000	25.000	25.000	25.000

Status på tidligere demografi- og besparelseskra

Dagtilbuds- og Undervisningsområdet bliver hvert år reguleret i henhold til principperne for de nye demografimodeller, som blev godkendt i Økonomiudvalget den 5. marts 2019 (sag nr. 46).

Demografikrav (2025-prisniveau)

(1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028
Demografiregulering – dagpasning	-1.038	-3.686	-6.428	-9.675
Demografiregulering – undervisning	2.467	-1.569	-2.215	-5.615
Nyt demografikrav	1.429	-5.255	-8.643	-15.290

På dagtilbudsområdet indarbejdes demografireguleringen i antallet af forventede antal børn i dagtilbud. Tendensen viser et faldende børnetal. Demografireguleringer har tendens til at slå igennem med forsinkelse, når de faktiske tal er kendt. I ovenstående beløb er der således taget hensyn til tidligere års store opjustering af børnetallet. Da børnetallet nu falder, bortfalder den store opjustering fra tidligere år.

For undervisningsområdet passer demografireguleringen med tendensen til fald i antal elever. Demografireguleringen indarbejdes årligt i driftsbudgettet i forbindelse med budgetlægning af nyt skoleår.

Det bemærkes, at demografireguleringen på undervisningsområdet kan få betydning for området, idet de nuværende prognoser peger på, at antallet af klasser ikke falder i samme takt som antallet af elever. En dalende klassekvotient udfordrer dermed den samlede økonomi på undervisningsområdet, da den nuværende ressourcetildelingsmodel i overvejende grad er baseret på klassetildeling frem for elevtildeling.

Udgiftsdrivere

Følgende områder har størst betydning for Børn & Lærings ressourceforbrug:

- Kommunal dagpleje
- Kommunale daginstitutioner
- Private daginstitutioner
- Privat pasning (private børnepassere og tilskud til pasning af egne børn)
- Kommunens folkeskoler og SFO
- Private skoler og SFO samt på frie grundskoler
- Søskende- og fripladstilskud til forældre med børn i SFO og dagtilbud
- GULD10 (10. klasse på CELF/SOSU)
- Efterskoler og frie fagskoler
- Børn og unge med behov for specialpædagogisk bistand, herunder særlige pladser og støtte i dagtilbud, specialundervisning og støtte på kommunens skoler, specialskoler i andre kommuner og i regionalt regi samt private specialundervisningstilbud
- Særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU)
- Forberedende grunduddannelse (FGU)
- Mellemkommunale afregninger vedrørende plejebørn samt frit valg (i andre kommuner)
- Befordring herunder skolebuskørsel samt kørsel til specialundervisningstilbud

Beskrivelse af området

Centrets afdeling på rådhuset

Center for Børn & Læring har et fælles sekretariat på rådhuset, der løser opgaver i dagtilbud og skoler. Afdelingen på rådhuset har det overordnede ansvar for koordinering og samarbejde med en række kommunale, private og regionale samarbejdspartnere, herunder tilvejebringelse af muligheden for sammenhængende læringsforløb mellem dagtilbud og skole og mellem skole og ungdomsuddannelse. Endvidere har centeret ansvaret for den samlede ledelse og udvikling af området samt en række driftsopgaver: Ledelsesudvikling, tilsyn, indikatorer for kvalitetsudvikling, samarbejder med ministerier for området, implementering af ny lovgivning, analyser, studerende fra pædagoguddannelsen og assistentelever fra SOSU-skolen, fælles kompetenceudvikling, politisk sagsfremstilling samt visitation inden for det specialpædagogiske felt. Fagcentret understøtter de decentrale enheder med rådgivning og vejledning samt procesfacilitering, hvor det er muligt. Der ydes støtte og bistand til forældre og fagpersoner i forhold til det specialpædagogiske område. Dette er ikke udtømmende og beskriver hovedtrækkene i opgaveporteføljen for afdelingen.

Ultimo 2023 overtog Center for Børn & Læring den direkte understøttende opgave i de kommunale dagtilbud fra Center for Trivsel og Social Indsats. Formålet er at understøtte opfølgningen på de pædagogiske tilsyn. Der er budget til 5 praksispædagoger, der ledelsesmæssigt er forankret i forvaltningen på rådhuset, men som hovedsageligt arbejder direkte i den pædagogiske praksis i dagtilbud.

Myndighedsopgaven består i at sikre, at alle børn og unge har et relevant undervisnings- og dagtilbud. Ligeledes varetager centeret administrative myndighedsopgaver som f.eks. klage- og ankesager, håndtering af datasikkerhedsbrud og indgåelse af databehandlaftaler, fælles indkøb af IT-udstyr, supervision i forhold til AULA og lignende.

I samarbejde med ledergruppen varetages udviklingen af de overordnede mål og strategier, evalueringdesign, datagrundlag til ressourcefordelingsmodeller, evaluering samt kvalitets-sikring og praksisrealisering af de politiske og faglige udviklingsprocesser. Fokus er børnenes/de unges udbytte af alle indsatserne.

Ligeledes varetager centeret projektlederopgaven i større udviklingstiltag og indsatser finansieret af fonde og puljer.

For yderligere uddybning af budget og antal medarbejdere henvises til budgetredegørelsen for konto 6, der udgør en selvstændig redegørelse under politikområdet BSU Administration.

Områdets overordnede økonomi

Økonomi - puljer

(1.000 kr.)	Regnskab 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget-overslag 2026	Budget-overslag 2027	Budget-overslag 2028
Udgifter	0	936	1.268	3.458	3.458	3.458
Indtægter	0	0	0	0	0	0
Nettodriftsbevilling	0	936	1.268	3.458	3.458	3.548
Heraf lønsom	0	0	0	0	0	0

Budgettet vedrører afledt drift på nye anlægsprojekter. Budgettet vil senere blive overført til Teknik og Miljø – drift

Dagtilbud

(1.000 kr.)	Regnskab 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget-overslag 2026	Budget-overslag 2027	Budget-overslag 2028
Udgifter	278.709	280.596	288.032	287.744	287.269	284.022
Indtægter	-100.863	-79.933	-77.814	-77.814	-77.814	-77.814
Nettodriftsbevilling	177.846	200.663	210.218	209.930	209.455	206.208
Heraf lønsom	198.048	194.382	196.180	199.021	199.021	199.021

Budgetområdet "Dagtilbud" består af kommunale dagtilbud, private dagtilbud og private pasningsordninger, der tilsammen rummer ca. 2.400 børn. Området drives efter Dagtilbudslovens formålsparagraf og arbejdet med den pædagogiske læreplan. Guldborgsund Kommunes Børnepolitik samt de politiske udvalgsstrategier danner tilsammen grundlaget for den faglige udvikling og kvalitet i børnenes hverdag i dagtilbuddene, så alle børn trives, udvikler sig, lærer og dannes.

Dagtilbuds budget indeholder følgende væsentligste hovedområder:

- De kommunale dagtilbuds drift: Daginstitutioner og dagpleje
- Pædagogiske tilbud til børn med særlige udviklingsbehov eller varig nedsat funktionsevne (minigrupper, Solsikken og handicapstøtte)
- Fripladstilskud: Økonomiske, socialpædagogiske og behandlingsmæssige fripladstilskud samt søskendetilskud
- Tilskud: til pasning af egne børn, privat pasning og pasning over kommunegrænsen

- Driftstilskud til private institutioner
- Aktiviteter fælles for hele dagtilbudsområdet: Politisk vedtaget indsatsområder, kvalitetsudvikling, kurser/uddannelse, sprogarbejde samt motorikindsats.
- Uddannelse: Pædagogstuderende i lønnet og ulønnet praktik og Pædagogisk Assistent-elever

Dagtilbud rummer følgende tilbud (2022-2023 er faktiske antal, og 2024-2025 er budgetterede antal)

Antal børn	2022	2023	2024	2025
Aldersintegreret dagtilbud VG/BH - fuldtidspladser	507/1.254	530/1.209	583/1.152	583/1152
Aldersintegreret dagtilbud VG/BH - deltidspadser	8/23	14/27	8/33	8/33
Antal pladser i specialtilbud/minigruppe	33/16	36/18	26/20	40/20
Dagpleje (dagplejere/antal børn)	63/201	61/193	87/297	62/210
Private dagtilbud (7 private institutioner) VG/BH	78/227	69/241	81/223	81/223
Private tilbud i andre kommuner VG/BH	0/3	2/5	0/3	0/3
Tilskud til privat pasning*	72	69	82	70
Tilskud til pasning af egne børn	42	40	47	40

VG = Vuggestuebørn / BH = Børnehavebørn

*) Tilskud til privat pasning (= forældrene aftaler/ansætter selv dagpasning)

Antal ansatte (budget 2025) (PE = personaleenheder):

- Dagtilbud består af – 1 leder af dagtilbudsområdet (0,5 PE), 1 pædagogisk konsulent (0,5 PE), 1 konsulent for tidlig indsats (GUSA) (1 PE), 2 fagkonsulenter (2 PE) og 5 praksispædagoger (5 PE), i alt 9 årsværk (PE).
- Dagplejen – 1 leder, 1 souschef, 3,924 PE tilsynsførende pædagoger, 0,95 PE administrativ medarbejder og 62 dagplejere.
- Dagtilbuddene består af – 1 leder og 1 souschef i hver daginstitution, i alt 17 ledere, 17 souschefer. Tildeling til souschef-funktionen er en del af det afsatte timetal, afhængig af antal børn. I landsbyordningerne er der 1 pædagogisk leder for hver landsbyordning, hvor 80% af udgiften belaster dagtilbuddene, mens 20% belaster SFO og en afdelingsleder for hver enhed (ikke i Ønskeøen), i alt 3,2 pædagogiske ledere, 6 afdelingsledere. Derudover er der 300,47 PE pædagoger/pædagogmedhjælpere og 17,53 PE køkkenmedarbejdere.
- Solsikken består af 0,81 PE leder, 0,81 PE administrativ medarbejder, 2,43 PE fysioterapeut/ergoterapeut, 27,75 PE pædagoger/pædagogmedhjælpere og 0,65 PE køkkenmedarbejder.
- Statens midler til indfasning af minimumsnormeringer er nu en del af bloktilskuddet, og loven er fuldt indfaset.
- Fra 2023-2025 er Guldborgsund Kommune tildelt midler til sociale normeringer. Det endelige beløb for 2025 fastlægges først omkring årsskiftet 2024/2025 og er afhængig af Finansloven, men udgør ca. 10,200 mio. kr.

Landsbyordninger

(1.000 kr.)	Regnskab 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget-overslag 2026	Budget-overslag 2027	Budget-overslag 2028
Udgifter	116.013	112.577	113.061	113.060	113.060	113.061
Indtægter	-2.480	0	0	0	0	0
Nettodriftsbevilling	113.533	112.577	113.061	116.060	113.060	113.061
Heraf lønsum	130.178	115.472	116.486	116.486	116.486	116.487

Der er etableret 4 landsbyordninger, der i alt inkluderer 7 dagtilbud og 4 folkeskoler. I opgørelserne ved dagtilbud og skoler er børne-/elevtal delt i de respektive områder. Det vil sige, at børn i dagtilbud, som er en del af landsbyordningerne, tæller med i ovenstående afsnit vedrørende dagtilbud og elever i skole og SFO'er, som ligeledes er en del af landsbyordningerne, tæller med i nedenstående afsnit vedrørende undervisning.

Undervisning

(1.000 kr.)	Regnskab 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget-overslag 2026	Budget-overslag 2027	Budget-overslag 2028
Udgifter	541.419	542.897	582.648	576.197	569.808	566.381
Indtægter	-77.402	-62.095	-65.438	-65.437	-65.437	-65.437
Nettodriftsbevilling	464.017	480.802	517.210	116.060	504.371	500.944
Heraf lønsom	316.540	314.462	318.909	320.981	320.918	320.918

Budgetområdet "Undervisning" består af Folkeskolen med tilhørende SFO, Ungdomsskolen, Ungdommens Uddannelsesvejledning samt den kommunale ungdomsuddannelse, hvilket uddybes i nedenstående. Overordnet drives området efter Folkeskolelovens formålsparagraffer, Guldborgsund Kommunes børnepolitik samt de politiske udvalgsstrategier samt lovgivning og retningslinjer for Ungdommens Uddannelsesvejledning Guldborgsund (UU) og Ungdomsskolen.

Følgende udgør de væsentligste hovedområder:

Folkeskolen

Området Folkeskolen omfatter undervisning i 0. – 9. klassestrin. 10. klasse varetages af erhvervsskolerne CELF og SOSU i Nykøbing F.

Den specialpædagogiske bistand er en del af folkeskolens samlede tilbud.

Guldborgsund Kommune har 13 skoler, heraf 4 folkeskoler i forbindelse med landsbyordninger. Antal elever og klasser, som der er tildelt budget til, fremgår af nedenstående tabel:

	2022	2023	2024	2025
Skoleår	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025
Antal elever	4.569	4.502	4.413	4.178
Antal klasser	211	212	209	203

Optælling er opgjort pr. 5 marts til brug for tildeling af ressourcer til det kommende skoleår.

Hver skole har en skolebestyrelse, der har delegeret en række opgaver, som fremgår af Styrelsesvedtægten. Skolen ledes af et ledelsesteam bestående af en skoleleder, viceskoleleder, en SFO-leder og eventuelle afdelingsledere – dog ikke ved landsbyordninger, hvor ledelsesteamet består af en skoleleder, viceskoleleder, en pædagogisk leder samt eventuelle afdelingsledere.

Antal ansatte (budgettildeling 2025):

Folkeskolerne har for skoleåret 2024/2025 fået tildelt budget til:

- Ledelses- og administrationsteam – på hver skole, der består af 1 PE Skoleledere, 0,3 PE Viceskoleledere og 0,86 PE Sekretær samt en pulje til variabel ledelse på 7,790 mio. kr., som fordeles til skolerne efter den økonomiske volumen.
- 241,25 PE lærere ekskl. vikar, vejledere og tillidsrepræsentanter og arbejdsmiljørepræsentanter (TR og AMR)
- 22,94 PE pædagoger ekskl. vikar, TR og AMR.
- Som følge af beslutningen om flere ansatte i skolerne (læringsmakkere/feedback), er der fra 2020 afsat budget til yderligere 9,53 lærere og 0,91 pædagoger svarende til 6,297 mio. kr.

- Der er oprettet Pædagogiske læringscentre (PLC) på skolerne, hvor der tildeles vejledertimer efter antal af elever på skolerne. Der er en grundtildeling på 590 timer og et tillæg på 325 timer til skoler med mere end 400 elever. I skoleåret 2024/25 er der i alt tildelt 8.970 timer til vejledere i PLC på skolerne, svarende til 3,284 mio. kr. (5,32 PE).
- Der er desuden tildelt midler til flere lærer i folkeskolen (tidl. tilskud fra staten til et generelt løft af folkeskolen, beløbet er nu indlagt i bloktilskuddet til kommunen). Der er i 2025 tildelt 9,255 mio. kr. svarende til 15,00 PE.

SFO

Alle folkeskoler har en SFO med mulighed for at optage børn for alle klassetrin. Alle SFO tilbyder "Morgen-SFO" og desuden gives mulighed for, at den enkelte skole/skolebestyrelse kan vælge at oprette en SFO-Klub til de ældste årgange. Herudover kan kommende børnehaveklassebørn indskrives i Forårs-SFO fra 1. april.

Antal børn, der er tildelt budget til i de enkelte SFO-tilbud, fremgår af nedenstående tabel:

	2022	2023	2024	2025
Skoleår	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025
Antal børn i SFO (helårs)	1.887	2.043	2.019	1.952
Antal børn i Morgen-SFO	41	51	52	47
Antal børn i Forårs-SFO (april til juli)	460	461	414	412

Antal ansatte (budgettildeling 2025):

SFO'erne har for skoleåret 2024/2025 fået tildelt budget til:

- 7,30 PE SFO ledere (pædagogiske ledere i Landsbyordninger er indregnet med 0,20 PE pr. landsbyordning. De resterende 0,80 PE pr. landsbyordning budgetteres i dagtilbuddene).
- 104,54 PE pædagoger ekskl. vikarer.
- Som følge af beslutningen om flere ansatte i SFO'erne er der tildelt budget til yderligere 4,13 ansatte svarende til 1,925 mio. kr.

Ungdomsskolen

Ungdomsskolen drives i henhold til ungdomsskoleloven. Ungdomsskolens virksomhed arbejder primært inden for følgende områder: Almen undervisning (fritidsundervisning og valgfag), Heltidsundervisning, Ture og Rejser, Knallertundervisning, Events, Skolepakker samt Klubvirksomhed. Ungdomsskolen understøtter desuden folkeskolereformen med valgfagshold for 9. klasserne, oplevelser i naturen, bevægelsesaktiviteter og internationale udvekslinger med særligt fokus på venskabsklubben i Rostock. I den forbindelse er Ungdomsskolen blevet akkrediteret til Erasmus+ i årene 2024-2027. Derudover er der siden 2020 iværksat tiltag til varetagelse af undervisning af elever med højt fravær fra folkeskolerne. Og i 2024 er der blevet arbejdet på at lægge Juniormesterlære som en samlet aktivitet ind under Ungdomsskolen. Juniormesterlære er en del af en ny politisk aftale indgået i januar 2024, og den skal træde i kraft pr. 1. august 2025 således, at alle skoler har mulighed for at tilbyde denne ordning.

Ungdomsskolen har fra starten af 2024 implementeret den nye lavere budgetramme med fokus på et fortsat højt service- og aktivitetsniveau til glæde for kommunens unge, og der arbejdes fortsat på at imødegå eventuelle nye budgetforbedringer.

UU Guldborgsund

Ungdommens uddannelsesvejledning (UU) gennemfører vejledningsaktiviteter på alle grundskoler fra 6. til 10. klasse. Vejledningsaktiviteterne er mangfoldige og favner både fællesskabsaktiviteter og mere individuel prægede indsatser. Obligatorisk erhvervspraktik, virksomhedsbesøg og andre former for brobygningsaktiviteter er vigtige parameter i vejledningen. Vejledningsaktiviteterne er struktureret, hvilket for eksempel betyder, at alle elever på 8. årgang kommer i erhvervspraktik.

UU indgår som aktiv part i KUI (den koordinerede ungeindsats), hvor vejlederne har opgaven som KUI-kontaktperson for de elever/unge, der har brug for det. UU har et tæt og struktureret samarbejde med alle ungdomsuddannelser samt GULD10 og FGU. UU samarbejder med sagsbehandlere, PPC og arbejdsmarkedskonsulenter. UU er en aktiv part i den koordinerede ungeindsats, hvor FGU (Forberedende Grunduddannelse) spiller en afgørende rolle, ligesom STU indgår (Særlig Tilrettelagt Ungdomsuddannelse). UU udarbejder målgruppevurdering, forløbsplan og forestår den opfølgende vejledning til henholdsvis FGU og STU.

UU deler ledelsesopgaven med Unge og Uddannelse i forbindelse med KUI, hvor UU faciliterer et systematisk samarbejde med FGU. Indsatsen går på tværs af Center for Børn & Læring samt Jobcenter, og UU afrapporterer løbende til de to politiske udvalg Børn og Skoleudvalget og Beskæftigelsesudvalget.

UU Guldborgsund arbejder sammen med helhedsplanen Mit liv - Mit sted - Min fremtid, og UU gennemfører blandt andet en event med fokus på håndholdt vejledning mod uddannelse og beskæftigelse. Hertil kommer at UU sikrer, at en gruppe unge og voksne fra området guides og hjælpes til at deltage i de aktiviteter CELF udbyder.

UU Guldborgsund har etableret en indsats for unge med personlige problematikker, der gennem coaching og mentaltræning sammen med den unge skaber en fremtidig forandring. Indsatsen tilbydes bredt til unge i Guldborgsund med særlig fokus på de 15-17 årige.

UU er en aktiv part i ungegarantien og praktik, både i grundskolen og i forlængelse af grundskolen og er en vigtig mulighed for de unge, hvorfor samarbejde med de faglige organisationer er højt prioriteret.

Fra august 2024 skal der udvikles og implementeres en ny samarbejds- og vejledningspraksis med det formål at sikre, at alle elever i grundskolen får den skole- og vejledningsindsats, der er nødvendig. Uddannelsesparathedsvurderingen er afskaffet, og den nye samarbejds- og vejledningspraksis skal stå i stedet for.

Den væsentlig lavere budgetramme qua besparelsen på vejledningsområdet betyder, at der skal tænkes kreativt for fortsat at leve op til lovgivningen på vejledningsområdet.

SSP Guldborgsund

SSP Guldborgsund er en del af den samlede koordinerede ungeindsats og forankret under UU Guldborgsund (KUI). SSP arbejder fortrinsvis forebyggende, og de er i tæt dialog med alle grundskolerne. Dels gennem de systematiske indsatser, der er placeret på henholdsvis 6., 7. og 8. årgang, og dels gennem de strukturerede skolebesøg, der finder sted to gange om året. SSP arbejder ligeledes med netværksdannelse, og konsulenterne faciliterer 5 netværk med fokus på tendenser, forebyggelse og samarbejde. SSP har samtidig et forpligtende samarbejde med politiet, hvor de koordinerer indsatser med forebyggelse og mindst indgribende foranstaltninger for øje.

SSP oplever en særlig udfordring i og omkring banegården. Ligesom de oplever, at de unge bliver yngre og yngre - SSP har indsatser for forældregrupper til for eksempel piger helt ned til 12 år.

I skoleåret 2024/25 vil der særligt være øje for at udvikle og optimere den forebyggende undervisning, der finder sted på skolerne. I 2024/25 vil SSP afprøve forskellige prøvehandlinger dels i forbindelse med forældremøder i udskoling og dels med forældremøder i indskoling med det formål at give forældre redskaber til at håndtere samfundets øgede fokus på digitalisering.

SSP er optaget af muligheden for fritidsjob som en kriminalitetsforebyggende indsats, og denne opmærksomhed ligger i tråd med den nye bandepakke, hvor kommunerne får nye forpligtigelser.

Særligt Tilrettelagt Ungdomsuddannelse (STU) og Forberedende Grunduddannelse (FGU)

STU og FGU retter sig mod grupper af unge, der har vanskeligt ved at gennemføre ordinære ungdomsuddannelser. Der pågår et tæt samarbejde mellem ungeenheden, social- og handicapområdet og Center for Børn & Læring om de unge og deres uddannelsestilbud. FGU organiseres i tæt samarbejde med Center for Arbejdsmarked og serviceres blandt andet af UU. Der er således et tæt samarbejde mellem de to centre i forhold til overgange og samarbejde vedrørende FGU og STU.

Skolebuskørsel

Kørsel af elever til og fra skole sker efter bekendtgørelse om befordring af elever med udvidet adgang for øvrige borgere. Der gælder særlige regler for elever, der er visiteret til et specialpædagogisk tilbud. De nuværende kontrakter for skolebuskørsel udløber i sommeren 2025, men indeholder muligheden for forlængelse. Der arbejdes på et nyt udbudsmateriale, der gerne i endnu højere grad end i dag, skal kunne tilgodese mulighederne for fleksibilitet der, hvor det er muligt.

Specialundervisning

Under det fælles folkeskolekolevæsen drives følgende specialtilbud: centerklasserækken (elever med varige multiple funktionsnedsættelser) ved SUNDskolen og autismetilbuddet ved Nørre Vedby Skole & Børnehus, Udviklingscentre (undervisning og behandling) på Sophie-skolen, Østerbro skolen, Ellekildeskolen og Saksø skole, Eskilstrup Børne- og Skolefællesskab (inkl. Polaris som er et Skole og Dagbehandlingstilbud) samt Møllehuset på Møllebakkeskolen.

Centerklasserækken, Polaris og Møllehuset (på Møllebakkeskolen) er finansieret af central pulje. De øvrige tilbud er oprettet med eget budget og drives af den stedlige skole efter fælles visitation og med betaling fra den visiterende skole. Tilgangen og dermed udgifterne til området har været stigende både nationalt og kommunalt i de senere år. Dette gælder både for de tilbud, der finansieres centralt og dem, skolerne finansierer via midler til inklusion.

Skolebibliotek, Pædagogisk Ressourcecenter (PRC)

PRC er oprettet som et fælles skolebibliotek for alle folkeskolerne. Gennem PRC formidles nye materialer, viden og informationer på det pædagogiske område. PRC er henlagt under Nørre Alslev Skole.

Kommunale bidrag til staten

I undervisningsrådets budget indgår kommunale bidrag til Staten for elever i frie grundskoler og private gymnasiers grundskoleafdelinger, samt for elever i skolefritidsordninger, tilknyttet forannævnte skoler. Desuden indgår kommunale bidrag til staten for elever på efterskoler, frie fagskoler og ungdomshøjskoler samt forberedende grunduddannelser (FGU). Udviklingen i elevtallet og det kommunale bidrag fremgår af tabellerne.

Bidraget betales for elever med bopæl i Guldborgsund Kommune pr. 5. september i kalenderåret før budgetåret.

For FGU gælder særlig beregning, se tekst under tabellen.

Privatskoler

Private skoler	2022	2023	2024	2025
Antal elever i alt	1.037	1.037	1.136	1.136
Andel af elever*	18,5 %	19,4 %	20,3 %	21,5 %
Sats pr. år pr. elev i kr.	38.327	42.383	45.949	48.718
Netto i alt (1.000 kr.)	39.745	45.943	51.509	55.344
SFO ved private skoler	2022	2023	2024	2025
Antal elever i alt	381	403	405	405
Andel af elever*	13,5 %	16,5 %	16,9 %	17,1 %
Sats pr. år pr. elev i kr.	7.626	8.340	8.707	8.967
Netto i alt (1.000 kr.)	2.905	3.361	3.596	3.632

2022-2024 er faktiske antal og 2025 er budgetterede antal elever

*) Andel i forhold til elever på normalundervisningsområdet (ekskl. Efterskoler, frie fagskoler, ungdomshøjskoler samt frit valg elever i andre kommuner)

Efterskoler

Antal elever	2022	2023	2024	2025
Efterskoler	221	240	196	196
Frie Fagskoler	5	3	4	4
Bidrag pr. elev, nettobeløb	2022	2023	2024	2025
Efterskoler	36.448	39.862	41.275	42.864
Frie Fagskoler	35.905	39.269	40.661	42.227
Netto i alt (1.000 kr.)	8.234	9.684	8.253	8.570

2022-2024 er faktiske antal og 2025 er budgetterede antal elever

Forberedende Grunduddannelse (FGU)

FGU	2022	2023	2024	2025
Antal årselever	219.000	114.840	114.134	14.000
Driftstilskud pr. årselev	71.430	77.610	80.300	84.010
I alt drift (1.000 kr.)	15.643	8.913	9.165	9.577

2022-2024 er faktiske antal og 2025 er budgetterede antal elever

For FGU afregnes der for den samlede aktivitet i kalenderåret før budgetåret. Det vil sige, at der i 2025 afregnes for aktiviteten i 2024. FGU startede i august 2019.

Center for Børn & Læring afholder udgiften til driftstilskud til FGU-institutionen, og Center for Arbejdsmarked afholder udgiften til forsørgelse til eleverne på uddannelsen.

Udfordringer og tiltag

Den følgende redegørelse rummer de temaer og tiltag, der tilsammen beskriver Center for Børn & Lærings budgetmæssige fokus samt udfordringer for det kommende budgetår. De største udgiftsdrivere for området er lønudgifter til dagtilbud og skoler. De følgende temaer er derfor et udtryk for, hvilke prioriteringer i ressourceanvendelsen, der fører frem til indfrielse af kerneopgaven, samt hvilke udfordringer der ses, som der derfor skal tages højde for i organiseringen og planlægningen af indsatserne. Først og fremmest er det budgetaftalerne, der sætter rammen for de budgetmæssige prioriteringer og vil således udvikles i tæt samspil med de politiske beslutninger.

Nedenfor gennemgås nogle af de udfordringer og tiltag, der er på området. En af de største udfordringer i de kommende år bliver at udvikle kvaliteten i skoler, dagtilbud mv. med et dalede indtægtsgrundlag og med et stigende behov for at udvikle de inkluderende almene

fællesskaber. Desuden er det dalende elevtal og den dalende klassekvotient en stor udfordring for budgettet på skoleområdet.

Forhøjet sygefravær

I de senere år har skoler og dagtilbudsområdet oplevet en forhøjelse i sygefraværet blandt medarbejdere.

Udvalgte skoler og dagtilbud med højt sygefravær deltager derfor i et længerevarende forløb understøttet af HR med det formål at angribe problematikkerne strukturelt og gå i dybden med at forstå årsagerne til et vedvarende højt sygefravær. Erfaringerne fra forløbet viser indtil nu, at der er en bred vifte af årsager til et højt sygefravær, og at der dermed også er behov for målrettede indsatser af mange typer for at nedbringe fraværet decentralt.

Den styrkede fraværsindsats har bidraget til at sænke det samlede fravær med 0,5 %. Der arbejdes forsat videre med de iværksatte tiltag decentralt. Der er sket afrapportering til chefgruppen i sommeren 2024 med henblik på det videre forløb. Der er fokus på den brede indsats i forhold til at fastholde et højt fokus på og tiltag omkring hygiejne, da der særligt i vintermånederne har været meget høj grad af infektionssygdomme i udbrud.

Der ses et generelt fald i sygefraværet i skoler og dagtilbud, mens der ses en mindre stigning i landsbyordningerne. Historisk set ses der en generel stigning i fraværet hen over efterår og vinter, hvilket også forventes fremadrettet. Guldborgsund Kommune arbejder på flere fronter med at nedbringe sygefraværet, da det både for medarbejdere og børn/unge skaber dårlige betingelser, når mange er syge og væk fra dagtilbuddet eller skolen.

Forventet dalende elevtal og dalende klassekvotient

Som nævnt i afsnittet om demografiregulering peger de nuværende prognoser på, at tendensen fra de senere år med en dalende klassekvotient kan fortsætte. Da skoleområdet reguleres demografimæssigt efter antallet af elever, har det stor betydning for den samlede økonomi, at der findes løsninger, der sikrer, at en dalende klassekvotient ikke udhuler den samlede økonomi på området.

Øget kvalitet i dagtilbud

I disse år er der et stigende fokus på at udvikle dagtilbudsområdet. Med indførelse af lov om minimumsnormeringer i dagtilbud, som er indfaset fuldt ud fra 2024, vil kommunerne skulle leve op til et minimum på 1 voksen pr. 3 børn fra 0-2 år og 1 voksen pr. 6 børn i alderen 3-6 år. Midlerne er overgået fra at være puljemidler til at være en del af bloktilskuddet fra 2024. De foreløbige tal viser, at Guldborgsund Kommune forventes akkurat at kunne overholde krav om minimumsnormeringer, men udviklingen følges tæt.

Med loven følger også et krav om, at børn først flyttes fra vuggestuepersonalenormering til børnehavepersonalenormering i måneden efter, at barnet er fyldt 3 år. Dette betyder, at dagtilbud uden vuggestuer har færre børn end tidligere.

Med lovgivningen følger også skærpede krav til kvaliteten i dagtilbud og til, hvordan kvaliteten undersøges og evalueres. I 2023 udkom den første nationale kvalitetsundersøgelse på 0-2-årsområdet, der viste, at kvaliteten på dagtilbudsområdet forsat kan og bør udvikles uagtet, at kvaliteten i mange dagtilbud er god eller tilstrækkelig.

I 2022 vedtog Byrådet i Guldborgsund Kommune et nyt koncept for pædagogisk tilsyn på dagtilbudsområdet, der bygger på det pædagogiske grundlag i den styrkede pædagogiske læreplan. Prioriteringen af et styrket tilsyn forventes at understøtte udviklingen af kvaliteten i dagtilbuddene. Styrkelsen af tilsynet medfører, at administrationen benytter flere ressourcer på dagtilbudsområdet til at gennemføre og følge op på de pædagogiske tilsyn end tidligere, samt at det øgede kvalitetsfokus kræver en ledelsesmæssig prioritering på området. Siden 2022 er der gennemført pædagogiske tilsyn i alle kommunale såvel som private dagtilbud med afsæt i det vedtagne tilsynskoncept. I den forbindelse er der seks dagtilbud, som har udarbejdet opfølgingsplaner og nu er i et forløb med praksiskonsulenterne fra STUK, hvor der konkret arbejdes med at udvikle og styrke den pædagogiske kvalitet på den enkelte stue og dagtilbuddet som helhed.

Generelt på dagtilbudsområdet er der et stærkt fokus på at sikre den pædagogiske kvalitet gennem arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan, udvikling af evalueringskultur, de fælles pejlemærker for sprogindsatsen, opkvalificering af ressourcepersoner, Guldborgsund Kommunes børnesyn samt faglig ledelse. Der er iværksat en ny periode med anmeldte pædagogiske tilsyn.

Det kendetegner ligeledes dagtilbudsområdet, at der ses et øget behov for specialpædagogiske læringsmiljøer, som understøtter børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Der har i det seneste år blandt andet været behov for flere pladser i nogle af minigrupperne. I Center for Børn & Læring er man optaget af, hvordan man sikrer og styrker børnenes tilknytning til almenfællesskaberne.

Pulje til sociale normeringer i dagtilbud og SFO

I både dagtilbud og i SFO er der i en 3-årig periode fra 2023-2025 afsat puljer til sociale normeringer.

På dagtilbudsområdet skal puljen anvendes til mere pædagogisk personale i daginstitutioner med mange børn i udsatte positioner. I puljen er der afsat ca. 10,000 mio. kr. pr. år over 3 år, som skal dække udgifter til flere ansatte i 12 daginstitutioner.

På SFO-området skal puljen anvendes til mere personale til løft af fritidspædagogikken, og der er afsat ca. 6,900 mio. kr. pr. år over 3 år, som skal dække udgifter til flere ansatte på 4 skoler.

Ens for begge puljer er, at hvis puljerne ikke forlænges efter 2025, vil det betyde en reduktion af ansat personale på begge områder.

Kompetenceudvikling

Som led i folkeskoleskolereformen fra 2013 blev der afsat i alt 1,000 mia. kr. i perioden 2014-2020 til at styrke kompetenceudviklingen af det pædagogiske personale i folkeskolen. Midlerne er fordelt til kommunerne, der kan anvende det statslige tilskud til kompetenceudvikling af lærere og pædagoger frem til og med 2025.

I Guldborgsund Kommune benyttes midlerne til såvel kompetenceudvikling på tværs af skoler, i medarbejdergrupper og individuel kompetenceudvikling inden for de faglige områder, der er dækket af aftalen omkring midlerne. Udfordringen ved at benytte de øremærkede midler er at frigive den nødvendige tid samt finde kvalificerede vikarer til at dække de timer, der benyttes på uddannelse. Der skal således afsættes budgetmidler uden for den statslige pulje til denne vikardækning.

Det statslige tilskud anvendes blandt andet til at understøtte en række kompetencer for lærere og pædagoger i folkeskolen, for eksempel til uddannelse af vejledere, der har specialistkompetencer inden for eksempel vis læsning, matematik, bevægelse m.m.

Frem til puljens udløbsdato ultimo 2025 er puljemidlerne reserveret til udviklingen af kompetencer, der understøtter de inkluderende læringsfællesskaber i almenklasserne, herunder også udviklingen af specialpædagogiske kompetencer.

I forbindelse med skoleområdets nye struktur for skolernes Pædagogiske Lærings-Centre (PLC) har alle skoler udpeget en såkaldt *læringsmiljøvejleder* til skoleåret 2024-2025. Alle kommunens læringsmiljøvejledere skal i perioden september 2024-december 2025 deltage i den særligt tilrettelagte *Læringsmiljøvejlederuddannelse* sammen med en ledelsesrepræsentant fra skolen. Uddannelsens indhold og omfang svarer omtrent til to moduler på professionshøjskolernes pædagogiske diplomuddannelse. En målsætning med uddannelsen af læringsmiljøvejlederne er blandt andet, at de kan bidrage til den lokale kompetenceudvikling af lærere, pædagoger og pædagogmedhjælpere omkring den inkluderende tilgang på skolerne.

Fra 2023 til og med 2025 deltager næsten alle kommunens skoler i projekt "Praksisfaglighed" i Udskolingen' med Holbæk og Svendborg kommuner i samarbejde med Danmarks Evalueringsinstitut. Udskolingslærere fra skolerne deltager i kompetenceudvikling i forhold til praksisfaglighed og udvikler praksisfaglige forløb, der kan bruges på andre skoler i kommu-

nen og hele landet. Tiden til at deltage i projektet dækkes af skolerne, mens kompetenceudviklingen dækkes af projektmidler.

I de kommende år vil de øgede krav til kvaliteten i dagtilbud og til både rekruttering og fastholdelse betyde, at behovet for løbende kompetenceudvikling stiger for både ledere og medarbejdere. Folketinget har afsat kompetenceudviklingsmidler til dagtilbudsområdet som led i aftalen om minimumsnormeringer. Midlerne kan hovedsageligt bruges til formel uddannelse med 90 % og 10 % til andre kurser eller forløb. I 2024 har Center for Børn & Læring brugt den største del af midlerne på at uddanne de ressourcepersoner, som er faglige fyrtårne. I slutningen af 2024 og ind i 2025 forventes det, at der bliver planlagt et forløb omkring faglig ledelse for dagtilbudsledelserne.

På dagtilbudsområdet er der i de seneste år gennemført og planlagt uddannelse for de ressourcepersoner, som er sprogvejledere, med særligt fokus på børns tidlige sproglige udvikling samt Guldborgsund kommunes pejlemærker for sprogindsatsen.

Børn og unge med behov for specialpædagogisk bistand og øvrig støtte

På folkeskoleområdet oplever landets kommuner i disse år et stigende behov for specialpædagogisk bistand til børn og unge. Andelen af børn i segregerede tilbud er generelt stigende. I Kend din Kommune 2024 s. 28 kan man se, at kun 14 af landets 98 kommuner har en faldende segregeringsgrad. Også i Guldborgsund Kommune opleves en stigende efterspørgsel efter specialiserede skoletilbud, der i særlig grad understøtter børn med vidtgående specialpædagogiske behov.

Ud fra en økonomisk betragtning kræver området stadig flere ressourcer både i forhold til støtte til de børn og unge, der har særlige behov og i forhold til at styrke almenmiljøerne med såvel kompetenceudvikling som normering og fysiske rammer. Fællesskabsstrategien skal bidrage til at imødekomme det øgede behov for nye metoder og tilgange til læring.

Fællesskabsstrategien

Center for Børn & Læring har på baggrund af denne præmis gennemført flere analyser af området og hentet inspiration fra andre kommuner og kommunale partnerskaber. Det har resulteret i, at der nu er iværksat et flerårigt projektprogram kaldet *Fællesskabsstrategien* med det formål at:

- Styrke de lærende og inkluderende fællesskaber i skoleområdet.
- Sikre det rigtige læringsfællesskab til alle børn – og de rette kompetencer hos medarbejderne.
- Skabe fælles retning, kobling og netværk på tværs.
- Styrke tydelig kommunikation om programmets vision over for alle interessenter.

Programoverblikket for Fællesskabsstrategien består af 7 overordnede temaer:

I den kommende tid vil der være særligt fokus på disse underprojekter:

B. Styringscockpit

Forvaltningen understøtter aktuelt skolerne i at indfase ny fælles registreringspraksis omkring elev- og klasseregistrering. Når den nye praksis er gennemført, vil den kunne fodre det overordnede styringscockpit med data, som skal give administrationen et bedre indblik i placeringer, visitationer og bevægelser på inklusionsområdet.

C. Tilbudsvifte og indsatsstrappe

I den kommende periode skal der arbejdes videre med at skabe tydelighed omkring målgrupper, form og indhold i alle kommunens specialtilbud. Ved at indplacere de forskellige tilbud på en indsatsstrappe, som beskriver, hvor indgribende den enkelte specialindsats er, skal der skabes et bedre overblik over kommunens tilbud. Dette overblik skal understøtte en målsætning om at få en organisering af området, som passer til det aktuelle behov, hvor taksterne er gennemskuelige og tidssvarende og afspejler indsatsernes omfang.

D: Inklusion i almenområdet

Som det fremgår herover i afsnittet om kompetenceudvikling, er der iværksat en større kompetenceudviklingsindsats omkring inklusion på alle skoler.

Samtidig skal der iværksættes flere projekter, som har til formål at oprette og udbygge støttesystemer, som kan understøtte skolerne med at udvikle inkluderende læringsmiljøer. Ønsket er, at såvel medarbejdere som ledere i skolerne skal have bedre adgang til forskellige former for faglig ekspertise, som kan bidrage med sparring, vejledning og rådgivning omkring det at løfte den inkluderende indsats. Disse støttesystemer skal være lettilgængelige på alle niveauer i skoleområdet og skal ses som en vigtig faktor i forhold til at realisere områdets ambition om, at den almindelige folkeskoleklasse skal kunne tilbyde et miljø, som flere børn kan deltage i, og som færre skal segregeres fra.

G: Relationel kapacitet

Gode professionelle samarbejdsrelationer er afgørende for, at offentlige systemer kan lykkes med at løse opgaver, som går på tværs af organisationer og fagligheder, og derfor er der i mange år blevet arbejdet på at fastholde de stærke samarbejdsrelationer internt i Center for Børn og Læring.

Der er en tiltagende opmærksomhed på vigtigheden af de gode samarbejdsrelationer på tværs af fagcentrene, og den kommende tid bliver der iværksat flere processer, som skal styrke de professionelle relationer mellem ledere og medarbejdere i Center for Børn & Læring og Center for Trivsel & Social Indsats. Se desuden afsnittet herunder om det tværprofessionelle samarbejde.

Anbringelser

Udgifterne til børn og unge, der er anbragt uden for hjemmet enten i kommunen eller uden for kommunen, og som har behov for behandling ud over specialpædagogisk bistand, har over en årrække betydet et merforbrug. Det fremgår af Kend din Kommune 2024 s. 38, at Guldborgsund Kommune er nr. 94 ud af 98 kommuner i forhold til udgifter til anbringelse. Det er vigtigt at se anbringelsesområdet som et samlet område, idet både indsatsen for barnet/den unge og økonomi hænger sammen. Der er fortsat opmærksomhed på, om budgettet er i overensstemmelse med aktiviteten, idet der som nævnt har været en løbende stigning i antallet af anbringelser. Det er vigtigt, at ovenstående samt øvrige følgeudgifter som for eksempel ekstra støtte og transport indgår i en eventuel analyse af anbringelsesområdet. Anbringelser af de yngste børn medfører ofte øgede udgifter til specialdagtilbud i anbringelseskommunen. Disse udgifter skal dækkes af Børn & Læring, når anbringende myndighed giver betalingstilsagn til dette.

Styrket tværprofessionelt samarbejde med henblik på hurtig og rettidig indsats

Samarbejdet på tværs med andre centre og ikke mindst Center for Trivsel & Social Indsats er altafgørende for at lykkes med at hjælpe de børn og familier, som i kortere eller længere tid har behov for støtte i og eventuelt uden for dagtilbud og skole. På landsplan såvel som i Guldborgsund Kommune ses fortsat et stigende fravær og skolevægring i folkeskolen, der blandt andet er drevet af elever med længerevarende fravær og komplekse udfordringer.

Den stærkt stigende efterspørgsel fra både fagprofessionelle og familier i forhold til støtte og hjælp til børn med særlige behov øger behovet for tværprofessionelt samarbejde, som er både målrettet og dynamisk i forhold til de behov, som efterspørgslen kalder på. Der er derfor behov for en stærk ledelsesmæssig prioritering af samarbejdet, tydelige samarbejdsaftaler på tværs af centre og af, at medarbejderen har ressourcer til at varetage samarbejdet.

Center for Børn & Læring har allokeret ressourcer i forhold til at udvikle og styrke det tværprofessionelle samarbejde. Dette gælder både på lederniveau og hos medarbejdere i skoler og dagtilbud, der anvender en del tid i samarbejde med og omkring familier i udsatte positioner. I 2024 er der iværksat fælles initiativer på tværs af Børn og Skoleudvalget og Socialudvalget med afsæt i et fælles ønske om at belyse og arbejde med fravær og skolevægring. Der arbejdes ligeledes med et øget fokus på procedurer og arbejdsgange på tværs af Center for Børn & Læring og Center for Trivsel & Social Indsats med henblik på at øge effektiviteten i kerneopgaven. I løbet af 2024 og 2025 styrkes samarbejdet omkring Fællesskabsstrategien med henblik på efteruddannelse, vejledning og supervision af både det pædagogiske personale og på ledelsesniveau.

Tilsammen er der tale om et væsentligt ressourcetræk både i forhold til udviklingen af samarbejdsformerne og gennemførelse af samarbejdet, men også en væsentlig nøgle til at lykkes bedre i den fælles opgave i forhold til børns og unges trivsel, læring og dannelse.

Anlæg og vedligeholdelse

Der pågår større anlægssager i Center for Børn & Læring, og opførelsen af den nye SUND-skole er genoptaget efter en længere pause. Den nyeste prognose viser, at skolen forventes færdig i begyndelsen af 2026.

I Landsbyordning Stubbekøbing skal flere faglokaler flyttes fra kælderens til nye lokationer på skolen, efter at faglokalerne blev vandskadede i 2023. De nye lokaler forventes at stå færdige primo 2026.

På Møllebakkeskolen og på Eskilstrup Børne- & Skolefællesskab etableres der nye madkundslokaler, som forventes at stå færdige primo 2025.

Puljen til indvendig vedligeholdelse benyttes til at opgradere flere faglokaler, legemiljøer mv. i skoler og dagtilbud samt til opdatering af de ældre industrikøkkener i kommunens dagtilbud.

En del af bygningsmassen på skole- og dagtilbudsområdet er af ældre dato og vil i de kommende år skulle istandsættes for at kunne opretholde en tidssvarende standard. Der kigges blandt andet på understøttelse af lokal samskabelse og sanitetsforhold på skolerne.

I budget 2025 er der afsat midler til et forprojekt i Eskilstrup, hvor det undersøges, om det er muligt at flytte daginstitutionen Børneland tættere på skolen.

Varigt løft på 20,000 mio. kr. til folkeskolen

Midlerne skal bruges til nye initiativer og til at udvikle rammebetingelserne for kommunens børn og unge og gøre Guldborgsund Kommunes folkeskole til at blive en af de bedste i Danmark i forhold til de forudsætninger, som er i kommunen. Målsætningen er også, at der udvikles en folkeskole, der giver flere elever mulighed for at få en ungdomsuddannelse. Udmøntningen aftales med Børn og Skoleudvalget ultimo 2024.

Bevilling til skoler med særlige udfordringer på 3,000 mio. kr. årligt

Mange skoler har på skift været udfordret på økonomien som følge af for eksempel pensionsbonusaftaler, skolevægringsproblematikker og socioøkonomiske forhold. Midlerne vil derfor kunne anvendes i forbindelse med særlige lokale indsatser, samt muligheden for at kunne bidrage til det styrkede tværprofessionelle samarbejde med henblik på hurtig og rettidig indsats. Det lægges op til, at Børn og Skoleudvalget hvert år i efteråret i forbindelse med budgetopfølgningen forelægges forslag til udmøntning af de 3,000 mio. kr.

Dagtilbud styrkes med 2,000 mio. kr. om året

Der er bevilget 2,000 mio. kr. om året til flere hænder i de kommunale dagtilbud enten ved at hæve antal timer pr. barn eller antallet af vikartimer.

2,200 mio. kr. årligt til at sikre bedre muligheder for udsat skolestart

Midlerne er afsat fra staten til at imødegå flere børn i dagtilbud som følge af udsat skolestart. Det vides endnu ikke, hvor stort omfang den udsatte skolestart vil få for antallet af børn i dagtilbud, men der forventes samlet set færre børn i dagtilbud, end der er afsat i budgettet. Det skal derfor afklares i samarbejde med Børn og Skoleudvalget, hvor midlerne skal indarbejdes til forventede børn i dagtilbud, så det enten er muligt at hæve antal timer pr. barn eller antallet af vikartimer. Forligsparterne ønsker, at midlerne tildeles kommunens dagtilbud, uanset om der er flere børn, der ønsker udsat skolestart. Udmøntningen aftales med Børn og Skoleudvalget ultimo 2024.

POLITIKOMRÅDE: BSU-ADMINISTRATION

Områdets overordnede økonomi

(1.000 kr.)	Regnskab 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget-overslag 2026	Budget-overslag 2027	Budget-overslag 2028
Udgifter	5.678	5.953	6.080	6.023	5.989	5.989
Indtægter	0	0	0	0	0	0
Nettodriftsbevilling	5.678	5.953	6.080	6.023	5.989	5.989
Heraf lønsum	5.383	5.664	5.765	5.705	5.671	5.671

Budgetaftale 2025-2028

Der henvises til Budgetaftale 2025-2028 forrest i materialet.

Udgiftsdrivere

Følgende områder har størst betydning for BSU-administrations ressourceforbrug:

- Pædagogisk administrative konsulenter, administrative medarbejdere og centerledelse

Beskrivelse af området

(PE=personaleenheder)

Center for Børn & Læring – administration indeholder Centerledelse (2,00 PE), pladsanvisning (2,73 PE), administrative medarbejdere (3,17 PE) og pædagogisk konsulent (0,50 PE). Alle områder indeholder budget til løn, uddannelse, personalerelaterede forsikringer, øvrige personaleudgifter, administrationsudgifter, møder, IT, inventar og telefoni. Endvidere er der afsat budget til tolkebistand vedrørende myndighedsopgaver.

Center for Børn & Læring – administration udfører understøttende opgaver for Direktionen, Børn og Skoleudvalget, dagtilbuddene, skolerne, øvrige uddannelsesinstitutioner, borgere og eksterne samarbejdspartnere. Administrationen bidrager til analyser og udvikling af tilbud på specialområdet for elever i Guldborgsund Kommune og andre kommuner, der er til gennemsyn og evaluering i forhold til målgrupper, takster og organisering. Administrationen varetager de mellemkommunale afregninger i forhold til børn fra andre kommuner samt børn fra Guldborgsund, der går i skole eller dagtilbud i andre kommuner. Administrationen varetager opfølgning og tilpasning af blandt andet skolebuskontrakter, har det overordnede overblik vedrørende skoleindskrivning og klassedannelse og udarbejder analyser, data og kvalitetsdata for området.

Pladsanvisningen visiterer børn til dagtilbud og følger kapaciteten på området løbende. Ud over visitationsdelen og borgerkontakten er der en del økonomisk administration forbundet med pladsanvisningens opgaver, idet tilskud til forældrebetaling løbende reguleres og efterreguleres i forhold til forældrenes faktiske indtægt.

Udfordringer og tiltag

Center for Børn & Læring er tidligere pålagt besparelser som følge af krav om øget digitalisering (moderniseringsaftalen) med henvisning til muligheder i forhold til nye digitale redskaber. Udvikling og implementering af IT-systemerne og omlægning af nye arbejdsgange pågår fortsat.

I forlængelse af budgetaftalen 2024-2027 skal Center for Børn & Læring – administration implementere en ny og lavere budgetramme og fortsat sikre et højt serviceniveau til borgere og de decentrale enheder. Dette medfører såvel en yderligere prioritering i opgaver samt omlægning af arbejdsgange. Arbejdet med en ny kanalstrategi som led i kontakten med og servicen til borgerne er en aktiv del af denne omlægning.

Center for Børn & Læring – administration skal i den kommende tid bruge mange administrative ressourcer på at genforhandle skolebuskontrakter. Ligeledes pågår der større administrative opgaver vedrørende kontraktfornyelse af fagsystemer til elevadministration, tidsregistrering, pladsanvisning m.v.

LANDDISTRIKTER, KULTUR OG FRITIDSUDVALG

POLITIKOMRÅDE: KULTUR OG TURISME

Områdets overordnede økonomi

(1.000 kr.)	Regnskab 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget-overslag 2026	Budget-overslag 2027	Budget-overslag 2028
Udgifter	74.296	72.427	72.104	72.047	72.068	72.085
Indtægter	-10.399	-7.509	-7.527	-7.182	-7.189	-7.189
Nettodriftsbevilling	63.897	64.918	64.577	65.865	64.879	64.896
Heraf lønsum	34.594	35.000	36.263	36.269	36.270	36.270

Budgetaftale 2025-2028

Der henvises til Budgetaftale 2025-2028 forrest i materialet.

På politikområdet udmøntes følgende:

Budgetforbedringer 2025-2028

Forslag	(1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028
LKFU – 008	Kulturfabrikken - GUR (2025-2028)	-247	-247	-247	-247
LKFU – 009	Musikskolen-Organisationstilpasning (2025-2028)	-195	-195	-195	-195
LKFU – 010	Musikskolen - Takstændring (2025-2028)	-100	-100	-100	-100
LKFU – 012	Bibliotek & Borgerservice - FabLab (2025-2028)	-200	-200	-200	-200
I alt		-742	-742	-742	-742

Driftsændringer i forhold til administrativt oplæg

	(1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028
	Genåbning af cafeen på Kulturfabrikken	175	175	175	175
I alt		175	175	175	175

Udgiftsdrivere

Følgende områder har størst betydning for Kultur- og Turismeområdets ressourceforbrug:

- Driftstilskud (f.eks. til museer, teatre, ensemble, forsamlingshuse m.fl.)
- Antal elever på Musikskolen og på Kulturfabrikken/Billedfabrikken
- Antal brugere af bibliotekerne og teatret
- Antal puljeansøgninger
- Antal arrangementer, events og projekter (f.eks. Kulturnat, kunstprojekter mv.)

Beskrivelse af området

De bærende elementer på Kulturområdet er:

Landdistrikter, Kultur og Fritidsudvalgets strategi spiller ind i Guldborgsund Kommunes kerneopgave: "Vi skal styrke borgernes mulighed for at mestre egen tilværelse og i samarbejde med borgerne sikre, at alle kan indgå i relevante fællesskaber".

Kommunale kulturinstitutioner

Størstedelen af det kommunale kulturbudget anvendes som driftsstøtte til en række kommunale kulturinstitutioner blandt andet:

Guldborgsund Bibliotek, som består af følgende afdelinger:

- Hovedbiblioteket
- Nysted Bibliotek
- Nørre Alslev Bibliotek
- Saksøbing Bibliotek
- Stubbekøbing Bibliotek
- Væggerløse Bibliotek

Alle afdelinger har åbent dagligt fra 7-22.

Derudover betjener og servicerer biblioteket Storstrøm Fængsel. Til biblioteket er også tilknyttet lokalarkivet i Stubbekøbing og lokalarkivet i Saksøbing. Der er i alt 46 personer ansat på biblioteket, heraf er 8 ansat i flexjob. Desuden er der ansat 3 bogopsættere og 1 personlig hjælper.

Guldborgsund Musikskole kan have følgende undervisningssteder:

- Centermusikskolen i Nykøbing F.*
- Østerbroskolen
- Nordbyskolen
- Sophieskolen
- Nr. Vedby Skole og Børnehus
- Eskilstrup Børne- og Skolefællesskab
- Nørre Alslev Skole
- Landsbyordningen Stubbekøbing*
- Saksøbing Skole
- Ellekildeskolen*
- Møllebakkeskolen
- Nysted Skole*
- Landsbyordningen Sydfalster
- SUNDskolen
- Sct. Joseph skole
- Realskolen

*Disse skoler er der særlig fokus på, da der her ønskes at udvikle Børne- og Ungdomsfællesskaber. Dette er i fuld gang og fungerer rigtig godt på enkelte skoler, og i næste sæson bliver der også undervisning på Stubbekøbing skole. Desuden undervises der i dagplejen samt i flere af daginstitutionerne i Guldborgsund Kommune.

Der er i alt ansat 21 medarbejdere i Musikskolen. Derudover varetager en enkelt af Ensemble Storstrøms musikere også undervisning. På Guldborgsund Internationale Talent Akademi (GITA-linjen) benyttes der i perioder desuden gæsteundervisere i kortere eller længere forløb.

Kulturfabrikken består af følgende institutioner:

- Kulturfabrikken
- Billedfabrikken (på Kulturfabrikken)

Billedskoleundervisning:

- 3 hold på Kulturfabrikken i Nykøbing F.
- 1 hold på Stubbekøbing Skole

Der er ansat i alt 6 medarbejdere i Kulturfabrikken – 1 fuldtidsansat, 3 på deltid og 2 i skåne/flexjob. Udover de 6 medarbejdere har Kulturfabrikken 1-2 volontører fra ESC-projektet (European Solidarity Corps). Billedkunstrelateret undervisning varetages fortrinsvis af eksterne undervisere, som (projekt)ansættes efter behov, og der er tilknyttet timelønsansatte i forbindelse med større events og aktiviteter.

Nykøbing F. Teater er en kommunal institution med aktiviteter inden for teater, konferencer, musik, foreningsaktiviteter og revy. Teateret er sammenlagt med Guldborgsund Hallerne og har deraf delt ledelse, delt økonomisk administration samt bygningsvedligeholdelse. Derudover vil teateret forventeligt for 2025 have 2 medarbejdere på fuldtid (sceneteknikere), 1 på deltid (10 timer) (administration og billetter), 2 medarbejdere i flexjob (booking, koordinering og rengøring) samt 1 medarbejder i flexjob, som deles med Masken (AV-afvikler).

Nykøbing F. Teater og Guldborgsund Hallerne er én enhed, når det gælder arrangementer. Personalet arbejder på tværs af organisationen, både når det gælder planlægning og afvikling af arrangementer, hvilket også betyder et minimum af freelance ansatte.

Teaterets kerneopgave er at understøtte og facilitere teaterforestillinger, events og revyer i Guldborgsund Kommune. Det er samtidig det største teater på Sydsjælland og Lolland-Falster og har derfor en uformel centerfunktion for hele lokalområdet. Teatret har en målsætning om at være fyrtårn for Lolland-Falster i samarbejde med eksterne arrangører og andre kommunale kulturinstitutioner.

Selvejende kulturinstitutioner

Blandt de selvejende kulturinstitutioner, der modtager kommunale driftsmidler, kan nævnes:

- Fuglsang Kunstmuseum
- Museum Lolland-Falster
- Middelaldercentret
- Ensemble Storstrøm
- Egnsteatret MASKEN
- Krokodille Zoo
- Danmarks Motorcykelmuseum

Fuglsang Kunstmuseum

Der er i oktober 2023 indgået ny samdriftsaftale for museet glædende for perioden 2024-2027 med følgende pejlemærker: Relevans, dannelse, turisme og bosætning, samarbejder og grøn omstilling.

Museum Lolland-Falster

Ultimo 2022 er der indgået en ny samdriftsaftale for 2023-2026. Museum Lolland-Falster har i den nye aftaleperiode fokus på fire indsatsområder:

- 1) Etablering af nyt museum i Nykøbing Falster, der etableres som en samallokering med Bibliotek & Borgerservice, Musikskole og Billedskole.
- 2) Samlingsgennemgang formuleret i projekt "Samlingen for fremtiden" afsluttes.
- 3) Fortsættelse af de arkæologiske udgravninger i Rødbyhavn i samarbejde med Femern A/S, herunder færdiggørelse, formidling og forskning
- 4) Kontinuerlig istandsættelse af museets omfattende bygningsmasse.

Ved budgetaftalen for 2020-2023 blev der desuden afsat 10,000 mio. kr. i henholdsvis 2022 og 2023 til nyt Museum Lolland-Falster, og der er udarbejdet et visionsoplæg, som danner baggrund for et nyt museum. De afsatte beløb blev i budgetaftalen 2022-2025 byggetaktforskudt til 2023 og 2024 med 10,140 mio. kr. i hvert af årene. I forbindelse med den seneste anlægsrevision i foråret 2024 er der afsat i alt 20,280 mio. kr. i 2024.

Middelaldercentret

Der arbejdes på et udvidet samarbejde med Museum Lolland Falster. Der er i efteråret 2024 påbegyndt dialog med Middelaldercentret angående indgåelse af ny driftsaftale gældende fra 2025. Denne kommer til politisk behandling ultimo 2024.

Ensemble Storstrøm

Ensemblet har arbejdet med en strategiproces for perioden 2025-2028. Medio 2024 er der påbegyndt dialog med Ensemblet og de samarbejdende kommuner om indgåelse af ny samdriftsaftale gældende fra 2025.

Egnsteater Masken

Februar 2024 blev Egnsteateraftalen politisk godkendt for perioden 2025-2028, og samtidig er der indgået en ny lejekontrakt, der lever op til egnsteateraftalen. Egnsteateraftalen blev godkendt i Slots- og Kulturstyrelsen den 16. august 2024.

Krokodille Zoo

Der er i forbindelse med budgetaftalen 2023-2026 afsat 500.000 kr. i 2023 og frem til Krokodille Zoo. Dette for at sikre, at Krokodille Zoo, i lighed med andre af Guldborgsund Kommunes fyrtårne, kan oppebære driftsmidler fra Slots- og Kulturstyrelsen og forventes "matchet" minimum en til en. Krokodille Zoo er i proces med en ansøgning til Slots- og Kulturstyrelsen.

Motorcykelmuseet

Motorcykelmuseet modtager et årligt driftstilskud. Der er påbegyndt dialog om flytning af museet til Stubbekøbing havn.

Øvrige kulturinstitutioner

Guldborgsund Kommune yder tillige driftsstøtte til en række kommunale og selvejende forsamlingshuse, lokalhistoriske arkiver, møller og små museer. Med hensyn til møllerne arbejdes der på en ny organisering.

Udfordringer og tiltag

Guldborgsund Bibliotek

Landområderne

Byrådet har den 10. oktober 2024 (sag 145) besluttet at flytte Stubbekøbing Bibliotek & Borgerservice til Stubbekøbing Skole for dels at understøtte indsatsen med børns læsning samt understøtte landsbyordningen på skolen. Til flytningen har Byrådet bevilliget et anlægsbudget til ombygning af de lokaler, som Bibliotek & Borgerservice skal flytte ind i. Indflytningen forventes at ske medio 2025. Lokal-MED skal nu i gang med at arbejde med proces for flytning samt indhold i de nye lokaler.

Besparelser

Der er vedtaget besparelser på Biblioteket for perioden 2024-2027, som betyder, at FabLab gradvist udfases i takt med, at maskinerne ikke længere virker. Besparelsen betyder, at FabLab fra 1. januar ikke længere vil holde åbent med bemanding men alene være drevet af frivillige kræfter. Da der er samarbejde med CELF om FabLab skal det afdækkes, hvordan eleverne fra CELF fortsat kan gøre brug af FabLab, eller om CELF eventuelt kan overtage maskinerne. Biblioteket melder sig ud af det internationale samarbejde om FabLab pr. 1. januar 2025. For at sikre sikkerheden i lokalet vil der fortsat være 1 medarbejder, der har ansvaret for maskinerne samt holde de fornødne nøglebrugerkurser for nye frivillige brugere.

Abonnementer og fagsystemer

Der er de seneste år sket en større prisstigning på abonnementer til tidsskrifter, aviser og især de digitale tilbud, som biblioteket stiller til rådighed. Stigningerne betyder, at der løbende holdes øje med, om abonnementer skal opsiges eller for så vidt angår de digitale abonnementer, begrænses med et loft for borgeres lån, da der her betales pr. lån. Ligeledes er licenser til fagsystemer steget kraftigt. Dette forventes desværre at fortsætte i 2025, hvorfor der er afsat flere ressourcer hertil.

Bevægelse i arbejdstiden

I 2023 har alle medarbejdere i Bibliotek & Borgerservice fået lov til at bevæge sig 1 time om ugen i arbejdstiden. Samtidig er der tegnet abonnement hos Officefitness, som har leveret 2 bordcykler, 2 stepmaskiner og 2 gåbånd. Målet med bevægelse i arbejdstiden er i 2024-2025 at kunne måle en større medarbejdertilfredshed og lavere sygefravær. Der måles og evalueres første gang ultimo 2024.

Guldborgsund Musikskole

I sæson 2024/2025 er der pt. 662 aktivitetselever (sæson 2023/2024 var der 592 aktivitets-elever). Derudover kommer der så forløb i dagplejen/daginstitutioner. Musikskolen deltager også i Dannelsesrygsækken og Understrømmen.

I 2025 sættes taksterne op på grund af besparelsen på Musikskolen. Det bliver dyrere at gå i musikskolen, hvilket kan få konsekvenser for antal af elever, der bliver tilmeldt.

Arbejdet med Musikskolens vision forsætter i 2025.

I forhold til talentarbejdet vil Musikskolen stadig opdele Fokuslinjen i Fokus 1 og Fokus 2 for bedre at kunne placere eleverne i forhold til niveau, behov og Musikskolens ressourcer. Fokuslinjen er ligeledes fødekæde til Guldborgsund Internationale Talent Akademi (GITA), og GITA er overbygningen på Fokuslinjen.

Musikskolen har pt. i sæson 2024/2025 14 Fokus 1 elever. Derudover 3 elever på Fokus 2 klassisk og 8 elever på Fokus 2 Rytmask. På GITA er der 9 elever.

Musikskolen forventer at holde en klassisk workshop/koncert sammen med Eutin i foråret 2025.

Kulturfabrikken

I forbindelse med budgetaftale 2024-2027 blev det besluttet at reducere Kulturfabrikkens driftsbudget med 119.000 kr. pr. 1. januar 2024. Som konsekvens heraf lukkede cafeen ved udgangen af december 2023. I stedet blev der i 2024 sat fokus på at udvikle nye aktiviteter og events, som understøtter nye former for fællesskaber. Her kan nævnes: SY-workshops og Åbne kreative workshops en gang ugentligt samt "Fredagshyggebar" en gang om måneden og diverse fællesspisningsarrangementer.

I forbindelse med Budgetaftale 2025-2028 blev det besluttet, at Kulturfabrikken tilføres årligt 175.000 kr. til genåbning af cafeen. Disse midler skal ud over at finansiere driften af en café-facilitet, også understøtte og videreudvikle de nye tiltag, som kom godt fra land i 2024, og som understøtter nye former for fællesskaber og dermed også tiltrækker nye målgrupper af unge til Kulturfabrikken.

Koncert aktiviteter

Kulturfabrikken vil også i 2025 afholde omkring 8 familiekoncerter og cirka 12-14 koncerter for den ældre målgruppe.

Kulturpakkeforløb – Dannelsesrygsækken

Kulturfabrikken byder ind med omkring 40-45 kulturpakkeforløb i 2024-2025. Der er tale om billedkunstforløb for alle førskolebørn i Lolland og Guldborgsund Kommune. Det forventes, at der på de fleste hold i 2024-2025 vil være så mange børn, at det vil være nødvendigt med to undervisere.

Kulturtjenestetilbud, weekendkurser og kreative workshops

Der udbydes fortsat i alt 6 Kulturtjenestetilbud til skoler og dagtilbud, kompetenceudviklingsforløb for pædagoger. Desuden tilbydes specielt tilrettelagte forløb for dagtilbud, skoler og SFO'er og andre organisationer, som arbejder med børn og unge. "Snusekurser" i weekends og kreative workshops for børn og unge og deres kreative voksne i alle ferier udvikles og tilbydes fortsat i 2025.

Guldborgsund Kommunes Ungeråd (GUR)

GUR flyttede i 2024 deres aktiviteter tilbage til Kulturfabrikken. Dog var de fleste medlem-

mer af GUR ikke interesseret i at fortsætte arbejdet i rådet. Det blev sidenhen besluttet i forbindelse med Budgetaftale 2025-2028, at driftstilskuddet til GUR på 247.000 kr. årligt bortfalder pr. 1. januar 2025, og at GUR dermed nedlægges.

I 2024 blev der desuden etableret et tværgående projekt, som har til opgave at arbejde med en ny model for et ungeråd og generelt arbejde med ungeindsatsen i Guldborgsund Kommune. Dette arbejde fortsætter i 2025 og finansieres af EU-projektet URB-CITIZENPOWER, som er forankret hos Strategi & Udvikling i Center for Politik & Personale.

Nykøbing F. Teater

Nykøbing F. Teater er indtægtsafhængige og arbejder ud fra to strenge, hvor nogle indtægter kommer fra egne arrangementer, mens hovedparten af indtægter kommer fra udlejning til eksterne aktører. Derudover vil der være faste indtægter fra forpagter og lokaleleje.

På teateret er der mange faste udgifter men også variable udgifter afhængig af aktivitetsniveauet. Det forventes, at teateret i 2025 vil få et stabiliseret billetsalg med måske en lille fremgang. Teateret er afhængig af et godt billetsalg ved egne arrangementer, og det forventes, at eksterne aktører fortsat vil lave flere events, hvilket har direkte indflydelse på teaterets omsætning.

Anlægsarbejdet omkring "Pulje til opgradering af Nykøbing F. Teater" blev færdigt i 2024, så i 2025 fortsætter teateret med at forbedre og opgradere brandforebyggelsesfaciliteterne. Ved projektgennemgang med tredje parts brandrådgiver blev det vurderet, at der er brug for nødvendig opgradering af brandforhold. For at imødekomme disse krav vedrørende brandforhold og for at sikre overholdelse af gældende lovgivning blev der frigivet 6,400 mio. kr. Disse indsatser forventes færdig primo 2025.

For at styrke teaterets identitet er en ny hjemmeside gået i luften. Hjemmesiden skal styrke salget og synligheden af det store produktudvalg, der tilbydes samt forbedre samarbejdet med Revyen og teaterets forpagter. Hjemmesiden er koblet op på medarbejdernes kalender-system, så alle kan se aktiviteterne på teateret, og hvad der skal tages action på.

Kulturregion Storstrøm

Kulturregion Storstrøm (Lolland, Guldborgsund, Vordingborg, Faxe, Næstved og Stevns Kommuner) har en kulturaftale gældende for perioden 2021-2024. Den 30. august 2024 modtog kommunerne brev fra Kulturministeriet om udkast til lovændring og nedlæggelse af Kulturministeriets kulturaftaler med kulturregionerne pr. 1. januar 2025. Midlerne fastholdes og udbetales fremover til slutmodtagerne. Der er påbegyndt dialog angående indgåelse af ny kultursamarbejde mellem de seks kommuner for 2025-2028.

Formålet med kultursamarbejdet er med udgangspunkt i det tværkommunale samarbejde at sætte fokus på kunst- og kulturlivet i det pågældende område og sammen højne kvaliteten af såvel etablerede som nye kulturtilbud og -institutioner. Som følge af samarbejdsaftalen er der etableret en række kulturprojekter i de deltagende kommuner.

Kulturtjenesten

Kulturtjenesten er et samfinansieringsprojekt, som årligt modtager tilskud fra deltagende kulturinstitutioner og aktører og Lolland Kommune. Hertil kommer Skoletjenesten Sjælland, den enkelte kommunes skoleområde, dagtilbudsområde og kulturområde. Selve administrationen er i Guldborgsund Kommune, hvor der er et koordinatorteam for Kulturtjenesten.

Dannelsesrygsækken

Alle årgange fra opstart i dagtilbud til 9. klasse deltager i et årligt obligatorisk forløb. Efteråret 2022 startede en ny 3-årig periode af Dannelsesrygsækken version 2.0, hvor også børn og unge i specialtilbud deltager. Dannelsesrygsækken finansieres efter samme model som tidligere fra udvalgets budgetramme. Forløbene dækker alle børn og unge i de kommunale dagtilbud og skoler, og det bliver også muligt for privatskoler og private institutioner at deltage mod at betale forløbets kostpris. Ultimo 2024 lægges der ny aftale for perioden skolestart 2025 til sommerferie 2028 til politisk behandling.

Bygningsmæssige udfordringer

Flere af de kommunalt ejede bygninger under politikområdet Kultur er en budgetmæssig udfordring, idet der løbende er udgiftskrævende vedligehold af bygningernes tekniske installationer. Der arbejdes løbende med en optimering af bygningsmassen.

Bygningsmæssige udfordringer på Nykøbing F. Teater:

Forprojektet som skal synliggøre de nødvendige indsatser på teateret i forhold til arbejdsmiljø, sikkerhed, brand og ikke mindst generelt vedligehold, blev afsluttet i 2024. Teateret er af ældre dato, og det er 23 år siden, at der sidst har været en større renovering. Foyeren har fået et væsentligt løft, og det vil uden tvivl også i fremtiden bidrage til en sund udvikling for teateret i forhold til at være egnens største og mest attraktive kultur og spillested, men resten af huset er nødt til at følge med, hvis visionen skal indfries. Fokus omkring forprojektet var helt klart på scenetræk, køkken, adgangsveje og ikke mindst sikkerheden i forhold til brand.

Byrådet besluttede på møde i februar 2024 at fremrykke bevillingen på 6,400 mio. kr. fra 2026 til 2024, da de nuværende faciliteter ikke opfylder de nødvendige lovgivningsmæssige krav vedrørende brand- og sikkerhedsforhold. For at imødekomme disse krav og sikre overholdelse af gældende lovgivning var der behov for frigivelse af 6,400 mio. kr. i budget 2024 for hurtigt at kunne forbedre og opgradere brandforebyggelsesfaciliteterne.

Beskrivelse af området

De bærende elementer på Landdistrikter- og Bosætningsområdet er:

Landdistrikter, Kultur og Fritidsudvalgets udvalgsstrategi sætter, sammen med Bosætningsstrategien og handleplanerne for landdistriktsudvikling, rammen for indsatser og handleplaner.

FOKUS-puljen

Fra 2024 har udvalget valgt at lægge de tre tidligere puljer (Kulturpuljen, Turismepuljen og Bosætningspuljen) sammen til FOKUS-puljen, som bidrager til udmøntningen af udvalgsstrategien.

Destinationsudvikling

Lolland Kommune (LK), Guldborgsund Kommune (GK) og Visit Lolland-Falster (VLF) har siden 2020 samarbejdet om destinationsudvikling og den strategiske turismeudvikling på Lolland-Falster.

Lolland-Falster har som destinationsselskab ansvaret for følgende: Ansvar for den lokale turismefremmeindsats i området og være den operatør, der varetager den lokale turismefremmeindsats i de deltagende kommuner. Specialiserede kompetencer inden for blandt andet strategisk destinationsudvikling, produkt- og forretningsudvikling samt markedsføring i koordination med Visit Denmark og gæsteservice.

Mere specifikt varetager VLF markedsføring, datadrevet turismeudviklingen samt den strategiske turismefremmeindsats, såsom tiltrækning af investeringer og øgning af overnatningskapaciteten.

Der er i 2024 besluttet en strategi for fremtidens gæsteservice 2.0.

Landdistriktspuljen

Landdistriktspuljen er på i alt 2,000 mio. kr. årligt. Landdistriktspuljen har været åben for ansøgninger siden primo 2023. Landdistriktspuljen skal fremme udvikling, fællesskaber og bosætning i Guldborgsund Kommunes landdistrikter.

I efteråret 2023 er der udarbejdet handleplaner for landdistrikter i samarbejde med Teknik & Miljø.

Destination Sydfalster

Byrådet har på deres møde d. 15. september 2022 godkendt ny strategisk fysisk udviklingsplan for Destination Sydfalster. Med udgangspunkt i den strategisk fysiske udviklingsplan for Destination Sydfalster arbejdes med en række projekter med fyrtårnspotentiale på Sydfalster. Der arbejdes med diverse fondsansøgninger for området i 2024.

Indsatserne er politisk prioriteret i marts 2023 og er:

Stormflodsruten

Stormflodsruten skal etableres med en sammenhængende formidling af rekreative muligheder, oplevelser og fortællinger i Destination Sydfalster. Med udgangspunkt i det store eksisterende rutenet (for eksempel Det Falsterske Dige, Poststien, Spor i landskabet Bøtø mm.) skal der udfoldes oplevelser og aktiviteter igennem hele året. Hertil er der opnået ekstern finansiering fra Region Sjælland, hvor der medio 2024 er udvalgt kunstnere til to projekter, som der fortsat arbejdes videre med. Administrationen arbejder fortsat på at rejse midler blandt andet ved ansøgning til "Udvikling af turismeområder" under Erhvervsfremmestyrelsen og Villum fonden, og der ventes svar i efterår 2024.

Der er i 2024 udarbejdet et visuelt identitetsmateriale for området, hvor ruten har fået navnet Køsten.

Sydspidsen

Der arbejdes for at binde Sydspidsen sammen med Gedser By – via rekreativ forbindelse, kunstoplevelser, formidling mm. samt udvikling af kunst/formidling på arealer i forbindelse med Gedser Erhvervshavn. Hertil er der opnået ekstern finansiering fra Region Sjælland, hvor der i medio 2024 er udvalgt kunstnere til to projekter, som der fortsat arbejdes videre med.

Derudover arbejdes der med; styrk sammenholdet, Gedser By/Gedser Havn og liv på Gedser Lystbådehavn. Efter stormen i oktober 2023 arbejdes der med genhusning af foreningerne.

Udvikling af Nordøstfalster

Der er igangsat en proces for udvikling af en vision for en samlet udvikling af Nordøstfalster. Visionen vil tage udgangspunkt i områdets stedsspecifikke kvaliteter og potentialer og indtænke eksisterende lokale projekter ind. Visionen udarbejdes i samarbejde med relevante lokale aktører og vil danne basis for et kommende strategisk udviklingsarbejde i hele området.

POLITIKOMRÅDE: FRITID

Områdets overordnede økonomi

(1.000 kr.)	Regnskab 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget-overslag 2026	Budget-overslag 2027	Budget-overslag 2028
Udgifter	66.449	64.267	66.160	66.085	66.092	66.092
Indtægter	-13.798	-13.794	-14.039	-14.035	-14.040	-14.040
Nettodriftsbevilling	52.651	50.473	52.121	52.050	52.052	52.052
Heraf lønsom	22.783	21.989	23.150	23.148	23.146	23.146

Budgetaftale 2025-2028

Der henvises til Budgetaftale 2025-2028 forrest i materialet.

På politikområdet udmøntes følgende:

Budgetforbedringer 2025-2028

Forslag	(1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028
LKFU – 001	Pulje til Lederuddannelse	-60	0	0	0
LKFU – 002	Pulje til ekstraordinært materialetilskud	-306	-305	-305	-305
LKFU – 003	Selvejende haller	-449	-291	-291	-291
LKFU – 004	Udviklingspuljen	-24	0	0	0
LKFU – 005	GBS Hallerne (SCF) - Energibesparelse – Solceller *)	-200	-200	-200	-200
LKFU – 006	GBS Hallerne (SCF) - Energibesparelse – Ventilation *)	-50	-50	-50	-50
LKFU – 007	GBS Hallerne - Tilpasset lønstruktur (2025-2028)	-50	-50	-50	-50
LKFU – 013	Tilskud til uddannelse og materialer (Aftenskoler)	-55	-54	-54	-54
I alt		-1.194	-950	-950	-950

*) Anlægsprojekterne på Svømmecenter Falster giver driftsbesparelser på 200.000 kr. på etablering af solceller og 50.000 kr. på udskiftning af ventilation (samlet i alt 250.000 kr.). Disse besparelser indgår således i centrets budgetforbedringer 2025-2028 (Byrådet d. 10. oktober 2024 sag 138).

Driftsændringer i forhold til administrativt oplæg

	(1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028
	Øget lokaletilskud	1.200	1.200	1.200	1.200
	Videreførelse af tilskud til NKC	500	500	500	500
I alt		1.700	1.700	1.700	1.700

Udgiftsdrivere

Følgende områder har størst betydning for Fritidsrådets ressourceforbrug:

- Antal brugere i haller og svømmecentre
- Idrætsfaciliteter (Haller, Nykøbing F. Idrætspark, øvrige boldbaner mv.)
- Lovbestemte tilskud til folkeoplysninger foreninger (voksenundervisning, lokale- og aktivitetstilskud mv.)
- Antal puljeansøgninger

- Antal arrangementer, events og projekter (f.eks. Aktiv sommer, prisfest, Foreningernes Dag)

De bærende elementer på Fritidsområdet er:

Landdistrikter, Kultur og Fritidsudvalgets strategi der, sammen med Folkeoplysningspolitikken, Idrætspolitikken, Facilitetsstrategien og Visionskommuneprojektet "Bevæg dig for livet", alle spiller ind i Guldborgsund Kommunes kerneopgave: "Vi skal styrke borgernes mulighed for at mestre egen tilværelse og i samarbejde med borgerne sikre, at alle kan indgå i relevante fællesskaber".

Beskrivelse af området

Fritidsområdet (ekskl. de kommunale haller)

Tilskud og udlån af lokaler til foreninger i henhold til Folkeoplysningsloven, herunder:

- Lokaletilskud til foreningers og aftenskolers egne eller lejede lokaler
- Tilskud til Folkeoplysende voksenundervisning (aftenskoler)
- Aktivitetstilskud til børn og unge under 25 år
- Udviklingspuljen
- Pulje til uddannelse af frivillige ledere
- Puljer til uddannelse m.m.

Tilskudspuljer uden for Folkeoplysningsloven, herunder:

- Aktiv Sommer
- Paraplyorganisationer
- Foreningsaktiviteter
- Skole/institutions- og foreningsarbejde
- Samarbejdsaftaler med organisationer

Drift af indendørs faciliteter og idrætsanlæg, herunder:

- Driftstilskud til selvejende haller, herunder:
 - 8 selvejende institutioner med i alt 10 almindelige haller. Eskilstrup Hallen og Sakskøbing Sportscenter har 2 haller) og 2 halve haller (Nysted Sportscenter og Nordfalster Idræts- og Kulturcenter)
- Driftstilskud til indendørs tennisfaciliteter, herunder:
 - 1 tenniscenter i Nykøbing F.
- Driftstilskud til indendørs svømmecenter, herunder:
 - 1 svømmecenter i Sakskøbing
- Udlån af kommunale lokaler til foreninger

Drift og vedligeholdelse af udendørs faciliteter og idrætsanlæg

- Drift og vedligeholdelse af græs- og kunstgræs fodboldbaner
 - Nykøbing F. Idrætspark
 - Græsbaner: 56 – 11-mands-, 5 – 8-mands- og 10 – 5-mandsbaner
 - Kunstgræsbaner:
 - Ved Østre Allé: 2 – 11-mands-, 1 – 8-mands- og 3 – 5-mandsbaner
 - Ved Kohaven: 1 – 11-mandsbane
- Driftstilskud til udendørs faciliteter, herunder:
 - 8 tenniscentre
 - 8 petanquebaneanlæg
 - 2 crossbaner
 - 1 udendørs svømmebassin i Nysted

- Rekreative områder, herunder:
 - Evigheden i Nykøbing F.
 - Bavnehøj på Nordfalster
- Udlån af kommunale udendørsfaciliteter til foreninger

Andre aktiviteter

- Afholdelse af Prisfest og Foreningernes dag
- Temamøder for foreninger
- Uddannelsesforløb
- Øvrige aktiviteter

Myndighedsområder

- Folkeoplysningsloven
- Lov om indhentning af børneattester

Fritidsområdet

(1.000 kr.)	Regnskab 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget- overslag 2026	Budget- overslag 2027	Budget- overslag 2028
Udgifter	44.464	43.528	45.398	45.322	45.328	45.328
Indtægter	-5.567	-5.972	-6.152	-6.151	-6.152	-6.152
Nettodriftsbevilling	38.897	37.556	39.246	39.171	39.176	39.176
Heraf lønsum	6.837	7.144	7.400	7.398	7.396	7.396

Udfordringer og tiltag

Besparelser/budgetforbedringer 2025-2028

Der er vedtaget besparelser på fritidsområdet for perioden 2024-2027 samt budgetforbedringer for 2025 og frem, men i mindre grad, da det har været udviklende midler og ikke drift.

Der er i forbindelse med budgetaftalen 2025-2028 bevilliget et øget lokaletilskud på 1,200 mio. kr. Bevillingen vil indgå i det samlede budget 2025 til lokaletilskud til folkeoplysende foreninger. Fordelingen af midlerne vil ske ud fra gældende retningslinjer og de af Folkeoplysningsudvalget vedtagne satser i forbindelse med behandling af sagen i marts 2025.

Gældende særaftaler på området ophører med udgangen af 2024 således, at alle foreninger fremover behandles på samme vilkår.

Selvejende haller

I efteråret 2024 igangsættes en proces med henblik på at fastlægge renoveringsbehovet i de selvejende haller i årene fremover. Afhængig af, hvad projektet viser, kan det få betydning for det fremtidige finansieringsbehov.

Digitalisering

I 2024 er der igangsat en proces med udvælgelse og indkøb af et nyt system til håndtering af foreningsdatabase, tilskud, bookinger mm. Det nye system forventes sat i drift i løbet af 2025. Det forventes, at systemet som minimum vil erstatte de nuværende systemer med foreningsdatabase, tilskud og booking. Det udviklede tilskudsmodul i den nuværende løsning sættes derfor ikke i drift som planlagt.

Beskrivelse af området

Guldborgsund Hallerne

- Nykøbing F. Hallen bestående af 4 haller
- Ejegod Hallen
- Svømmecenter Falster
- Nordfalster Svømmecenter

Rent organisatorisk vil ovenstående område fortsat omtales som Guldborgsund Hallerne (GBS-Hallerne). Antal medarbejdere: Ca. 31 årsværk. I alt 59 ansatte i 2024. Guldborgsund Hallerne og Nykøbing F. Teater er én enhed, når det gælder arrangementer. Personalet arbejder på tværs af organisationen, både når det gælder planlægning og afvikling af arrangementer, hvilket også betyder et minimum af freelance ansatte.

Guldborgsundhallerne

(1.000 kr.)	Regnskab 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget-overslag 2026	Budget-overslag 2027	Budget-overslag 2028
Udgifter	21.985	20.739	20.762	20.763	20.764	20.764
Indtægter	-8.231	-7.822	-7.887	-7.884	-7.888	-7.888
Nettodriftsbevilling	13.754	12.917	12.875	12.879	12.876	12.876
Heraf lønsum	15.945	14.845	15.750	15.750	15.750	15.750

Udfordringer og tiltag

Udvikling og opdatering af idrætsfaciliteter

I målet om at understøtte "sundhedsfremmende tiltag" er ét af GBS-Hallernes absolut vigtigste fokusområder fortsat at udvikle og opdatere de samlede idrætsfaciliteter. Samtidig er der øget fokus på indsatser omkring energibesparende foranstaltninger og bæredygtighed, og GBS-Hallerne har siden 2023 været optaget under Green Sport Facility's, som er en ordning, der tildeles idrætshaller, sportsarenaer og svømmehaller, hvis de gør en ekstra indsats for at passe på miljøet ved at opfylde visse kriterier.

Igangsætte handlinger, der fokuserer på at øge Guldborgsund Hallernes benyttelse

GBS-Hallerne har naturligvis en stor rolle i Guldborgsund Kommunes ambition for idrætsområdet, hvor sundhed og bevægelse er et politisk strategisk fokusområde. Visionstankegangen koblet op mod idrætspolitikken og facilitetsstrategien kalder på indsatser, som skal igangsættes for at nå i mål. Som nævnt ovenfor er GBS-Hallernes mulighed for at bidrage blandt andet at sikre fornuftige rammer for brugerne af hallerne, men det er også vigtigt at se kritisk på, hvordan man, som samlet idrætsanlæg, kan tilbyde synlighed og tilgængelighed i forhold til ubenyttet halkapacitet/ledige tider. Efter at Guldboksen blev taget i brug i september 2023, har GBS-Hallerne et kapacitetsudbud større end nogensinde. Der vil fortsat blive arbejdet på, at GBS-Hallerne strategisk får udfyldt disse rammer med nuværende og nye brugere.

Eventkoordinering af kultur- og eventarrangementer

Det er vigtigt, at der er en sund balance mellem idræt og events. Guldboksen er bygget for at understøtte idrætten, tilbyde ekstra timer til den pressede skole- og foreningsidræt i Nykøbing F., samt sikre at NFH kan afvikle alle deres kampe på hjemmebane. Aflysningerne i Nykøbing F. Hallen, grundet kommerciel aktivitet, har været alt for store de sidste mange år, og derfor er det vigtigt, at der er balance mellem antal events og idrætten.

Ud over idrætten arbejder GBS-Hallerne i samarbejde med LKF-administrationen målrettet på at tage større kultur- og eventarrangementer ind i Nykøbing F. Hallen, men ikke flere end det harmonerer med foreningslivet. Målsætningen om at tilbyde events skal ske i tæt samarbejde med aktører, frivillige samt ikke mindst partnerskaber, som er en forudsætning for at lykkes med opgaven. Yderligere har Guldborgsund Hallerne indgået aftale med Evarto med det formål at sikre større salg af mødelokaler og loungefaciliteter. Dette har allerede en positiv effekt, som må forventes øget i 2025.

Ledige tider (synlighed og tilgængelighed)

GBS-Hallerne vil også i 2025 sætte fokus på ledig halkapacitet og videreudvikle konceptet omkring at pakke de ledige tider ind i aktivitetspakker og sælge/tilbyde dem online til borgere, turister, selvorganiserede grupper osv.

Konceptet "ledige tider" har været en succes i andre halkomplekser i Danmark og har samtidig været med til at skabe en større interesse for sporten i lokalområdet. Opgaven for GBS-Hallerne består i at forme rammen, men tilbuddet tænkes at være ideelt til dem, der har svært ved at få fast tid til holdsport og gerne vil dyrke idræt med familie og venner. Det kunne også tænkes som et koncept for teambuilding, træningslejre, polterabend, venindesvømning, familiearrangementer osv. Når rammerne og tilgængeligheden er formet, så er opgaven at få dem kommunikeret ud på diverse platforme og sociale medier, så også synligheden er på plads, og her er man i gang.

Digitale platforme

Som led i visionstanken og ønsket om at gøre flere borgere sunde og fysisk aktive har GBS-Hallerne også i fremtiden flere platforme, som kan være med til at understøtte målet. De digitale pyloner samt skærmene i Nykøbing F. Hallen og Svømmecentrene på Falster er potentielle kilder til oplysning om events og indsatser, som vil komme til gavn for Guldborgsund Kommunes borgere og dermed GBS-Hallernes økonomi.

Tilskud til større idrætsarrangementer

Der er fundet en afklaring på Økonomiudvalgets "tilskud til større idrætsarrangementer", som betyder, at Guldborgsund Hallerne får dækket de allerede afholdte udgifter i 2024, men også de fremtidige arrangementer i 2025, idet der er kommet en samlet løsning for de kommende år. Dette har stor betydning for trykningen og planlægningen af de kommende årlige idrætsarrangementer både for Guldborgsund Hallerne, men ikke mindst for de lokale foreninger, der benytter sig af denne tilskudsordning.

Økonomiske- og budgetmæssige udfordringer i Guldboksen

Der forventes stadig merforbrug i 2024, men det opståede merforbrug ventes kun at ville påvirke 2024 regnskabet. Fra 2025 og frem forventer Guldborgsund Hallerne at være i økonomisk balance. Dette skyldes primært stabilisering af driftsomkostningerne samt øgede indtægter. De investeringer, som er foretaget i Guldboksen, vil forventeligt øge omsætningen og effektivisere arbejdsflowet, som fra 2025 vil bidrage positivt til Guldborgsund Hallernes økonomi.

Arrangementer, besøgstal og indtægter

I Nykøbing F. Hallen og Ejegod Hallen er der årligt 19 foreninger fast fra kl. 15:00 - 23:00, og fra kl. 08:00 - 15:00 er der 3 folkeskoler og 1 kommunal børnehave samt 1 privatskole. Kriminalforsorgen er desværre ikke længere en fast lejer af hal 2, men der arbejdes på at få den udbudt til anden interessent, hvilket er en forudsætning for den økonomiske sammenhæng. Sale og mødelokaler bliver hyppigt booket af kommercielle kunder i forhold til afvikling af foredrag, sundhedsfremmende tiltag og dialogmøder. Alene i Nykøbing F. Hallen er der gennemsnitlig pr. år cirka 70 større events og arrangementer, som ligger ud over den almindelige forenings- og skoleidræt.

Svømmecentrene på Falster har gennemsnitlig 150.000 årligt besøgende, 12 foreninger der får 2.125 foreningstimer, 17 skoler med i alt 1.000 timers skolesvømning samt faste kommercielle udlejninger. Svømmecentrene har 27 egne hold, herunder gravidsvømning og babyplask. Der bliver i gennemsnit afholdt 60 børnefødselsdage årligt og 4 større wellness arrangementer.

Bygningsmæssige udfordringer i Guldborgsund Hallerne

I 2025 vil der blive arbejdet på flere anlægsopgaver:

I Svømmecenter Falster vil der blive udskiftet ventilationsanlæg. Taget bliver udskiftet, og der opsættes solceller.

I Nykøbing F. Hallen vil hal 2 blive optimeret i forhold lyd og idrætsudstyr. Der vil blive opsat akustikplader, som vil bidrage til et bedre arbejds- og lyd miljø samt en mere bæredygtig energi.

Forpagter situationen i Nykøbing F. Hallen

Nykøbing F. Hallen har valgt en ny tilgang til håndtering af catering og madlevering ved at fokusere på partnerskaber og leverandørrelationer i stedet for en traditionel forpagter. Dette betyder, at man indgår samarbejder med forskellige leverandører for at sikre en bred vifte af madtilbud til gæsterne. Nykøbing F. Hallen har selv ansvaret for salg i caféer og kiosker og varetager den daglige drift for at sikre en ensartet og kvalitetsbevidst serviceoplevelse. Ved at opbygge stærke samarbejdsrelationer med leverandører kan der tilbydes fleksible og innovative madløsninger, der imødekommer gæsternes behov og ønsker.

POLITIKOMRÅDE: LKFU-ADMINISTRATION

Områdets overordnede økonomi

(1.000 kr.)	Regnskab 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget-overslag 2026	Budget-overslag 2027	Budget-overslag 2028
Udgifter	32.646	30.046	30.883	30.640	30.642	30.643
Indtægter	-842	-405	-590	-591	-591	-591
Nettodriftsbevilling	31.804	29.641	30.293	30.049	30.051	30.052
Heraf lønsom	30.984	27.946	27.258	27.013	27.011	27.011

Budgetaftale 2025-2028

Der henvises til Budgetaftale 2025-2028 forrest i materialet.

På politikområdet udmøntes følgende:

Budgetforbedringer 2025-2028

Forslag	(1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028
LKFU – 011	Bibliotek & Borgerservice – Organisationsændring (2025-2028)	-250	-500	-500	-500
I alt		-250	-500	-500	-500

Udgiftsdrivere

Følgende områder har størst betydning for LKFU-administrationsområdets ressourceforbrug:

- Antal indbyggere/brugere af Borgerservice
- Antal projekter og indsatser (for eksempel Landdistriktsudvikling, events og Bevæg dig for livet)
- Bistå Kommunal-, regions- og folketingsvalg
- Implementering af nye systemer (MitID mv.)

Beskrivelse af området

Administration (PE = personalenheder)

Center for Borger & Branding (CBB) omfatter Borgerservice (42 PE), Centerledelse (1 PE), Fællesudgifter, Landdistrikter, Kultur & Fritid (18 PE). Derudover en Kulturtjenestekoordinator (1 PE) som finansieres fra kulturområdet.

Borgerservice indeholder budget til løn, uddannelse, personalerelaterede forsikringer, øvrige personaleudgifter, administrationsudgifter, møder, IT, inventar, udgifter og indtægter til opgaverne: Vielser, inddrivelse af ejendomsskat mm. samt folkeregister og sygesikring.

Centerledelse og fællesudgifter indeholder budget til løn, uddannelse, øvrige personaleudgifter, administrationsudgifter, møder og IT.

Landdistrikter, Kultur & Fritid indeholder budget til løn, personalerelaterede forsikringer og øvrige personaleudgifter.

Borgerservice

Borgerservice beskæftiger 42 medarbejdere (heraf 5 flexjobbere), der varetager ekspedition af borgere telefonisk og fysisk samt sagsbehandler på følgende myndighedsområder:

- Folkeregister
- Sygesikring
- Opkrævning af kommunale fordringer inkl. inddrivelse af ejendomsskat mm.
- Kontrol af, at borgere ikke modtager ydelser, de ikke er berettiget til
- Administration af svage pensionisters økonomi (ca. 300 sager)
- Boliglån
- Personligt tillæg
- Udvidet helbredstillæg til tandbehandling, fodbehandling og briller
- Aktindsigt
- Mellemkommunale forhold
- Vielser
- Pas og kørekort

Borgerservice har ansvar for følgende projekter:

- Implementering, drift og udvikling af Sags- og Partsoverblik (SAPA) og borgerblikket i hele organisationen
- Implementering, drift og udvikling af digital Post
- Implementering af on-boarding af kommunale krav til gældsstyrelsen
- Drift af MitID
- Implementering, løbende råd og vejledning i telefonpolitikken i hele organisationen

Fysisk ekspedition i Borgerservice foregår for de fleste henvendelser mod tidsbestilling. Borgeren har siden maj 2024 kunnet booke tider online eller med hjælp fra borgerservice telefonen. Fra maj 2024 har der foruden tidsbestilling været mulighed for at få lettere henvendelser ekspederet uden tidsbestilling. Telefonisk kan borgerne hjælpes med digital guidning og med straksafklaring på de områder, som hører under Borgerservice, og som ikke kræver sagsbehandler.

For at opnå den effektiviseringsgevinst, som implementering af selvbetjening forudsætter, kræves det, at borgerne teknisk set kan finde, bruge og bruger løsningen. Med den nye kanalstrategi arbejder Borgerservice for, at flere borgere kan finde svar på kommunens hjemmeside. I arbejdet med kanalstrategien arbejder sagsbehandlerne i Borgerservice desuden med webtilgængelighed samt bedre skriftlig kommunikation i breve. Dette er for at sikre, at borgerne i højere grad selv kan finde relevant information samt for, at borgerne i breve sikres en let forståelse af indhold, så de ikke behøver at kontakte sagsbehandleren for at få brevet forklaret. Dette arbejde fortsætter i 2025.

Udfordringer og tiltag

Administration

Center for Borger & Branding har en stab på rådhuset, der løser opgaver inden for kultur, fritid, landdistriktsudvikling, partnerskaber, events, branding og servicering af foreninger herunder lokalebooking.

Afdelingen har ansvaret for servicering af de politiske udvalg: Landdistrikter, Kultur og Fritidsudvalget (LKFU) og Folkeoplysningsudvalget (FOU). Staben har det overordnede ansvar for koordinering og samarbejde med en række kommunale (særligt Lolland) og selvejende institutioner, private aktører, kunstnere og regionale samarbejdspartnere herunder udmøntning af flerårige kulturaftaler etc. Desuden har centeret ansvaret for den samlede ledelse og udvikling i samarbejde med Center MED-udvalget. Ledergruppen varetager udviklingen af de overordnede mål og strategier og varetager centerets projektopgaver med fonds-/statsfinansierede indsatser, herunder Bevæg dig for livet, Kulturtjenesten, Destination Sydfalster, sideevents i forbindelse med Madens Folkemøde mfl.

Etableringen af Bastebro, der blandt andet samler Museum Lolland-Falster og Guldborgsund Kommunes hovedbibliotek, er også et vigtigt skridt i realiseringen af helhedsplanen. Bastebro bliver et kreativt og rekreativt rum, der inviterer alle borgere og gæster indenfor til oplevelser og læring og er med til at skabe liv i den nye havneby. I budget 2025-28 afsættes i alt 207,000 mio. kr. til den kommunale andel af finansieringen af Bastebro. Det sker under

forudsætning af, at Museum Lolland-Falster tilvejebringer den øvrige medfinansiering til Bastebro.

Huset markerer samtidig begyndelsen af omdannelsen af havnen fra en asfaltgrå og utilgængelig industrihavn til en levende, grøn og vital ny bydel. Bastebro er begyndelsen på en samfundssamtale med borgerne om at skabe en ny fortælling om byen Nykøbing Falster og om Guldborgsund kommune. Ved at samle Biblioteket, Billedkunstskolen, Frivillighedscenteret og Museum Lolland-Falster skabes der mere, end institutionerne kan hver for sig. Institutionerne kan på tværs af hinanden invitere og inspirere til kultur, fællesskab og dannelse.

I årene 2024-2026 ligger projektledelsen af udviklingen af Markedshallen som en del af havneudviklingsprojektet i staben. Projektet skal medvirke til at skabe et dynamisk og inspirerende samlingspunkt for lokale, besøgende og områdets turister.

Tilstedeværelseskultur og motion/bevægelse

Der er igangsat to prøvehandlinger i samarbejde med Lokal-MED i staben Landdistrikter, Kultur & Fritid. Her arbejdes der med en tilstedeværelseskultur, hvor det er muligt at arbejde hjemme to dage om ugen, og torsdag er fast tilstedeværelsesdag. Dette suppleres med trivsels-/personaledage. Desuden arbejdes der med motion/bevægelse, og ledelsen har besluttet at give medarbejderne en time af arbejdstiden hver uge til motion i fællesskab.

Borgerservice

Der er vedtaget besparelser i Borgerservice for perioden 2024-2027, som betyder, at der sker en organisationstilpasning. Denne proces er allerede igangsat, da en assisterende leder er fratrukket. I Bibliotek og Borgerservice er der mange teams, og alle teams er ved at få kortlagt deres ledelsesbehov og mødestruktur ud fra et ønske om at indføre så meget medledelse som muligt. Organisationstilpasningen har også allerede medført, at Lokal-MED har besluttet, at der i 1 år køres prøvehandling på at udskifte MUS-samtaler (Medarbejderudviklingssamtaler) med GRUS-samtaler (Gruppeudviklingssamtaler) med undtagelse af nyansatte, der de første 3 år fortsat har MUS-samtale. Alle medarbejdere og ledere kan dog altid fortsat bede om en MUS-samtale. Samtidig er alle teams i Bibliotek & Borgerservice ved at afdække ledelsesbehov, og hvordan det udmøntes bedst muligt.

Med de mange projekter, som Borgerservice nu er en del af, er der ofte et pres på ressourcerne og mangler i kompetencer for at kunne løse de nye projektopgaver. Dette har været et fokuspunkt, hvor projektledere skal få skabt en balance mellem opgaver og ressourcer og få de rette kompetencer.

SKAT's beslutning om at stoppe med automatisk inddrivelse af krav og overgang til nyt system giver fortsat Opkrævningsteamet et stort ekstra arbejde. Der arbejdes fortsat med indsatser, som kan sikre, at kommunen på anden vis kan få skyldige beløb inddrevet, ligesom der arbejdes på, hvordan gælden til kommunen kan sænkes. Inddrivelse af ejendomsskat er igen overgået til SKAT (pr. 1. januar 2024), da ejendomsskat her bliver en del af forskudsregistreringen (Regeringens boligpakke). Trods overgangen til SKAT har opkrævningen dog fortsat en stor opgave med sager, der ikke er overdraget, spørgsmål fra SKAT samt opkrævning af andre ydelser, som tidligere har været opkrævet sammen med ejendomsskatten, for eksempel kystbeskyttelse og rottebidrag. De nærmere retningslinjer og konsekvenser for overdragelsen af ejendomsskat til SKAT kendes endnu ikke, men forventes i en vis grad at få betydning for budget 2024 og/eller budget 2025.

Fagsystemer

Flere fagsystemer i Borgerservice steg prismæssigt markant i 2024, og yderligere stigninger er varslet i 2025. De nuværende kendte stigninger i 2024 beløber sig til 250.000 kr. for systemer i Kombit og Dedalus. Da der ikke er andre tilgængelige systemer, er det nødvendigt at acceptere prisstigningerne. Borgerservice Danmark arbejder på problematikken.

TEKNIK, KLIMA OG MILJØUDVALG

POLITIKOMRÅDE: DRIFT

Områdets overordnede økonomi

(1.000 kr.)	Regnskab 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget-overslag 2026	Budget-overslag 2027	Budget-overslag 2028
Udgifter	249.279	258.133	270.558	269.077	268.569	268.555
Indtægter	-14.191	-15.260	-14.489	-14.487	-14.482	-14.482
Nettodriftsbevilling	235.088	242.873	256.069	254.590	254.087	254.073
Heraf lønsum	77.581	78.117	74.340	74.322	74.320	74.320

Budgetaftale 2025-2028

Der henvises til Budgetaftale 2025-2028 forrest i materialet.

På politikområdet udmøntes følgende:

Budgetforbedringer 2025-2028

Forslag	(1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028
TKMU – 001	Nedlæggelse af offentlige legepladser	-250	-250	-250	-250
TKMU – 002	Reduktion af rengøring på alle øvrige administrative lokationer	-450	-450	-450	-450
TKMU – 003	Tilbageholdenhed genbesættelse af 3 stillinger i Driften	-1.400	-1.400	-1.400	-1.400
TKMU – 004	Optimere brugen af offentlige toiletter	-350	-350	-350	-350
TKMU – 005	Undlade genbesættelse af afdelingslederstilling på pladsen i Nykøbing	-650	-650	-650	-650
TKMU – 006	Nedlæggelse af springvand	-50	-50	-50	-50
TKMU – 007	Regulering af inde temperaturen i kommunale bygninger	-250	-250	-250	-250
TKMU – 008	Gebyr for brug af offentlige arealer – genindførsel af betaling for stadepladser	-50	-50	-50	-50
I alt		-3.450	-3.450	-3.450	-3.450

Driftsændringer i forhold til administrativt oplæg

	(1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028
	Renholdelse af offentlige toiletter	100	100	100	100
	Fastholdelse af restlevetid på asfaltveje	10.000	10.000	10.000	10.000
I alt		10.100	10.100	10.100	10.100

Udgiftsdrivere/Beskrivelse af politikområdet

Politikområde TM Drift omfatter al drift under Teknik & Miljø. Dette betyder, at der er tale om en drift, som favner bredt i hele Guldborgsund Kommune. Derudover er det driftens opgave

at spille ind med konstruktiv viden til kommunens bygge- og anlægsprojekter, så der sikres en billig og effektiv drift efterfølgende.

TM Drift varetager blandt andet følgende opgaver:

- Drift og vedligeholdelse af offentlige vandløb (483 km åbne og 277 km rørlagte) og rottebekæmpelse.
- Drift og vedligeholdelse vedrørende de kommunale erhvervs- og lystbådehavne.
- Bygningsdrift og vedligeholdelse for cirka 250 kommunale ejendomme med cirka 440 bygninger og et samlet etageareal på cirka 360.000 m².
- 10 beboelsesejendomme med 45 lejemål, hvoraf de fleste administreres via ekstern boligadministrator.
- Understøtte anlægsprojekter på ejendomsområdet, infrastruktur, havne m.m.
- Løbende energioptimering og -budgettering.
- Drift og vedligeholdelsesopgaver vedrørende kommunens 1.400 km veje.
- Drift og vedligeholdelsesopgaver vedrørende torve, pladser og broer.
- Drift og vedligeholdelse af kommunens grønne områder.
- Vintertjeneste.
- Rengøringsindsatsen generelt i GBS, herunder tilsyn, ekstrarengøring m.m.
- Værkstedsfunktionen står for service og reparationer på kommunens biler og maskiner, herunder alt vintermateriel, som benyttes af både interne og eksterne, der udfører vintertjeneste.
- Byviceværter der holder byen ren i henholdsvis Saksøbing, Nysted, Nykøbing F., Marielyst, Stubbekøbing og Nørre Alslev.

Udfordringer og tiltag

I 2025 vil der fortsat være fokus på driftsoptimeringer og nytænkning i forhold til en bæredygtig drift.

Fokusområder

Organisatorisk varetager TM Drift områderne Ejendomme A+B, Havne & Broer, Kantinen, Nyttejob, Entreprenørpladserne Nykøbing & Saksøbing samt Værkstedet.

Driftsstrategien "Driften i Fremtiden frem mod 2030" vil der fortsat blive arbejdet ud fra i 2025. Denne strategi indeholder fokusområderne nedenfor.

Grøn omstilling

Indenfor den grønne omstilling fokuserer Driften på kommunens bygninger såsom Energi-mærkning og Energioplysningsprojekter i samarbejde med Projekt & Bygherre.

Desuden arbejdes der på Bæredygtighed som et mindset med prøvehandling og vidensdeling.

Udfasning af fossile brændstoffer har stor opmærksomhed i Driften. De tværorganisatoriske opgaver i forbindelse med omlægningen løber over en årrække. Dette grundet den løbende teknologiske udvikling på området samtidig med det økonomiske aspekt.

Udlancerede opgaver

Der vil i 2025 være fokus på de udlancerede opgaver, hvor kontrakten står foran fornyelse eller genudbud. Det handler om at analysere, hvorvidt det giver mening at hjemtage opgaven ud fra kerneopgaven og det Guldborgsundske mindset, som det skete med Rengøring på Nordfalster i januar 2024.

Digitalisering

Digitalisering er et generelt fokus for Guldborgsund Kommune. Dette skal TM Drift naturligvis understøtte i den form, der giver mening. Særligt på kommunikationskanaler med borgerne ses der mulighed for at udvikle og optimere nye platforme, så vi understøtter borgernes muligheder for at mestre egen tilværelse.

Samarbejde på tværs

I Driften er der fokus på at udvide det tværgående driftssamarbejde i forhold til opgaveløsningen, kompetencer og tilgængelige ressourcer.

Et godt arbejdsmiljø

Guldborgsund Kommune prioriterer et godt arbejdsmiljø højt og ønsker at være en attraktiv arbejdsplads. Dette understøttes i Center for Teknik & Miljø, herunder TM Drift. Der vil være flere tiltag i 2025, som skal være med til at styrke arbejdsmiljøet for medarbejderne. Dette er forankret via TRIO og MED-systemet for at tilgodese netop den diversitet, der er på tværs af Teknik & Miljø.

Særligt vil der under TM Drift være et fortsat fokus på en sikker arbejdsplads og kommunikation. Her er der tale om både intern og ekstern kommunikation. Derudover vil uddannelsesplaner og udvikling på tværs være vigtig for TM Drift i 2025.

Økonomistyring

Økonomi er fortsat på dagsordenen i 2025. Derfor er det også et særligt fokusområde. Der er behov for generel økonomistyring og et fælles sprog omkring økonomi.

POLLITIKOMRÅDE: MYNDIGHED

Områdets overordnede økonomi

(1.000 kr.)	Regnskab 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget-overslag 2026	Budget-overslag 2027	Budget-overslag 2028
Udgifter	60.861	56.971	58.769	58.703	58.709	58.709
Indtægter	-10.509	-8.883	-9.508	-9.506	-9.505	-9.505
Nettodriftsbevilling	50.352	48.088	49.261	49.197	49.204	49.204
Heraf lønsum	5.368	6.318	6.611	6.620	6.617	6.617

Budgetaftale 2025-2028

Der henvises til Budgetaftale 2025-2028 forrest i materialet.

På politikområdet udmøntes følgende:

Budgetforbedringer 2025-2028

Forslag	(1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028
TKMU – 009	Omlacering af administrative udgifter til klimapartnerskab	-275	-275	-275	-275
I alt		-275	-275	-275	-275

Udgiftsdrivere/Beskrivelse af politikområdet

TM Myndighed dækker over samtlige myndighedsopgaver som fagligt ligger i Center for Teknik & Miljø. Der kan blandt andet nævnes:

- Byggeansøgninger
- Lokalplaner
- Miljøbeskyttelse
- Rottebekæmpelse
- Parkering
- Kystbeskyttelse
- Skadedyrsbekæmpelse
- Jordforurening
- Spildevand
- Affald
- Kollektiv trafik
- Tilsyn med 276 virksomheder og 218 landbrug med tilsynsfrekvens beskrevet i ny flerårig tilsynsplan, jævnfør tilsynsbekendtgørelsen
- Drift af miljøvagt sammen med Lolland, Næstved og Vordingborg Kommuner

Udfordringer og tiltag

TM Myndighed omfatter områderne Natur & Miljø, Bolig og Byggesag samt Plan og Trafik, hvor formålet er at hjælpe borgere, virksomheder og kollegaer med at lykkes. Myndigheds vigtigste opgave er at vejlede borgerne i, hvordan deres planer og drømme kan muliggøres inden for både lovgivningens rammer samt de politiske mål i Guldborgsund Kommune. Dette arbejde omfatter tilvejebringelse af nødvendige plangrundlag, tilladelser mv. i dialog med borgerne.

Fokusområder

Natur og biodiversitet

Statens Natura 2000 planer 2022-2027 indeholder langsigtede målsætninger for naturen. Dette er udmøntet i kommunale Natura 2000 handleplaner, der skal sikre opnåelse af god naturtilstand.

I samarbejde med Grønt Råd skal der arbejdes videre med Naturstrategien og indsatser for biodiversiteten. Ny biodiversitetsplan skal godkendes i 2025, og den skal være grundlag for kommunens indsatser og prioriteringer.

Vandmiljø

Statens vandområdeplaner fastlægger miljømål og de vådområde- og vandløbsindsatser, der skal gennemføres for planperioden 2021 til 2027. Her er kommunen projektejer efter en administrationsmodel, der er aftalt mellem staten og KL. Der er indsatser, der fremgår af spildevandsplanen 2020-2024, der afsluttes i 2025. Revision af spildevandsplanen pågår i 2025 og vil omfatte de afsluttende indsatser for åbent land kloakeringer, hvor borgeren selv kan vælge lokal renseløsning.

Grundvandsområdet

På grundvandsområdet er der i 2025 opfølgning på kommunens indsatsplan for grundvandsbeskyttelse. Der pågår revision af kommunens vandforsyningsplan, der adresserer udfordringerne med den begrænsede drikkevandsressource. Kommunen skal i 2025 sikre at alle aftaler om beskyttelse af drikkevandsboringer er på plads (BNBO-aftaler).

Klimatilpasninger og DK2020 klimahandleplan

Arbejdet med klimatilpasning, og de projekter, der her er prioriteret, fortsætter i 2025. Der følges op på DK2020-klimahandleplanen fra 2023.

Center for Teknik & Miljø arbejder videre med at styrke det strategiske partnerskab med Guldborgsund Forsyning om fælles indsatser for at håndtere de øgede vandmængder, som et ændret klima fører med sig. Det er både indsatser i forhold til anlægsprojekter, myndighedsrollen og kommunikation til borgerne med fokus på at skabe en fælles forståelse for de indsatser, der er nødvendige for at øge Guldborgsund Kommunes modstandsdygtighed over for klimaforandringerne. Partnerskabsaftalen med landbruget og Dansk Industri om klimaarbejdet skal udmøntes i konkrete handlinger som for eksempel skovrejsning og lavbundsprojekter. Arbejdet med at forenkle ansvarsfordelingen for afledning af vand og dræning af sommerhusområder på Sydfalster vil fortsætte i 2025.

Affaldshåndtering

Der er indført ny affaldsordning i 2023. Der skal samles op på erfaringerne fra det første år, og sorteringen af affald i det offentlig rum samt på kommunens institutioner bliver prioriteret i 2025.

Varmeplan

Udfasning af varme fra affaldsforbrænding er behandlet i kommunens nyeste varmeplan. Der arbejdes videre med at finde bæredygtige alternativer i 2025.

Bygge- og anlægsaktivitet

De store infrastrukturprojekter som ny Storstrømsbro, udvidelse af jernbanen Ringsted-Femern, gasledning til Lolland-Falster samt bygge- og anlægsaktiviteten medfører øget pres på myndighedsbehandlingen.

By- og landsbyfornyelse

Arbejdet med landsbyfornyelsespuljen sker ved boligsocial indsats – kondemnering og opkøb ved tvangsauktion, tilskud til istandsættelse af nedslidte boliger og forskønnelse af landområder, ved nedrivning af nedslidte boliger og erhvervsbygninger. Når det kommer til indsatsen i forbindelse med istandsættelse, forskønnelse af landsbyer og købstæder (under 4.000 indbyggere) samt nedrivninger, vil der blive sat fokus på at genskabe attraktive områder på landet. Denne indsats nedbringer antallet af nedslidte og utidssvarende boliger og hindrer derved at borgere mistrives. Indsatsen er samtidig en katalysator til at skabe til- og udflytning til flere områder i vores kommune.

Frem til 2027 er der samtidig en pulje til fornyelse og forskønnelse af bymidter i byer på mellem 4.000 og 20.000 indbyggere, der dermed kan understøtte tilsvarende indsatser i Sakskøbing og Nykøbings bymidter.

Kollektiv Trafik

Den gældende kontrakt om buskørslen i Guldborgsund Kommune gennem Movia er i år blevet forlænget til 2029. Det vil give mulighed for at se helhedsorienteret på de kollektive trafikløsninger i kommunen, herunder at indtænke for eksempel skolebuskørslen i et fremtidigt udbud.

Et godt arbejdsmiljø

Guldborgsund Kommune prioriterer et godt arbejdsmiljø højt og ønsker at være en attraktiv arbejdsplads. Dette understøttes i Center for Teknik & Miljø, herunder TM - Myndighed. Der vil være flere tiltag i 2025, som skal være med til at styrke arbejdsmiljøet for medarbejderne. Dette er forankret via TRIO og MED-systemet for at tilgodese netop den diversitet, der er på tværs af Teknik & Miljø.

Økonomistyring

Økonomi er fortsat på dagsordenen i 2025. Derfor er det også et særligt fokusområde. Der er behov for generel økonomistyring og et fælles sprog omkring økonomi.

POLITIKOMRÅDE: TKMU-ADMINISTRATION

Områdets overordnede økonomi

(1.000 kr.)	Regnskab 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget-overslag 2026	Budget-overslag 2027	Budget-overslag 2028
Udgifter	54.972	48.625	49.545	48.405	47.849	47.849
Indtægter	-1.778	-1.341	-1.336	-1.336	-1.336	-1.336
Nettodriftsbevilling	53.194	47.284	48.209	47.069	46.513	46.513
Heraf lønsum	52.638	49.499	52.371	52.068	51.549	51.549

Budgetaftale 2025-2028

Der henvises til Budgetaftale 2025-2028 forrest i materialet.

På politikområdet udmøntes følgende:

Budgetforbedringer 2025-2028

Forslag	(1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028
TKMU – 011	Administration (naturlig afgang, nedsat arbejdstid eller nedlægge stillinger)	-700	-700	-700	-700
TKMU – 012	Fagsystemer – Sweco-aftale, CitizenLab	-120	-120	-120	-120
I alt		-820	-820	-820	-820

Driftsændringer i forhold til administrativt oplæg

	(1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028
	Styrket erhvervsservice	1.800	1.800	1.800	1.800
I alt		1.800	1.800	1.800	1.800

Udgiftsdrivere/Beskrivelse af politikområdet

Følgende udgifter er mest betydningsfulde for ressourceforbruget på politikområdet:

- Lønninger samt afledte driftsudgifter til administrativt personale
- IT-udgifter til fagsystemer

Politikområdet TKMU - administration dækker over:

- Centerledelse
- TM Myndighed
- TM Data
- TM Stab
- Projekt & Bygherre
- Samt konto 6 personale i forhold til de øvrige politikområder – TM Drift og TM Myndighed.

Udfordringer og tiltag

I forlængelse af Byrådets beslutning om et nyt Rådhus, vil der i 2025 forsat blive arbejdet med den måde, vi anvender vores arealer på i Teknik og Miljø. Principperne omkring "Aktivitetsbaseret Indretning" er der arbejdet med over et par år, men det skal arbejdes endnu mere ind i medarbejdernes måde at gå til arbejdsopgaverne på. Dette skal være med det nye Rådhus for øje. Vi skal ikke til at skabe nye rammer, men øve os i de rammer vi har -

eventuelt med mindre justeringer. Særligt det med at gå fra private rammer til fælles ejerskab er noget af det som erfaringen viser tager tid, og det skal der fortsat arbejdes med i 2025.

Fællesskabsfølelsen og det tværgående samarbejde må vi ikke gå på kompromis med i perioden frem til det nye Rådhus står klar.

I Center for Teknik og Miljø ses der løbende behov for at være opmærksom på, hvornår hjemmearbejde skaber værdi, og hvornår det bliver en udfordring. Hvis hjemmearbejde spænder ben for det tværgående samarbejde og fællesskabet, er det ikke hensigtsmæssigt. Kerneopgaven og det Guldborgsundske Mindset, skal hele tiden være det afgørende for opgaveløsningen.

Fokusområder

Kommunikation

I 2025 vil kommunikation have et særligt fokus. Der vil være tale om kommunikation ad flere kanaler, herunder sociale medier, hjemmeside og telefoni.

Teknik og Miljø ønsker at opnå en kommunikation med borgerne, som er i øjenhøjde og med fokus på samarbejde. Vi skal sikre, at borgerne bedst muligt mestrer egen tilværelse, men det kræver, at de også har de rigtige muligheder, samt at de brugerflader, som vi forventer de anvender, også taler i et sprog, der er let tilgængeligt.

Samtidig skal der foregå en mere åben kommunikation af de gode historier på tværs af kommune, erhvervsliv og borgerne, som Teknik og Miljø hver dag er en del af.

Porteføljestyring & projektledelse

Projekt & Bygherre vil i 2025 fortsat stå i spidsen for projektledelsen af størstedelen af Guldborgsund Kommunes anlægsprojekter. Dette vil i 2025 være med et særligt fokus på det tværgående samarbejde og gennemsigtighed. Der vil blive arbejdet med, hvorvidt porteføljestyring kan tænkes ind i en mere digital løsning på tværs af organisationen.

Myndighedsbehandling

I andet halvår 2024 begynder vi en indsats for at kigge på vores myndighedsbehandling og erhvervsservice, som vil fortsætte ind i 2025. Sagsbehandlingstiderne på byggesagerne ligger for højt i forhold til servicemålene, og vi prioriterer at igangsætte indsatser, der kan nedbringe sagsbehandlingstiden og øge serviceoplevelsen af vores myndighedsbehandling hos virksomhederne.

Politisk bliver der efterspurgt nye lokalplaner enten på grund af ønsker til eksisterende lokalplaner eller på grund af øget efterspørgsel på byggegrunde, vedvarende energiprojekter og erhvervsarealer. I Teknik og Miljø vil vi i 2025 fortsætte med at styrke lokalplanarbejdet blandt andet gennem privat-kommunalt partnerskab om lokalplanarbejde.

Et godt arbejdsmiljø

Guldborgsund Kommune prioriterer et godt arbejdsmiljø højt og ønsker at være en attraktiv arbejdsplads. Dette understøttes i Center for Teknik & Miljø, herunder TM - administration. Der vil være flere tiltag i 2025, som skal være med til at styrke arbejdsmiljøet for den enkelte medarbejder. Dette er forankret via TRIO og MED-systemet for at tilgodese netop den diversitet, der er på tværs af Teknik & Miljø.

Økonomistyring

Økonomi er fortsat på dagsordenen i 2025. Derfor er det også et særligt fokusområde. Der er behov for generel økonomistyring og et fælles sprog omkring økonomi.

BESKÆFTIGELSESDVALG

POLITIKOMRÅDE: ARBEJDSMARKEDSCENTER

Områdets overordnede økonomi

(1.000 kr.)	Regnskab 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget-overslag 2026	Budget-overslag 2027	Budget-overslag 2028
Udgifter	1.768.280	1.741.269	1.802.514	1.771.635	1.771.623	1.771.636
Indtægter	-350.540	-320.589	-329.475	-338.295	-338.317	-338.317
Nettodriftsbevilling	1.417.740	1.420.680	1.473.039	1.433.340	1.433.306	1.433.319
Heraf lønsom	49.405	41.293	44.488	42.847	42.843	42.843

Budgetaftale 2025-2028

Der henvises til Budgetaftale 2025-2028 forrest i materialet.

På politikområdet udmøntes følgende:

Budgetforbedringer 2025-2028

Forslag	(1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028
BEU – 001	Intensiveret og målrettet indsats på sygedagpengeområdet	-11.760	-16.800	-16.800	-16.800
BEU – 002	Intensiveret fokus på virksomhedspraktikken for a-dagpengemodtagere med 4-6 mdrs. Ledighed samt ekstra fokus på bred rådighed	-4.380	-4.380	-4.380	-4.380
BEU – 005	Arbejdsmarkedscenter – Udvidelse af ungegarantien	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000
BEU – 006	Arbejdsmarkedscenter – Reduktion i driftsudgifter vedrørende øvrige vejledning/opkvalificering	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000
I alt		-20.140	-25.180	-25.180	-25.180

Driftsændringer i forhold til administrativt oplæg

	(1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028
BEU	Budgetopfølgning pr. 31/7 2024 – Beskæftigelsesområdet	35.000	0	0	0
BEU	Borgere med socialt frikort internt i GBS	250	250	250	250
I alt		35.250	250	250	250

Udgiftsdrivere

Nedenstående ydelser/udgifter er mest afgørende for områdets forbrug og betragtes derved som Beskæftigelsesområdets udgiftsdrivere:

- Ungeenheden
- Sygedagpenge og Jobafklaring
- A-dagpenge
- Kontanthjælp, Uddannelseshjælp og Ressourcenydelse
- Selvforsørgelses- og hjemrejseydelse samt overgangsydelse

- Bolig- og driftsudgifter samt tilskud vedrørende flygtninge
- Revalidering, Ledighedsydelse og Fleksjob
- Driftsudgifter i forbindelse med uddannelse, vejledning/opkvalificering og mentorordninger
- Førtidspension, Seniorpension og personlige tillæg
- Boligsikring og Boligyldelse

Udvikling i regnskab 2023 og forventet regnskab 2024 og budget 2025

Politikrådets overordnede økonomi

Nedenfor er udviklingen i regnskab 2023, forventet regnskab 2024 og budget 2025 sammenlignet, hvor alle årene er i 2025 pris- og lønniveau.

(1.000 kr.)	Regnskab 2023	Forventet regnskab 2024	Budget 2025
	2025 P/L	2025 P/L	2025 P/L
Nettodriftsbevilling	1.515.781	1.539.663	1.473.039

Økonomiaftalen 2025 – Vedrørende udgifter til overførselsindkomster og andre kontante ydelser

Regeringen har indgået aftale med KL om kommunernes økonomi for 2025. I denne aftale er de blevet enige om et overførselsskønnet for 2025 for de samlede kommunale nettoudgifter til overførsler på 106,500 mia. kr., hvilket er 3,000 mia. mere end midtvejsreguleringen for 2024, som udgør 103,500 mia. kr.

Skønnet afspejler udviklingen i de samlede overførsler, hvor der specielt er konstateret stigninger på udgifter til førtidspension (2,000 mio. kr.), seniorpension (400,000 mio. kr.), a-dagpenge (400,000 mio. kr.), Fleksjob/skånejob (400,000 mio. kr.) samt kontant- og uddannelseshjælp (300,000 mio. kr.). Modsat har der på landsplan været færre udgifter til sygedagpenge (-200,000 mio. kr.)

Udmøntning af Lov- og Cirkulæreprogram 2024/2028

Byrådet har på deres møde i oktober 2024 udmøntet midlerne fra staten som følge af vedtagne lovændringer 2023/2024. Der er udmøntet 469.000 kr. (2025), 469.000 kr. (2026) og 463.000 kr. (i 2027 og frem).

Budgettilpasning – og begrundelse for budgettilpasningsbehov

Udgangspunktet for det tekniske budgetoplæg for 2025 og overslagsårene er det teknisk fremskrevne budget, der blev vedtaget ved budgetvedtagelsen for 2024 korrigeret for tekniske ændringer og beslutninger, som er truffet siden budgetvedtagelsen i oktober måned 2023 frem til juni 2024 inkl.

Udvalgets samlede budget for 2025 for alle 3 politikområder er på 1.559,886 mio. kr. Det samlede udgiftsbehov er af administrationen medio 2024 beregnet til 1.593,002 mio. kr., hvilket netto giver et budgettilpasningsbehov på 33,116 mio. kr.

På politikområdet arbejdsmarkedscenter udgør budgettilpasningsbehovet i alt 37,077 mio. kr. i 2025. Budgettilpasningsbehovet i 2025 skal ses i lyset af, at det forventede regnskab i 2024, jævnfør budgetopfølgningen pr. 31. juli 2024 forventes at overstige det korrigerede budget 2024 med 54,721 mio. kr. (i 2024-priser) – svarende til 56,691 mio. kr. i 2025-priser.

Strukturelt betinget stigning i forsørgelsesudgifterne

Ovennævnte forventede merforbrug i 2024 og budgettilpasningsbehov i 2025 skyldes i høj grad en strukturelt betinget årlig stigning i Beskæftigelsesudvalgets udgifter. Denne strukturelt betingede stigning i udgifterne skyldes blandt andet omlægningen af refusionssystemet på beskæftigelsesområdet pr. 1. juli 2014. Omlægningen af refusionssystemet forventes at øge kommunens årlige udgifter til førtidspension og fleksjobbere med ca. 12,000 mio. kr. Omlægningen af refusionssystemet indebærer, at kommunerne i stedet får en større del af disse udgifter dækket over budget-garantien og ved statens medfinansiering af øvrige overførsler. Disse indtægter indgår ikke i Beskæftigelsesudvalgets budgetramme.

Den strukturelt betingede stigning i udgifterne skyldes også, at kommunens udgifter fra 2020 til 2025 forventes årligt at stige med cirka 6,200 mio. kr. i forbindelse med indførelsen af seniorpensionsordningen. Også denne udgiftsstigning får kommunerne dækket over budgetgarantien. Heller ikke disse indtægter indgår i Beskæftigelsesudvalgets budgetramme.

Endelig forventes flyttemønstret blandt personer på offentlig forsørgelse årligt at øge kommunens forsørgelsesudgifter med ca. 9,400 mio. kr. Jævnfør analyse af flyttemønstret blandt personer på offentlig forsørgelse. Nettotilflytningen har især medført en stigning i antal personer på a-dagpenge, førtidspension og sygedagpenge. Udgiftsstigningen på a-dagpenge og førtidspensioner får kommunerne under ét dækket over budgetgarantien, og udgiftsstigningen på sygedagpenge indgår i den statslige overførsel til kommunerne som led i den samlede økonomiaftale mellem stat og kommuner. Desuden tages der højde for udviklingen i de socioøkonomiske udfordringer i forbindelse med beregningen af bloktilskud samt ved tildeling af midler fra særtilskudspuljen til særligt vanskeligt stillede kommuner. Disse indtægter indgår ligeledes ikke i beskæftigelsesudvalgets budgetramme.

Det vil sige, at den strukturelle udvikling i forsørgelsesudgifter årligt øger Guldborgsund Kommunes udgifter med cirka 27,600 mio. kr. Det vil sige, at den strukturelle udvikling i forsørgelsesudgifterne over fire år forventes således at øge udgifterne med mere end 100,000 mio. kr.

Udgifter til fordrevne ukrainere

Herudover er der i budgettet for 2025 ikke taget højde for, at kommunen har udgifter til fordrevne ukrainere. I administrationens beregning af udgiftsbehov indgår 9,170 mio. kr. i udgifter til fordrevne ukrainere. Jævnfør Økonomiaftalen 2025 mellem regeringen og KL modtager Guldborgsund Kommune cirka 9,000 mio. kr. til dækning af samtlige kommunens udgifter vedrørende fordrevne ukrainere. Disse indtægter indgår ikke i Beskæftigelsesudvalgets budgetramme.

Udgiftsdrivernes indvirkning på budgettilpasningsbehovet

Nedenfor er en beskrivelse af en række væsentlige faktorer, der påvirker Beskæftigelsesudvalgets samlede udgiftsbehov såvel positivt som negativt.

Det skal dog indledningsvist bemærkes, at antallet af personer på offentlig forsørgelse forventes at falde med 322 årspersoner fra 2024 til 2025, blandt andet som følge af Beskæftigelsesudvalgets budgetforbedringstiltag. Herved er udgifterne reduceret med cirka 40,035 mio. kr.

Udsatte unge

I løbet af de seneste år er der sket en stigning i antal udsatte unge, der er tilknyttet Ungeenheden. Således var 588 udsatte unge tilknyttet Ungeenheden i juni 2024, mens det samme var tilfældet for 500 udsatte unge i juni 2022. Det vil sige, at der i løbet af de seneste to år har været en stigning på 18 %. Af den grund er der på nuværende tidspunkt flere udsatte unge i anbringelser end for to år siden – og dermed flere udgifter til anbringelser af udsatte unge.

Administrationen forventer, at udgifterne fra 2024 til 2025 vil blive reduceret med 8,400 mio. kr. (i 2025-priser). Dette fald skyldes blandt andet, at Beskæftigelses- og Erhvervsudvalget på møde den 20. november 2023 (sag nr. 104) besluttede at igangsætte en målrettet indsats i forlængelse af analysen af ungeområdet.

Forventningerne i ledighedsudviklingen

Økonomiministeriets Økonomiske Redegørelse indeholder en prognose for, hvordan beskæftigelsen og ledigheden vil udvikle sig det kommende år. Ifølge den seneste Økonomiske Redegørelse fra maj 2024 forventes ledigheden på landsplan at stige svagt fra 2024 til 2025. STAR udarbejder på baggrund af Økonomiministeriets Økonomiske Redegørelse en prognose for, hvordan de enkelte kommuners ledighed forventes at udvikle sig. Stars seneste prognose viser, at ledigheden i Guldborgsund Kommune fra 2024 til 2025 forventes at stige med 40 personer.

Blandt andet på baggrund af det intensiverede fokus på virksomhedspraktikker for a-dagpengemodtagere med 4-6 måneders ledighed samt ekstra fokus på bred rådighed, som Beskæf-

tigelsesudvalget på møde den 27. maj 2024 besluttede at iværksætte (sag nr. 31), forventer administrationen et fald på 29 personer på a-dagpenge fra 2024 til 2025.

I budget 2025 er der antaget, at 518 årspersoner vil være på a-dagpenge i 2025. I budgetopfølgningen pr. 31. juli 2024 forventes 568 årspersoner at være på ydelsen i 2024.

Sygedagpengesituationen

Der har i de seneste år været en stigning i antallet af personer på sygedagpenge og jobafklaringsforløb. Stigningen skyldtes blandt andet Covid-19-pandemien. Dog er antallet af personer på sygedagpenge og jobafklaringsforløb i hele landet fortsat højere end tidligere, selvom pandemien for længst er overstået.

Med henblik på at reducere antallet af personer på sygedagpenge og jobafklaringsforløb i Guldborgsund Kommune har Beskæftigelsesudvalget på møde den 27. maj 2024 besluttet at igangsætte en intensiveret og målrettet indsats på sygedagpengeområdet. Denne indsats skal medvirke til at reducere antallet af personer på sygedagpenge og jobafklaringsforløb. Administrationen forventer, at denne indsats kan bidrage til at reducere antallet af personer på sygedagpenge og jobafklaringsforløb med henholdsvis 63 personer og 65 personer.

I budget 2025 er det antaget, at 1.204 årspersoner vil være på sygedagpenge og jobafklaringsforløb i 2025. I budgetopfølgningen pr. 31. juli 2024 forventes 1.425 årspersoner at være på disse ydelser i 2024.

Fleksjobvisiterede

Der har i de seneste 10-15 år været en markant stigning i antal personer i fleksjob. Således var der 1.131 personer i fleksjob i juni 2024, mens det samme var tilfældet for 592 personer i juni 2014. Det er med andre ord nu mere almindeligt at fleksjobvisitere borgere, der har en kronisk nedsat arbejdsevne.

Antallet af personer i fleksjob forventes at stige med yderligere 29 personer fra 2024 til 2025. Der forventes at være et uændret antal personer på ledighedsydelse, det vil sige personer, der er fleksjobvisiterede, som ikke er i fleksjob.

I budget 2025 er det antaget, at 1.353 årspersoner vil være i fleksjob og på ledighedsydelse i 2025. I budgetopfølgningen pr. 31. juli 2024 forventes 1.316 årspersoner at være på disse ydelser i 2024.

Førtidspensionsområdet

Der forventes samlet set at være 8.299 årspersoner på offentlig forsørgelse i 2025. Heraf er 41 % førtidspensionister. Det svarer til 3.346 årspersoner i 2025. Førtidspensionisternes arbejdsevne er varigt og væsentligt nedsat, så de ikke kan arbejde i et almindeligt job eller i et fleksjob.

Da førtidspension er en permanent ydelse, som borgere har ret til indtil folkepensionsalderen, har Beskæftigelsesudvalget ikke mulighed for at reducere forsørgelsesudgifterne for de borgere, der allerede har fået bevilget førtidspension.

Administrationen har i det seneste år iværksat en indsats med henblik på at styrke ressourcefokus i indsatsen over for borgere på offentlig forsørgelse. Denne ressourcefokus skal medvirke til, at medarbejderne får øget fokus på borgernes muligheder på arbejdsmarkedet og derved øge antallet af personer, der overgår til selvforsørgelse, og reducere antallet af personer, der overgår til førtidspension. Når dette er sagt, vil der fortsat være borgere, hvor arbejdsevnen er varigt og væsentligt nedsat. Derfor vil der også fremover være en tilgang til førtidspension. I 2. kvartal 2023 – 1. kvartal 2024 har 179 personer fået bevilget førtidspension i Guldborgsund Kommune. To år tidligere var det samme tilfældet for 274 personer.

Udgifterne til førtidspension forventes at udgøre 35 % af udgifterne på politikområde Arbejdsmarkedscenter i 2025 – og 33 % af udgifterne på hele Beskæftigelsesudvalgets område.

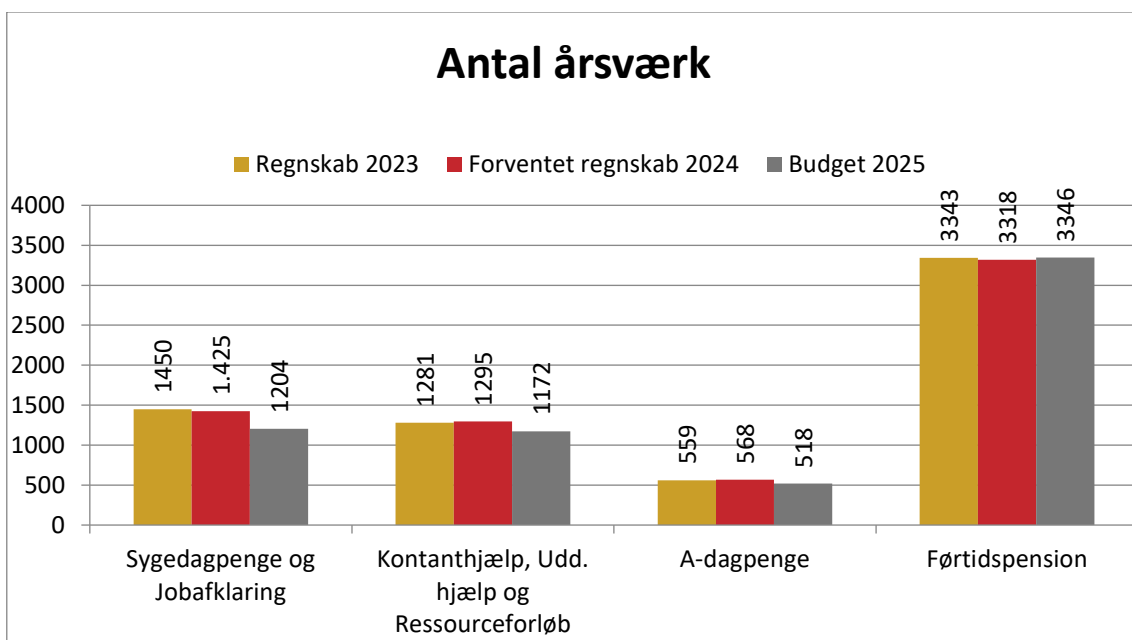
I budget 2025 er det antaget, at 3.346 årspersoner vil være på førtidspension 2025. I budgetopfølgningen pr. 31. juli 2024 forventes 3.318 årspersoner at være på ydelsen i 2024.

Årsværk

Statistik fra diverse fagsystemer på Beskæftigelsesområdet:

Årsværk

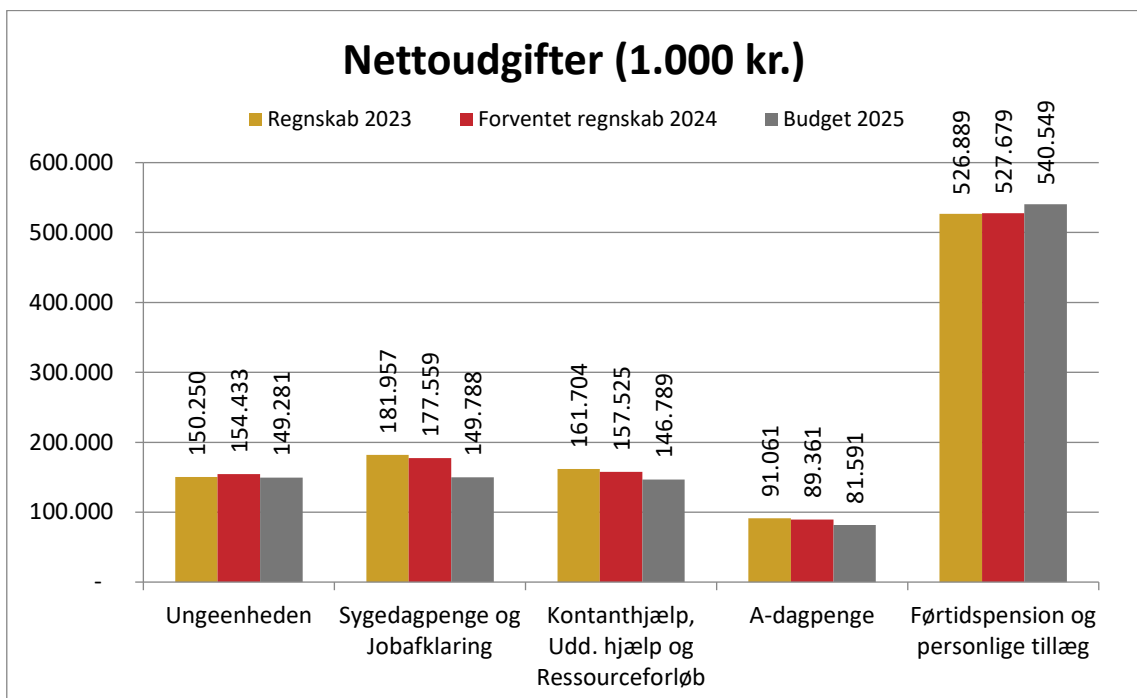
(1.000 kr.)	Regnskab 2023	Forventet 2024	Budget 2025
Sygedagpenge og jobafklaring	1.450	1.425	1.204
A-dagpenge	559	568	518
Kontanthjælp, Uddannelseshjælp og Ressourceforløb	1.281	1.295	1.172
Selvforsørgelses- og hjemrejseydelser	224	200	150
Revalidering, Ledighedsydelse og Fleksjob	1.280	1.331	1.369
Seniorpension	446	484	540
Førtidspension	3.343	3.318	3.346
I alt	8.583	8.621	8.299

Væsentlige udgiftsposter

Budget 2025 udgør følgende fordelt på områder sammenholdt med regnskab 2023 og forventet 2024:

(1.000 kr.)	Regnskab 2023 i 2025 priser	Forventet regnskab 2024 i 2025 priser	Budget 2025 i 2025 priser
Ungeenheden	150.250	154.433	149.281
Sygedagpenge og jobafklaring	181.957	177.559	149.788
A-dagpenge	91.061	89.361	81.591
Kontanthjælp, Uddannelseshjælp og Ressourceforløb	161.704	157.525	146.789
Selvforsørgelses- og hjemrejseydelser	15.988	14.748	11.815
Bolig- og driftsudgifter samt tilskud vedr. flygtninge	5.375	10.355	11.321
Revalidering, Ledighedsydelse og Fleksjob	159.589	171.619	178.279
Driftsudgifter i forbindelse med uddannelse, vejledning/opkvalificering og mentorordning	53.262	57.062	53.047
Seniorpension	76.302	82.803	92.384
Førtidspension og personlige tillæg	526.889	527.679	540.549
Boligsikring og Bollygdelse	57.416	58.280	57.901
Andre sociale formål og sundhedsudgifter mv.	35.988	38.239	35.693
Forskel i forhold til beregnet udgiftsbehov 2025			-35.399
I alt	1.515.781	1.539.663	1.473.039

POLITIKOMRÅDE: AM-PROJEKT

Områdets overordnede økonomi

(1.000 kr.)	Regnskab 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget-overslag 2026	Budget-overslag 2027	Budget-overslag 2028
Udgifter	4.375	6.332	2.848	2.883	2.878	2.878
Indtægter	-4.641	-6.598	-3.649	-3.647	-3.647	-3.647
Nettodriftsbevilling	-266	-266	-801	-764	-769	-769
Heraf lønsum	22.443	19.274	10.662	10.675	10.672	10.672

Budgetaftale 2025-2028

Der henvises til Budgetaftale 2025-2028 forrest i materialet.

Beskrivelse af området

Området vedrører driftsudgifter og –indtægter vedrørende den kommunale beskæftigelsesindsats og sprogundervisning af udlændinge på kommunens sprogskole.

Områderne er leverandør af ydelser til politikområde Arbejdsmarkedscenter, og ydelserne "afregnes" efter BUM-model.

Guldborgsund Zoo og Botaniske Have blev besluttet lukket i budgetaftalen 2024-2027 med forventet afvikling pr. 30. juni 2024, og budgettet for 2024 blev reduceret med 3,600 mio. kr. Der er indgået lejeaftale med Pangea Park gældende fra 1. november 2024. Det forventede regnskab 2024 i nedenstående tabel er udtryk for udgifter afholdt efter 30. juni og indtil lejeaftalens ikrafttræden.

Udviklingen i 2023-2025

Der er følgende udgifter og indtægter på området:

(1.000 kr.)	Regnskab 2023 i 2023 priser	Forventet regnskab 2024 i 2024 priser	Budget 2025 i 2025 priser
Sprogskole, driftsudgifter	8.779	11.022	10.477
Diverse prøvegebyrer	-218	-230	-239
Betaling for kursister fra andre kommuner	-504	-705	-868
Betaling for kursister fra Guldborgsund	-7.506	-9.516	-9.351
I alt	550	571	19
Afregningskonto for projekter	-16.270	-14.425	-2.688
AM Projekt	4.974	3.278	
AM Hallerne	1.133	1.103	1.186
Guldborgsund Zoo og Botanisk Have	8.632	8.490	
AM Kantine	715	740	682
I alt	-816	-814	-820
I alt Aktiveringsprojekter	-266	-243	-801

POLITIKOMRÅDE: BEU-ADMINISTRATION

Områdets overordnede økonomi

(1.000 kr.)	Regnskab 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget-overslag 2026	Budget-overslag 2027	Budget-overslag 2028
Udgifter	81.650	83.889	87.648	87.210	86.756	86.756
Indtægter	-996	0	0	0	0	0
Nettodriftsbevilling	80.654	83.889	87.648	87.210	86.756	86.756
Heraf lønsum	64.769	67.034	71.114	70.774	70.523	70.523

Budgetaftale 2025-2028

Der henvises til Budgetaftale 2025-2028 forrest i materialet.

På politikområdet udmøntes følgende:

Budgetforbedringer 2025-2028

Forslag	(1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028
BEU – 001	Intensiveret og målrettet indsats på sygedagpengeområdet	1.800	1.350	900	900
BEU – 002	Intensiveret fokus på virksomhedspraktikken for a-dagpengemodtagere med 4-6 mdrs. Ledighed samt ekstra fokus på bred rådighed	900	900	900	900
BEU – 004	Administration – Ingen genbesættelse af vakant administrativ stilling	-500	-500	-500	-500
BEU – 005	Arbejdsmarkedscenter – Udvidelse af ungegarantien	500	500	500	500
I alt		2.700	2.250	1.800	1.800

Driftsændringer i forhold til administrativt oplæg

	(1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028
	Videreførelse af tilskud til Headspace	600	600	600	600
I alt		600	600	600	600

Udgiftsdrivere

Følgende udgifter er mest betydende for ressourceforbruget på politikområdet:

- Lønninger samt afledte driftsudgifter til administrativt personale
- IT-udgifter til Jobcentrets fagsystemer
- Lægeerklæringer til borgere

Udviklingen i 2023-2025

For at kunne se udviklingen i samme pris- og lønniveau er der i nedenstående tabel foretaget justering af 2023- og 2024-tallene, så alle tal er i 2025 pris- og lønniveau.

(1.000 kr.)	Regnskab 2023 2025 P/L	Budget 2024 2025 P/L	Budget 2025 2025 P/L
I alt	86.231	85.995	87.648

Der er et samlet budget på 87,648 mio. kr., hvoraf lønninger udgør 71,114 mio. kr.

Udmøntning af Lov- og cirkulæreprogrammet 2024/2028

Byrådet har på deres møde i oktober 2024 udmøntet midlerne fra staten som følge af vedtagne lovændringer 2023/2024. Der er udmøntet 338.000 kr. (2025), 357.000 kr. (2026) og 555.000 kr. (i 2027 og frem).

GULDBORGSUND

GULDBORGSUND KOMMUNE
CENTER FOR ØKONOMI
PARKVEJ 37
4800 NYKØBING FALSTER
WWW.GULDBORGSUND.DK